

บรรณานุกรม

หนังสือ

เกริกเกียรติ พิพัฒ์เสรีอรรرم. การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. กรุงเทพฯ:
ธีราনุสรณ์การพิมพ์, 2524.

ประกฤต เกตุตต (ผู้รวม): การบริหารงานเร่งรัดภาษีอากรค้างและระเบียบปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสาลัน, 2526.

บังคับคดี, กรม, สวัสดิการ. ประมวลระเบียบราชการ คำสั่ง และข้อบังคับ. กรมบังคับคดี
กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ: สวัสดิการ กรมบังคับคดี
กระทรวงยุติธรรม, 2528.

วิจิตรา ชื่นลักษดา (ผู้รวม). ธุรกรรมนัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

วิทย์ ตันตยกุล. กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ ๓, แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ:
ห้างหุ้นส่วนสามัญ โรงพิมพ์อักษรสาลันส์พันธ์, 2522.

สรรพากร, กรม, กองนโยบายและแผน. กฎหมายภาษีอากร. 2526. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
กองนโยบายและแผน กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง, 2527.

การแบ่งส่วนราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร
กระทรวงการคลัง, 2525.

ภาษีอากรตามประมวลรัชฎากร. กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง,
2527.

ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการตรวจสอบภาษีอากรตามประมวลรัชฎากร พ.ศ.

2525.

บทความ

กวี ศรีภัส. "ภาชีอกรกับการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย." สรรพารถาน 18

(กุมภาพันธ์ 2515) : 21-40.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. "ทำใจคนไทยจึงไม่ยอมเสียภาชี." สรรพารถาน 22

(พฤษภาคม - มิถุนายน 2518) : 15-34.

"ภาชีมรดก." สรรพารถาน 21 (พฤษภาคม - มิถุนายน 2517) : 9-44.

ไกรยุทธ ธิดาคีนันท์. "ปฏิกริยาต่อการประกาศนโยบายภาชี." สรรพารถาน 21

(กันยายน - ตุลาคม 2527) : 73-78.

โขสิต บันนเปี่ยมรังษี. "นโยบายภาชีและการพัฒนาการเศรษฐกิจ." สรรพารถาน 15

(กุมภาพันธ์ 2511) : 19-23.

จาดุ ศรีชลักษณ์. "นโยบายภาชีอกร." สรรพารถาน 5 (กันยายน 2501) : 43-63.

"ทฤษฎีภาชีอกร." สรรพารถาน 20 (มิถุนายน 2516) : 1-6.

เจน จันทร์. "สรรพารถานปะชาชนผู้เสียภาชี." สรรพารถาน 7 (กันยายน 2503) :

86-93.

เจริญ ฤทธิ์มานนท์. "การพัฒนาภาชีอกร." สรรพารถาน 10 (มกราคม 2506) : 26-29.

"ทำใจคนจึงหลีกเลี่ยงภาชีอกรและจะแก้ไขอย่างไร." สรรพารถาน 23

(กันยายน - ตุลาคม 2519) : 63-72.

"การเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาชีอกรของกรมสรรพากร." สรรพารถาน

23 (กันยายน - ตุลาคม 2528) : 75-77.

"วิธีการตรวจสอบภาชีอกรในสหรัฐ." สรรพารถาน 13 (กันยายน 2509) :

214-223.

เชาวน์ ตรีเพ็ชร. "จุดบอดในการจัดเก็บภาชีอกร." สรรพารถาน 22 (มีนาคม -

เมษายน 2518) : 29-36.

“ แต่คิดอันเนื่องมาจากมาตรฐาน 27 แห่งประมวลรัชฎากร.” สรรพากษาสัน 23
 (พฤษจิกายน - ธันวาคม 2519) : 61-67.

เชาวลิต พงษ์สกุล. “ โทษทางอาญาตามประมวลรัชฎากร.” สรรพากษาสัน 23
 (พฤษจิกายน - ธันวาคม 2519) : 39-59.

นพดล อิ่มกรุงจั่ง. “ เงินเพิ่มและเบี้ยปรับตามประมวลรัชฎากร.” สรรพากษาสัน 19
 (ธันวาคม 2515) : 3-16.

นรกิจบริหาร, หลวง. “ การเสริมสร้างทักษะให้แก่นักภาษา.” สรรพากษาสัน 14 (กันยายน 2510) : 5-11.

บัญญติ สุชีวะ. “ แนวการตีความกฎหมายภาษีอากรของศาล.” สรรพากษาสัน 15
 (กันยายน 2511) : 139-158.

บุญปูร (นามแฝง). “ มาช่วยชาติกันเสิดด้วยการเสียภาษี.” สรรพากษาสัน 24 (พฤษจิกายน - ธันวาคม 2520) : 79-85.

บรรหาร บัณฑุกุล. “ ภาษีอากรกับการพัฒนาอีกที.” สรรพากษาสัน 9 (กุมภาพันธ์ 2505) : 5-13.

“ การจัดเก็บภาษีอากรในประเทศไทย.” สรรพากษาสัน 16 (พฤษจิกายน 2512) : 1-22.

“ การบริหารภาษีอากร.” สรรพากษาสัน 19 (กุมภาพันธ์ 2515) : 7-19.
 “ การขัด抗拒หลักเลี่ยงภาษีอากร.” สรรพากษาสัน 24 (พฤษจิกายน - ธันวาคม 2520) : 13-28.

ปริชา ศรีวิทย. “ นโยบายการจัดเก็บภาษีอากรสำหรับประเทศไทยที่กำลังพัฒนา.” สรรพากษาสัน 18 (ธันวาคม 2514) : 1-5.

พชร อิศร เสน. “ ข้อคิดเห็นในการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีการค้าที่ควรดำเนินการโดย
 กระทรวงเศรษฐกิจ.” สรรพากษาสัน 17 (กันยายน 2513) : 23-27.

ไฟจิตร ใจนวนิช. "การบริหารภาชีอกร." สรรพกฤษณ์ 8 (กันยายน 2504) :

113-130.

_____. "ปัญหาการบริหารภาชีอกร." สรรพกฤษณ์ 14 (ธันวาคม 2510) : 7-20.

_____. "ภาชีกับความมั่นคงของชาติ." สรรพกฤษณ์ 22 (มีนาคม - เมษายน 2518) : 23-26.

วิทย์ ตันตยกุล. "ทฤษฎีการเลี้ยงภาชี." สรรพกฤษณ์ 19 (กันยายน 2515) : 1-2.

สมจิต นพจรุญ. "เร่งรัดเงินภาชีอกรค้างเข้าทำกันอย่างไร." สรรพกฤษณ์ 16 (ตุลาคม 2512) : 13-17.

สมบัชัย เอกอุ่น. "การดูงานภาชีอกรในประเทศนิวซีแลนด์." สรรพกฤษณ์ 1 , 1 (2497) : 47-52; 5 (2497) : 1-7; 6 (2497) : 1-16; สรรพกฤษณ์ 2 , 1 (2498) : 18-26.

_____. "การพัฒนาภาชีอกรในสหรัฐอเมริกา." สรรพกฤษณ์ 7 (กรกฎาคม 2503) : 2-11; (สิงหาคม 2503) : 2-8.

สุเกตุ อภิชาตบุตร. "บทความเรื่องหลักของภาชี." สรรพกฤษณ์ 4 (พฤษจิกายน 2500) : 15-34.

สุนัย ธรรมรักษ์. "จะตรวจสอบภาชีอกรทำไม่." สรรพกฤษณ์ 19, . (มกราคม 2515) : 27-38.

สุรไจ ศิรินุพงศ์. "การบริหารภาชีอกรในประเทศอังกฤษ." สรรพกฤษณ์ 11 (กุมภาพันธ์ 2507) : 8-20; (มิถุนายน 2507) : 1-5.

_____. "ปรัชญาและทิศทางการพิจารณาภาชี ของกรมสรรพกษ." สรรพกฤษณ์ 32, (พฤษจิกายน - ธันวาคม 2528).

สุวรรณ เกษราภุล. "โดยตามประมวลรัชฎากร (ทางเพ่ง)." สรรพกฤษณ์ 2 (2498) :

21-48,

สุวรรณ เกษราภุล. "ความรู้เบ็ดเตล็ดเรื่องเกี่ยวกับภาษีอากร." สรรพากรสาส์น ๓ (๒๔๙๙) :

26-32.

สุวรรณ วัลย์เสถียร. "คุณมีสิทธิฟ้องร้องหรือยัง." สรรพากรสาส์น ๓๑. (พฤษจิกายน -

ธันวาคม ๒๕๒๗) : ๖๐-๖๑.

สุทัพ พิชัยรัตน์วงศ์ส่งคرام. "ป้าฐานga เรื่องข้อสังเกตบางประการในคราวไปดูงานภาษีอากร
ในประเทศสหรัฐอเมริกา." สรรพากรสาส์น

เสริม วินิจฉัยภุล. "ปัญหาทางการคลังบางประการของประเทศไทยกำลังพัฒนา." สรรพากรสาส์น
๑๒ (กันยายน ๒๕๐๘) : ๑-๓๒.

อาการน์ นารถดิลก. "สรุปการบรรยายเรื่องศาลภาษีอากร." วารสารนิติศาสตร์ ๑๕
(ธันวาคม ๒๕๒๘) :

อธิบดี จิตต์สำเริง. "การอุทธรณ์การบระเบินภาษีอากรในประเทศไทย." รัฐสภาสาร ๒๘
(ตุลาคม ๒๕๒๓) : ๓๒-๔๑.

อมร รักษาสัตย์. "การหลีกเลี่ยงภาษีอากร." สรรพากรสาส์น ๙ (กันยายน ๒๕๐๕) :

๑๕๖-๑๖๗.

อรัญ ธรรมโน. "ระบบภาษีอากรสำหรับการพัฒนา." สรรพากรสาส์น ๙ (มกราคม ๒๕๐๕) :
๑๘-๒๐.

_____. "ระบบภาษีอากรที่ดี." สรรพากรสาส์น ๒๐ (กันยายน ๒๕๑๖) : ๑๑๗-๑๒๐.

_____. "ความยุติธรรมทางภาษีอากร." สรรพากรสาส์น ๒๑ (กันยายน - ตุลาคม
๒๕๑๗) : ๑๑๙-๑๒๓.

_____. "กลยุทธ์ดูแลรักษาภาษีอากร." ประชาชาติธุรกิจ (๒๑-๒๔ กันยายน ๒๕๒๘) : ๘-๙.

เอกสารอื่น ๆ

บรรหาร บัณฑุกุล. "ภาษาเงินได้บุคคลธรรมดा." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2500.

เพิ่มนุญ แก้ว เชียวน. "ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีทางตรงในประเทศไทย กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า จากการจ้างแรงงาน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

อริป จิตต์สำเริง. "การนำระบบภาษีมาใช้ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อรรถพร นาค เรือง. "ปัญหาการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า กรณีรายจ้างออกภาษีให้." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

กาญจนฯ นิมนานา เมมินท์. เอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร. กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. (อัดสำเนา).

ประไพ อารยะรังสฤษฎ์. "การเลือกแบบแสดงรายการเพื่อตรวจสอบ." เอกสารประกอบ การอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากร ระดับ ๓-๔. กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร, ม.ป.ป. (อัดสำเนา).

วีระ พัฒน์ไพศาล และกนก อินทรัมพรรย. "รายงานการถุงงานศาล ณ ประเทศไทย" และประเทศไทย สหรัฐอเมริกา." เอกสารประกอบการสอนวิชาจะะ เปี่ยบงานศาลยุติธรรม เปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. (อัดสำเนา).

สรรพากร, กรม. "ข้อทึกสรุป เรื่องการจัดทำแผนอัตรากำลัง ๓ ปี." กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร, 2527. (อัดสำเนา).

Books

American Jurisprudence. Vol. 33: Federal Taxation: Income Tax. 2d ed., 1982.

Harvard Law School, International Program in Taxation. Taxation in the United States. World Tax Series. Chicago: Commerce Clearing House, Inc., 1963.

Kelley, Patrick L., and Oldman, Oliver. Reading on Income Tax Administration. New York: The Foundation Press, Inc., 1973.

National Tax Administration Agency Japan, An Outline of Japanese Tax Administration 1974.

Sommerfeld, Ray M., Anderson, Hershel M., and Brock, Horace. An Introduction to taxation. Harcourt Brace: Jovanovick, Inc., 1980.

Tax Bureau Ministry of Finances, An Outline of Japanese Taxes 1978.

Yudkin, Leon. A Legal Structure for Effective Income Tax Administration. Cambridge: Harvard Law School, 1971.

United States Code Annotated. Title 26: Internal Revenue Code of 1954. 4 th ed. St. Paul. Minn.: West Publishing Co., 1979.

Other Materials

Complete Internal Revenue Code of 1954. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall, 1981.

Singapore Income Tax Act. Chapter 141 of The Revised Edition, Section 95(2) and Section 96(1).

Singapore, "Working paper on scheme for effective income Tax administration and experience in increasing compliance of taxpayer." prepared by the Republic of Indonesia, Sinth Meeting of the study group on Asian Tax Administration and Research 25-30 October 1976.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปางรบรมมหาวิทยาลัย

ภาคนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปสงค์รวมมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ระบะเบียบว่าด้วย

การอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ຮະ ເບີນວ່າດ້ວຍ

ກາຮອງທອຮົມແລກກາຮົມພິຈາລາວອຸທອຮົມ

ກຳທັດ ເວລາກາຮອງທອຮົມ

ຂໍ້ 1. ຮະເບີນການນີ້ໃຫ້ສໍາຫັນກາຮອງທອຮົມຕາມມາດຮາ 30 ເກື່ອງກາຊີອາກຮ
ຖຸກປະເທດ

ຂໍ້ 2. ເນື້ອຜູ້ດັ່ງເສີຍກາຊີອາກຮໄດ້ຮັບແຈ້ງກາຮປະເມີນທີ່ອຳນວຍຄໍາສົ່ງໃຫ້ເສີຍກາຊີອາກຮ
ຈາກເຈົ້າພັກງານປະເມີນທີ່ອຳນວຍພັກງານເຈົ້າຫຼາຍທີ່ແລ້ວ ຄ້າມື່ຈະປະສົງຈະອຸທອຮົມກາຮປະເມີນ
ທີ່ອຳນວຍຄໍາສົ່ງໃຫ້ເສີຍກາຊີອາກຮ ໃຫ້ຢືນອຸທອຮົມດ້ວຍແນບ ກ.ສ. 6 ກາຍໃນກຳທັດ 30 ວັນ ນັ້ນແຕ່
ວັນຄົດຈາກວັນທີໄດ້ຮັບແຈ້ງກາຮປະເມີນທີ່ອຳນວຍຄໍາສົ່ງນັ້ນ

ໃຫ້ເຈົ້າພັກງານຈໍາຍແນບ ກ.ສ. 6 ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ປະສົງຈະຢືນອຸທອຮົມໂດຍໃຫ້ປຶດແສດມນີ້

* ອັນນະລະ 20 ສດາງຄໍ ແລະ ຂີດໝໍາ ເສີຍກ່ອນມອນໃຫ້ໄປ

ເຂດກາຮອງທອຮົມ

ຂໍ້ 3 ກາຮຢືນອຸທອຮົມໃຫ້ຢືນຕາມເຂດດັ່ງນີ້

(ກ) ກຣີ້ອຸທອຮົມກາຮປະເມີນທີ່ອຳນວຍຄໍາສົ່ງຂອງເຈົ້າພັກງານປະເມີນທີ່ອຳນວຍ
ພັກງານເຈົ້າຫຼາຍທີ່ຜູ້ມີສໍານັກງານອູ້ນໃນເຂດຈັງຫວັດພຽງແຕະຈັງຫວັດອນນຸ້ງ ໃຫ້ອຸທອຮົມດ້ວຍຄະນະ
ກຣົມກາຮພິຈາລາວອຸທອຮົມ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍອີນດີກຣົມສະບັບສິນຜູ້ແທນ ຜູ້ແທນກຣມ ອັນກາຮ
ແລະ ຜູ້ແທນກຣມມາດາ ທາຍ (ກຣມກາຮປົກປອງ)

(ຂ) ກຣີ້ອຸທອຮົມກາຮປະເມີນທີ່ອຳນວຍຄໍາສົ່ງຂອງເຈົ້າພັກງານປະເມີນທີ່ອຳນວຍ
ພັກງານເຈົ້າຫຼາຍທີ່ຜູ້ມີສໍານັກງານອູ້ນໃນເຂດຈັງຫວັດອື່ນ ໃຫ້ອຸທອຮົມດ້ວຍຄະນະກຣົມກາຮພິຈາລາວ
ອຸທອຮົມຂອງຈັງຫວັດນັ້ນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ວ່າຮາຊກາຮຈັງຫວັດທີ່ອຳນວຍຜູ້ແທນ ສະບັບສິນຜູ້ແທນ ເຂດທີ່ອຳນວຍ
ຜູ້ແທນ ແລະ ອັນກາຮຈັງຫວັດທີ່ອຳນວຍຜູ້ແທນ

ກຣມສະບັບສິນຜູ້ແທນໄຫ້ການຕາມກຳນົດສືບທີ່ 1/2503 ລົງວັນທີ 4 ມັງກອນ 2503.

* ບັນຈຸນັນໄມ້ດັ່ງກ່າວແລກກາຮປົກປອງ.

การยื่นอุทธรณ์

ข้อ 4 การยื่นอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นไว้กับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ คือ

(ก) กรณีอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๓(ก) ให้ยื่นอุทธรณ์ที่แผนกพิจารณาอุทธรณ์ กองนิติการ*

(ข) กรณีอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๓(ข) ของจังหวัดใด ให้ยื่นอุทธรณ์ที่สำนักงานของสครพกร เขตหรือสครพกรจังหวัดนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

เพื่อเป็นการอ่านวิเคราะห์ความชอบด้วยกฎหมายของผู้อุทธรณ์จะยื่นอุทธรณ์ไว้กับoba เกือบทั้งที่ เพื่อให้ส่งต่อไปยังเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ดำเนินการ เกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้

หน้าที่ผู้รับอุทธรณ์

ข้อ ๕ เมื่อผู้อุทธรณ์ยื่นแบบ ก.ส. ๖ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับอุทธรณ์ตรวจสอบอุทธรณ์ดังกล่าวด้วยนั้นว่า

(ก) ในคำอุทธรณ์ได้บรรยายข้อความที่ผู้ยื่นประสงค์จะอุทธรณ์ครบถ้วนหรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็ให้แนะนำให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขเพิ่มเติมเสียให้ครบถ้วน

(ข) การกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ว่าได้แนบทลักษณ์หรือเอกสารด่าง ๆ มา เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยนั้น ให้ตรวจสอบว่าได้แนบมาถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

(ค) ถ้าในประเด็นที่อุทธรณ์จำเป็นจะต้องมีหลักฐานหรือเอกสารอื่นเพื่อประกอบการพิจารณา แต่ผู้อุทธรณ์มิได้แนบมาพร้อมกับคำอุทธรณ์ ก็ให้เจ้าหน้าที่แนะนำและจดบันทึกไว้เป็นหลักฐานว่า ผู้อุทธรณ์รับว่าจะนำหลักฐานเอกสารนั้น ๆ มามอบให้ผู้รับภายในกำหนดกี่วัน

(ง) ถ้าในประเด็นที่อุทธรณ์มีกรณีจำเป็นจะต้องทราบข้อเท็จจริงชึ่งผู้อุทธรณ์อาจชี้แจงได้ในขณะนั้น ก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับแบบ ก.ส. ๖ เสนอหัวหน้าแผนกพิจารณาอุทธรณ์ กองนิติการ* สำหรับกรณีการยื่นอุทธรณ์ตามข้อ ๔(ก) หรือเสนอสครพกร เขต

* บัญชีนั้น เป็นกองอุทธรณ์ภาคีอกร.

หรือสรรพากรจังหวัด แล้วแต่กรณี สำหรับกรณีการยื่นอุทธรณ์ตามข้อ 4(ข) วรรคแรก เพื่อจัดการสอบถูกผู้อุทธรณ์และจะดันทิกไว้ให้เสร็จโดยไม่ต้องให้เสียเวลาในการที่จะต้องเชิญผู้อุทธรณ์มาสอบถูกในภายหลังอีก

(จ) ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์มาภายในกำหนดเวลาตามข้อ 2 หรือไม่ถ้ายื่นเกินกำหนดเวลาอาจไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้ก็ได้ เว้นแต่ผู้อุทธรณ์อ้างเหตุผลความจำเป็นที่ยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดเวลาและเห็นว่า เป็นเหตุผลที่น่ารับฟัง ก็ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้อุทธรณ์ทำคำร้องเป็นหนังสือถึงอธิบดีกรมสรรพากรแบบมากับ ก.ส. 6 ด้วย โดยชี้แจงแสดงเหตุผลที่ไม่สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ภายในกำหนดเวลา แล้วรวมรวมส่งไปยังอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้อำนวยการจังหวัดพร้อมด้วยความเห็น แล้วแต่กรณีถ้าควรอนุมัติให้ตามนัยมาตรา ๓ อภิญญาแห่งประมวลรัษฎากร ก็ต้องเสนอเรื่องไปยังอธิบดีกรมสรรพากรพิจารณาต่อไปทุกกรณี

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ไว้กับสำเนาท้องที่ตามข้อ 4 ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้รับอุทธรณ์ทางสำเนาจากปฎิบัติตามข้อ ๕ (ค) และ (ง) ได้ ก็ขอให้จัดการให้เสร็จไปด้วย

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับอุทธรณ์ได้ตรวจสอบและปฏิบัติตามข้อ ๕ เป็นการครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ออกใบรับอุทธรณ์โดยแสดงวันเดือนปีที่รับ และลงชื่อผู้รับให้แก่ผู้อุทธรณ์ไปแล้วบันทึกแสดงวันเดือนปีที่รับอุทธรณ์พร้อมทั้งลงชื่อผู้รับนั้นไว้ใน ก.ส. 6 ด้วย

ข้อ ๘ เมื่อได้รับ ก.ส. 6 ตามข้อ ๗ แล้ว ให้ปฏิบัติตามนี้

(ก) ถ้าเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ 4 เป็นผู้รับอุทธรณ์ ก็ให้พิจารณาดำเนินการต่อไปตามข้อ ๙

(ข) ถ้าเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้รับอุทธรณ์ไว้ ก็ให้เรียบส่งคำอุทธรณ์นั้นพร้อมทั้งหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ที่แนบมาด้วย (ถ้ามี) ไปให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ 4(ก) หรือ (ข) โดยด่วน

หน้าที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๙ เมื่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ 4 ได้รับ ก.ส. 6 ด้วยคำอุทธรณ์และคำร้อง (ถ้ามี) หรือหลักฐานเอกสารต่าง ๆ แล้ว ไม่ว่าจะรับโดยตรงจากผู้อุทธรณ์เองหรือรับจาก

เจ้าหน้าที่อื่นส่งมาให้ ให้ทำการตรวจสอบคุณภาพก่อนว่าอุทธิณูณ์ในเขตอำนาจและหน้าที่ดำเนินการของตนตามข้อ 4 หรือไม่ ถ้าปรากฏว่ารายได้มีอยู่ในเขตอำนาจและหน้าที่ก็ให้รับจัดส่งคำอุทธิณูณ์พร้อมทั้งหลักฐานเอกสารอื่นที่แนบมาด้วย ไปให้เจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธิณูณ์รายนี้โดยตรง เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ 10 เมื่อเจ้าหน้าที่อื่นได้รับจัดส่งคำอุทธิณูณ์ตามข้อ 4 ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ก.ส. ๖ ที่ได้รับไว้นั้น ผู้อุทธิณูณ์ได้ยื่นไว้เป็นการถูกต้องตามข้อ ๓ แล้ว ก็ให้ลงทะเบียนรับอุทธิณูณ์ไว้ในแบบ ท.ง.ค. ๕ ทุกราย โดยให้แยกทะเบียนดังกล่าวออก เป็นแต่ละประเพณีอากร

ข้อ 11 อุทธิณูณ์รายได้ยื่นเกินกำหนดเวลาตามข้อ ๒ ก่อนที่จะดำเนินการพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาอุทธิณูณ์ ให้เจ้าหน้าที่อื่น รายงานเหตุผลประกอบการร้องขอของผู้อุทธิณูณ์พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมสรรพากร เพื่อพิจารณาอนุมัติ เสียก่อน เมื่ออธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาที่ร้องขอได้แล้ว จึงให้ดำเนินการพิจารณาอุทธิณูณ์ต่อไปตามทางการ แต่ถ้าอธิบดีกรมสรรพากรไม่อนุมัติ ให้เสนอคำวินิจฉัยยกอุทธิณูณ์ เพราะยื่นเกินกำหนดเวลาต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธิณูณ์

ข้อ 12 ให้เจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการตามข้อ 4 แจ้งการรับอุทธิณูณ์ให้อ้า เกือบทองที่ทราบและดำเนินการพิจารณาประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากรรายนั้นให้ทราบด้วย และถ้า เป็นการอุทธิณูณ์การประเมินตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นการทุเลาการเสียภาษีอากร ก็ให้อ้า เกือบทองที่ระบุรายการเร่งรัดไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธิณูณ์หรือได้รับคำสั่งเป็นอย่างอื่น

การดำเนินการก่อนทำการพิจารณาอุทธิณูณ์

ข้อ 13 ให้เจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการตามข้อ 4 เป็นผู้ตรวจสอบอุทธิณูณ์ และถ้า เห็นสมควรหรือจำเป็นจะต้องเรียกผู้อุทธิณูณ์หรือพยานหลักฐานอื่นมาตรวจสอบและได้ส่วน ก็ให้ชี้แจงเหตุผลเสนอกรรมการคนใดคนหนึ่งในคณะกรรมการพิจารณาอุทธิณูณ์ เพื่อออกหมายเรียกตามมาตรา ๓๒ แห่งประมวลรัชฎากร หมายเรียกให้ใช้แบบ ก.ส. ๕

ข้อ 14 ในกรณีผู้อุทธิณูณ์ย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ในเขตจังหวัดอื่นในระหว่างที่ยังคงทำการตรวจสอบได้ส่วนอุทธิณูณ์อยู่ ให้เจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการในคณะกรรมการพิจารณาอุทธิณูณ์ผู้มีอำนาจซื้อขายอุทธิณูณ์รายนั้น เพื่อส่งประเด็นไปให้เจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการ

พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำจังหวัดที่ผู้อุทธรณ์ย้ายไปอยู่ใหม่ทำการตรวจสอบได้ส่วนให้

ถ้าเป็นการจำ เป็นเพื่อการตรวจสอบได้ส่วนในประ เด็นดังกล่าวข้างต้น กรรม-
การในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะออกหมาย เรียกตามมาตรา 32 แห่งประมวลรัษฎากร
มอบให้เจ้าพนักงานประ เมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำจังหวัดนั้นทำการตรวจสอบได้ส่วนผู้
อุทธรณ์หรือพยานหลักฐานอื่นๆได้

เมื่อตรวจสอบได้ส่วนได้ผลประการใด ให้เจ้าพนักงานประ เมินหรือพนักงานเจ้า-
หน้าที่ผู้รับมอบให้ตรวจสอบได้ส่วนเริบส่งสำนวนการตรวจสอบได้ส่วน พร้อมทั้งพยานหลักฐานอื่น
ที่จำ เป็นในประ เด็นหรือที่เกี่ยวกันประ เด็นที่ได้รับมอบหมายมาแล้วไปให้กรรมการในคณะกรรมการ
การพิจารณาอุทธรณ์ที่ส่งประ เด็นมาให้ด้วย เนื่องการโดยเร็ว

การทำรายงานการพิจารณาอุทธรณ์

**ข้อ 15 เมื่อเจ้าพนักงานตามข้อ 4 ได้ตรวจสอบได้ส่วนผู้อุทธรณ์และพยาน
หลักฐานอื่นๆตามที่จำ เป็นเสร็จแล้ว ให้ทำรายงานการพิจารณาอุทธรณ์เสนอต่อคณะกรรมการ
พิจารณาอุทธรณ์**

การประชุมคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

**ข้อ 16 ใน การประชุมคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ อธิบดีกรมสรรพากรหรือ
ผู้แทน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน และแต่กรฟี เป็นประธานกรรมการ คำวินิจฉัย
อุทธรณ์ให้ถือตามเสียงกรรมการข้างมาก โดยกรรมการในคณะกรรมการทุกคนต้องลงชื่อในคำ
วินิจฉัยอุทธรณ์นั้น และให้เจ้าพนักงานตามข้อ 4 จดรายงานการประชุมไว้เป็นหลักฐาน
ด้วย**

การทำคำวินิจฉัยอุทธรณ์

**ข้อ 17 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอย่างไรแล้ว ให้เจ้าพนักงาน
ตามข้อ 4 ทำคำวินิจฉัยตามแบบ ก.ส. 7 ส่องฉบับ ข้อความ เหมือนกัน เสนอให้กรรม-
การพิจารณาอุทธรณ์ทุกคนลงชื่อสองฉบับ ฉบับหนึ่งให้เจ้าพนักงานตามข้อ 4 จัดส่งไปให้ผู้
อุทธรณ์ด้วยวิธีการตามมาตรา 8 แห่งประมวลรัษฎากร อีกฉบับหนึ่งให้พนักงานตามข้อ 4
เก็บรวมสำนวนไว้เป็นหลักฐาน**

ข้อ 18 คำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามข้อ 17 ให้เก็บยึดสำเนาให้อำ เกอหรือสำนักงานที่

รับชำระ เงินภาษีอากรที่อุทธรณ์ และเจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการประเมินหรือสั่งให้เสียภาษีอากรทราบด้วย

กรณีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ลดหรือปลดภาษีอากร

ข้อ 19 ในกรณีวินิจฉัยลดจำนวนเงินภาษีอากรลงจากจำนวนที่เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประเมินหรือสั่งไว้เดิม หรือลดจำนวนเงินภาษีอากรลงทั้งหมดให้ผู้ที่ได้รับเงินสำเนาคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามข้อ 18 ปฏิบัติตามนี้

(ก) ในกรณีผู้อุทธรณ์ยังมิได้ชำระภาษีอากรตามแบบแจ้งการประเมินหรือคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากร และอ่า เกอหรือสำนักงานรับชำระภาษีอากรหมายเหตุในสำเนาแบบแจ้งการประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากรว่า “แก้ไขจำนวนเงินภาษีอากรตาม ก.ส. 7 เลขที่ลงวันเดือนปี คงให้ลดเงินภาษีอากรหรือเรียกเก็บเงินภาษีอากรเท่าใด” แล้วลงชื่อเจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายอ่า เกอหรือหัวหน้าสำนักงานรับชำระภาษีอากรแล้วแต่กรณีไว้เป็นหลักฐาน สำหรับอ่า เกอของจากจะได้แก้ไขดังกล่าวแล้วให้ทำการแก้ไขลดคงเรียกในแบบ ๙.๑. ๒ ^{*1} ให้ถูกต้องด้วย โดยให้หมายเหตุไว้ เช่น เดียวกันที่กล่าวข้างต้นและให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บเงินภาษีอากรตามจำนวนที่ได้แก้ไขไว้แล้วนั้น

(ข) ในกรณีผู้อุทธรณ์ได้ชำระภาษีอากรตามที่ได้รับแจ้งการประเมินหรือคำสั่งให้เสียภาษีอากรแล้ว และจะต้องมีการคืนเงินภาษีอากรตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ^{*2} ให้เจ้าพนักงานตามข้อ 4 เขียนแบบ ก.ส. ๘ โดยแสดงรายการภาษีอากรที่ควรได้รับคืนเสนอขอรับดีกรมสรรพกรหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อลงชื่อแล้วส่งไปยังจังหวัดหรืออ่า เกอที่ผู้ดองเสียภาษีอากรจะไปขอรับเงินคืน แล้วแต่กรณี โดยปฏิบัติตามระเบียบการทั่วไปรายรับจ่ายขาดและการถอนคืนเงินรายรับต่อไป และให้เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากรและอ่า เกอหมายเหตุสั่งคืนเงินภาษีอากรไว้ เช่นเดียวกันข้อ (ก)

^{*1} บลจุบันได้แก่ บ.ช. ๓๒.

^{*2} บลจุบันใช้แบบ ค. ๒.

กรณีวินิจฉัยอุทธรณ์

ข้อ 20 ในกรณีวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์โดยจะต้องมีการเรียกเก็บภาษีอากรเพิ่มเติม ให้เจ้าพนักงานตามข้อ 4 ส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ประเมินหรือสั่งเรียกเก็บทำการประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากรเพิ่มเติม และสั่งหนังสือแจ้งจำนวนเงินภาษีหรือแบบแจ้งการประเมินเพิ่มเติมหรือคำสั่ง แล้วแต่กรณีไปพร้อมกับ ก.ส. 7 ด้วย

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ให้เกษยนสำเนา ก.ส. 7 ให้อำเภอทราบ เพื่อเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างและที่จะเรียกเก็บเพิ่มเติมต่อไป

ข้อ 21 การวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวในข้อ 18, 19 และ 20 ถ้าเจ้าพนักงานผู้ประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากรเป็นเจ้าพนักงานประจำกรรมสูตรพารหีประจําสรรพากร เขต ให้เจ้าพนักงานตามข้อ 4 เกษยนสำเนา ก.ส. 7 ให้สรรพากรจังหวัดซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรรายนั้นทราบด้วย และให้สรรพากรจังหวัดปฏิบัติ เช่นเดียวกับอ้ำเงื่อนตามข้อ 18, 19 และ 20 โดยอนุโลม

การยื่นอุทธรณ์ต่อศาล

ข้อ 22 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ไปแล้ว ถ้าผู้เสียภาษีอากรรายนั้นได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลมต่อไปตามความในมาตรา 30(2) ให้กองนิติการส่าหรับคดีชื้นสู่ศาลชั้นต้นในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี หรือสรรพากรจังหวัดหรือสรรพากรเขต แล้วแต่กรณี สำหรับคดีชื้นสู่ศาลชั้นต้นในเขตจังหวัดอื่น เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการติดต่อกันพนักงานอัยการ และรายงานให้กรมสรรพากรทราบโดยด่วนที่สุด พร้อมกับสั่งสำเนาฟ้องและสำเนาคำให้การไปให้กรมสรรพากรทราบด้วย โดยเฉพาะถ้า เป็นคดีสำคัญ ก่อนยื่นคำให้การขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอผลัดยื่นคำให้การไปก่อน และให้สรรพากรจังหวัดนำสำนวนในคดีที่ฟ้องเข้ามาให้กรมสรรพากรได้พิจารณา ก่อนเพื่อกรมสรรพากรจะได้ช่วยพนักงานอัยการในการต่อสู้คดีอีกทางหนึ่ง

*
หน้าที่กองนิติการหรือสรรพากรจังหวัด

*
ในการดำเนินคดีในศาล ให้กองนิติการหรือสรรพากรจังหวัด แล้วแต่กรณี

* บังจุบัน เป็นกองคดีภาษีอากร

มีหน้าที่รายงานกระบวนการพิจารณาของศาลให้กรรมสูตรทราบโดยด่วนทุกรายละเอียด
ศาลจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ข้อ 23 เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ให้เจ้าพนักงานตามข้อ 22 แจ้งคำพิพากษา
ของศาล โดยแสดงให้ทราบว่า เป็นคำพิพากษาของศาลใด คดีเท่าใด ลงวันเดือนปีใด
และคำพิพากษาโดยย่อในคดีนั้น ให้อำเภอมีหน้าที่เร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรและเจ้าหน้าที่
ผู้ทำการประมูลหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากรรายเดือนทราบ สำหรับกรณีที่เจ้าพนักงานประมูล
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำกรมสรรพากรหรือประจำกรมสรรพากรเขต เป็นผู้ทำการประมูล
หรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากร ให้แจ้งเจ้าพนักงานสรรพากรจังหวัดซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการเร่งรัด
จัดเก็บภาษีรายเดือนได้ทราบด้วย

ข้อ 24 เมื่อได้รับแจ้งคำพิพากษาของศาลตามข้อ 23 แล้วให้ผู้ได้รับแจ้งหมายเหตุ
ในสำเนาหนังสือแจ้งจำนวนเงินภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประมูลหรือคำสั่งรายเดือนว่า “ศาล
ได้ได้มีคำพิพากษากดตีที่เท่าใด ลงวันเดือนปีใด ให้ผู้เสียภาษีอากรต้องเสียภาษีอากร
เท่าใดหรือปลดภาษีอากร เสียทั้งหมด” แล้วลงชื่อกำกับไว้ สำหรับอำเภอในกรณีที่พิพากษา
ให้ลดหรือปลดเงินภาษีอากรลง นอกจากหมายเหตุและแก้ไขดังกล่าวแล้วให้ทำการแก้ไข
ลักษณะเรียกใบแบบ ร.ด.๒ * ให้ถูกต้องเสียด้วย

ข้อ 25 ในกรณีผู้เสียภาษีอากรยังมิได้ชำระเงินภาษีอากรตามกำหนด繳 อุทธรณ์
ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อได้หมายเหตุและแก้ไขหลักฐานผ้าง ๆ ตามข้อ 24
แล้ว ถ้ามีภาษีอากรที่ต้องชาระให้อำเภอบัญชิดการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรรายเดือนให้เป็น
ไปตามคำพิพากษาของศาล

ข้อ 26 ในกรณีผู้เสียภาษีอากรได้ชำระเงินภาษีอากรตามที่เจ้าพนักงานประมูล
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการประมูลหรือสั่งเรียกเก็บไว้เดิม หรือตามที่คณะกรรมการ
พิจารณาอุทธรณ์ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ไว้ เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดประการใด นอกจาก
จะได้ปฏิบัติตามข้อ 23 แล้ว ให้เจ้าพนักงานตามข้อ 22 ดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย คือ
ถ้าศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินภาษีอากรที่เจ้าพนักงานประมูลหรือ
พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประมูลหรือสั่งเรียกเก็บไว้เดิม ซึ่งจะต้องมีการคืนเงินภาษีอากรให้

แก่ผู้เสียภาษีอากรแล้ว ให้เขียนแบบ ก.ส. ๘ * โดยแสดงรายการภาษีอากรส่วนที่ควรได้รับคืนตามคำพิพากษาของศาล เสนอขออิบดีกรรมสรรพากรหรือผู้ว่าราชการจังหวัด และแต่กรณ เพื่อลงชื่อแล้วส่งไปยังจังหวัดหรืออำเภอที่ผู้เสียภาษีจะไปขอรับเงินคืน แล้วแต่กรณี เพื่อบัญชีการตามระเบียบการหักรายรับรายจ่ายขาดและการถอนศักราช เงินรายรับต่อไป

ข้อ ๒๗ การสั่งคืนเงินภาษีอากรตามข้อ ๑๙(ข) หรือข้อ ๒๖ ถ้าปรากฏว่าผู้เสียภาษีอากรได้ชำระเงินค่าภาษีอากรและเงินเพิ่มเพราะชำระเกินกำหนดเวลาด้วย เมื่อสั่งคืนเงินภาษีอากรเป็นจำนวนเงินเท่าใด ก็ให้สั่งคืนเงินเพิ่มตามส่วนแห่งเงินภาษีอากรที่คืนนั้นด้วย

ข้อ ๒๘ สำนวนการได้ส่วนเกี่ยวกับอุทธรณ์และสำเนา ก.ส. ๗ ตลอดจนเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ในขั้นพิจารณาอุทธรณ์ตามระเบียบนี้ ให้รวมเก็บไว้เป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๒๙ การอุทธรณ์การประเมิน เกี่ยวกับภาษีน้ำยาตามมาตรา ๒๙ แห่งประมวลรัษฎากร ให้ปฏิบัติตามระเบียบการนี้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ให้สรรพากรจังหวัดรายงานผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามแบบบัญชีสถิติแสดงการอุทธรณ์ภาษีอากรทุกประเภท ให้กรมสรรพากรทราบ ๖ เดือนต่อครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปlogenกรรมมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ๖

ระเบียบกรมสรงพากร

ว่าด้วยการตรวจสอบภาชนะกรตามประมวลรัชฎากร

พ.ศ. ๒๕๒๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*
ระเบียบกรมสรรพากร

ว่าด้วยการตรวจสอบภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

พ.ศ. 2525

เพื่อให้การตรวจสอบภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ
อยู่ในระเบียบแผนเดียวกันและสอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการใหม่ กรมสรรพากร
จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการตรวจสอบภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2525"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม 2525 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการตรวจสอบภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2520

(2) บรรดา率ะเบียบ ก้าสั่ง หรือหนังสืออื่นใดที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"การตรวจสอบภาษีอากร" หมายถึงการตรวจสอบได้ส่วนตามหมาย เรียก
การออกตรวจสอบการปฏิบัติการเกี่ยวกับการเสียภาษีอากร และการ
ตรวจสอบตามประมวลรัษฎากร

"สมุห์บัญชีอ่า เกอ" หมายความรวมถึงสมุห์บัญชีอ่า เกอประจำเขตใน
กรุงเทพมหานคร และสมุห์บัญชีอ่า เกอประจำกิ่งอ่า เกอด้วย

*
แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ กรมสรรพากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 และ
กรมสรรพากร เวียนให้ทราบตามหนังสือที่ กค. 0827/7317 ลงวันที่ 28 เมษายน 2525

หมวด 1

การปฏิบัติ เกี่ยวกับหมาย เรียก

ส่วนที่ 1

ข้อมูลอันน่าสนใจในการออกหมาย เรียก

อำนาจการ ข้อ 5 สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง (เว้นสำนักงานสรรพากร เขต)

ออกหมาย

เรียก 5.1 ให้หัวหน้าส่วนราชการสำนักงานภาษีสรรพากร เขตพื้นที่มี

อำนาจออกหมาย เรียกผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ซึ่งมีภาระ เนาหรือสถานประกอบการอุตสาหกรรมอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนมา ตรวจสอบได้ส่วนได้ เว้นแต่ต้องดูแลจัดการ เป็นอย่างอื่น

5.2 ให้หัวหน้าส่วนราชการกองตรวจภาษีอากรมีอำนาจออกหมาย เรียกผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรมาตรวจสอบได้ส่วน ภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่น ๆ ได้ทั่วราชอาณาจักร

5.3 การออกหมาย เรียกกรณีจำเป็นและเร่งด่วน หากหัวหน้าส่วน ราชการตั้งกล่าวไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้เจ้าหน้าที่ใน ห้องรองลงมาซึ่งหัวหน้าส่วนราชการนั้นมอบหมาย เป็นผู้ออกหมาย เรียกได้ และ ต้องรายงานให้ทราบทันทีที่หัวหน้าส่วนราชการมีนักกฎหมายปฏิบัติราชการ

ข้อ 6 สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาคและสำนักงานสรรพากร เขต

6.1 ให้หัวหน้าส่วนราชการสำนักงานสรรพากรจังหวัดมีอำนาจออก

หมาย เรียกผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ซึ่งมีภาระ เนา อยู่ในท้องที่จังหวัดนั้น (เว้นกรุงเทพมหานคร) มาตรวจสอบได้ส่วนได้ทุกราย และทุกประ เกษภาษีอากร หรือเมื่อออกหมาย เรียกแล้วจะมอบให้สมุห์บัญชีฯ เกอ ท้องที่ เป็นผู้ตรวจสอบแทนก็ได้

ในการผู้ออกหมาย เรียกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรายได้มาตรวจสอบ

ให้สรรพากรจังหวัดรายงานเหตุผลและประเดิมในการออกหมาย เรียก

ตรวจสอบตามแบบท้ายระ เบียนนี้ให้สรรพกิริยา เขตทราบโดยทันทีหรืออย่างช้า

ไม่เกิน ๓ วัน นับแต่วันออกหมายเรียก

๖.๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการสำนักงานสรรพกิริยา เขตมีอำนาจจออกหมายเรียกผู้มีหน้าที่อื่นแบบแสดงรายการหรือผู้มีหน้าที่ เสียภาษีอากร ซึ่งมีภาระส่วน เนาอยู่ในท้องที่สรรพกิริยา เขตนั้น (เว้นกรุงเทพมหานคร) มาตรวจสอบได้ส่วนได้ทุกรายและทุกประ เกษภาษีอากร โดยเฉพาะผู้เสียภาษีอากรที่มีกิจการขนาดใหญ่หรือรายที่มีสาขาอยู่ในท้องที่หลายจังหวัดหรือรายที่เสียภาษีอากรในแต่ละปี เป็นจำนวนมาก

๖.๓ การออกหมายเรียกกรณีหัวหน้าส่วนราชการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้เป็นครั้งคราว เมื่อผู้รักษาการทำการแทนออกหมายเรียกแล้ว ต้องรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นทราบโดยทันที เมื่อหัวหน้าส่วนราชการนั้นกลับมาปฏิบัติราชการ

ส่วนที่ ๒

การออกหมายเรียกและการปฏิบัติทางทະ เบียน

ข้อ ๗ กิจการดำเนินการก่อนออกหมายเรียกผู้เสียภาษีมาตรวจสอบได้ส่วน ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามนี้

การเตรียมการ ๗.๑ ให้รวบรวมหลักฐาน ข้อมูล และทำการวิเคราะห์แบบแสดง ก่อนขออนุมัติ รายการของผู้เสียภาษีรายนั้นตามแบบท้ายระ เบียนนี้ไว้ล่วงหน้าก่อน ออกหมายเรียก เมื่อได้หลักฐานข้อมูลแล้ว ให้ใช้คุณพินิจว่าจะดำเนินการตรวจสอบโดย วิธีใด จึงจะบังเกิดผลดีแก่ราชการมากที่สุด

การขออนุมัติ ๗.๒ การขออนุมัติออกหมายเรียกรายได ให้ขออนุมัติตามแบบท้าย ออกหมาย เบียนนี้ สำหรับทุกปีและทุกประ เกษภาษีอากรที่ปรากฏความผิดหรือ เรียก มีเหตุอันควรสงสัยว่าเสียภาษีอากรไว้ยังไม่ถูกต้องครบถ้วน

7.3 การออกหมายเรียกผู้เสียภาษีมาตรวจสอบได้ส่วนในปีภาษีได้จะต้องไม่เรียกดตรวจสอบซ้ำกับปีที่เคยออกหมายเรียกไปแล้ว เว้นแต่กรณีมีหลักฐานหรือข้อมูลชี้ไปว่าซ้ำกับที่เคยตรวจสอบไปก่อนแล้วหรือกรณีมีเหตุอันสมควรอื่น ก็ให้ขออนุมัติออกหมายเรียกด้วยอีกครั้งหนึ่งจะต้องได้รับอนุมัติจากกรรมสุรพากรก่อน

ในการมีพื้นกำหนด เวลาการออกหมายเรียกใหม่แล้ว ถ้าหากจะใช้หมายเรียกเดิมเพื่อทำการตรวจสอบได้ส่วนอีกรังหนึ่งจะต้องได้รับอนุมัติจากกรรมสุรพากรก่อน

ข้อ 8 หมายเรียกให้ใช้ตามแบบที่กรมสรรพากรกำหนด

การปฏิบัติทาง

ข้อ 9 การปฏิบัติเกี่ยวกับทะเบียนและหมายเรียก

ทะเบียนและ

9.1 สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้ถือปฏิบัติตามระเบียนเกี่ยวกับ

หมายเรียก

ทะเบียนกลาง พ.ศ. 2525 โดยจะต้องขออนุมัติออกหมายเรียกต่อ

อธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายตามแบบท้ายระเบียนนี้

โดยผ่านทะเบียนกลาง เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ดำเนินการออกหมาย

เรียกให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งการอนุมัติ ทั้งนี้เว้นแต่อธิบดีจะสั่งการเป็นอย่างอื่น เฉพาะราย

กรณีกองตรวจสอบภาษีอาจประஸค์จะออกหมายเรียกตรวจสอบในเขตจังหวัดอื่น ให้สอบถามไปยังจังหวัดนั้นว่ามีหน่วยงานใดได้ออกหมายเรียกแล้วหรือไม่ หากไม่มีก็ให้ขออนุมัติกรมสรรพากรเพื่อทำการตรวจสอบ เมื่อได้รับอนุมัติและทำการออกหมายเรียกแล้วให้ดำเนินหมายเรียกส่งให้สรรพากรเขตและสรรพากรจังหวัดนั้นทราบทันที หรืออย่างช้าไม่เกิน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้ออกหมายเรียก

9.2 สำหรับในเขตท้องที่จังหวัดอื่น ให้สรรพากรเขตหรือสรรพากรจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้อนุมัติการออกหมายเรียกและจัดทำทะเบียนกลางตามแบบที่กรมสรรพากรกำหนด เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ดำเนินการออกหมายเรียกให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับอนุมัติ ทั้งนี้เว้นแต่สรรพากรเขตหรือสรรพากรจังหวัดจะสั่งการเป็นอย่างอื่น เฉพาะ

ราย และให้สำเนาหมายเรียกให้ทราบซึ่งกันและกันทันทีหรืออย่างช้าไม่เกิน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้ออกหมายเรียก

ข้อ ๑๐ กรณีจำเป็นและเร่งด่วนอาจออกหมายเรียกไปพร้อมกับการขออนุมัติได้ โดยเชิงเหตุผลและความจำเป็นให้ทราบด้วย หากออกหมายเรียกตรวจสอบซักกับหน่วยงานตรวจสอบอื่น ให้โอนเรื่องไปให้หน่วยงานที่ออกหมายเรียกตรวจสอบก่อน เป็นผู้ท่าการตรวจสอบด่อไป เว้นแต่ขออธิบดีจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

สำหรับกรณีการตรวจสอบ ให้อยู่ในดุลพินิจของอธิบดีหรือ สรรพากร เชค แล้วแต่กรณี จะสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑ เมื่อสรรพากร เชคหรือสรรพากรจังหวัดออกหมายเรียกผู้เสียภาษีรายได้มาตรวจสอบแล้ว ห้ามโอนการตรวจสอบระหว่างกัน เว้นแต่จะได้รายงานเหตุผลและความจำเป็นให้กรมสรรพากรทราบ และได้รับอนุมัติจากการสรรพากรแล้ว

ในกรณีที่ได้รับอนุมัติให้โอนการตรวจสอบได้ เมื่อทำการตรวจสอบเสร็จแล้วให้รายงานกรมสรรพากรทราบด้วย

ส่วนที่ ๓

การสั่งหมาย เรียกและการปฏิบัติตามหมาย เรียก

การสั่งหมาย เรียก

ข้อ ๑๒ หมาย เรียกที่ออกต้องให้เวลาล่วงหน้าแก่ผู้เสียภาษีตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด และให้นำส่งในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ตก หรือจะส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ถ้านำไปส่งไม่พบผู้รับจะส่งให้บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่ในบ้านหรือสำนักงานของผู้เสียภาษีได้

ถ้าไม่สามารถสั่งหมาย เรียกตามวิธีดังกล่าวได้ จะสั่งโดยวิธีบิดหมาย เรียกในที่ซึ่งเห็นได้ชัดที่ประตูบ้านหรือสำนักงานของผู้เสีย

หรือโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องที่ก็ได้

เมื่อได้ส่งหมาย เรียกแล้วให้นำหลักฐานที่แสดงว่าผู้เสียภาษี
ได้รับหมาย เรียกแล้วนำมายื่นสำนวนไว้ด้วย

การถอน

ข้อ 13 หากผู้ถูกออกหมาย เรียกหรือผู้เสียภาษีไม่สามารถมาให้ก้อยคำและนำบัญชีหลักฐานมาให้ตรวจสอบตามหมาย เรียกด้วยตน เองได้ อาจจะมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งที่บรรลุนิติภาวะแล้วมาแทนก็ได้ โดยทำหนังสือมอบอำนาจตามแบบท้ายระ เนียนนี้หรือตามแบบอื่นที่มีผลในทางนิติธรรมพันผู้เสียภาษีในทำนองเดียวกัน

ในการฟื้นรับมอบอำนาจไม่ทราบข้อ เห็นใจเริงเพียงพอหรือพยายามประวิงเวลา หรือไม่อ่านว่าความสะดวกแก่ผู้ตรวจสอบ หรือกรณีไม่ให้ก้อยคำในสาระสำคัญ ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของเจ้าพนักงานประเมินที่จะสั่งให้ผู้เสียภาษีมาให้ก้อยคำซึ่งด้วยตน เองได้

การออก

ข้อ 14 ในกรณีผู้ถูกออกหมาย เรียกหรือผู้เสียภาษีทำหนังสือร้องขอให้จัดเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบ ณ สำนักงานตามที่ระบุไว้ในหมาย เรียก เจ้าพนักงานอาจจะพิจารณาผ่อนผันให้เป็นราย ๆ ไปก็ได้ โดยในการออกตรวจสอบครั้งแรกให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ เป็นหัวหน้าคณะ และให้มีหนังสือ捺มตัวตามแบบท้ายระ เนียนนี้ไปแสดงด้วย

การออกตรวจสอบจะต้องจัดให้มีบุคคลสั่งการออกตรวจสอบภาษีอากรไว้ตามแบบท้ายระ เนียนนี้ โดยให้ผู้สั่งและรับคำสั่งลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วย

การไม่ปฏิบัติ

ตามหมาย

เรียก

ข้อ 15 ผู้เสียภาษีรายได้ได้รับหมาย เรียกแล้ว ไม่ปฏิบัติตามหมาย เรียกโดยไม่แจ้งเหตุชัดช่องได้ ๆ ให้ทราบ ให้เจ้าพนักงานมีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติตามหมาย เรียกตามแบบท้ายระ เนียนนี้ไปยังผู้เสียภาษีรายนั้นอีกครั้งหนึ่ง หากยังฝ่าฝืนก็ให้ดำเนินคดีอาญา

หมวด 2

การดำเนินการตรวจสอบ

ส่วนที่ 1

การตรวจสอบได้ส่วน

การได้ส่วน

ข้อ 16 เมื่อผู้ได้รับหมายเรียกได้มารับตามกำหนดนัดหมายให้

เจ้าพนักงานดำเนินการดังนี้

16.1 ทำการได้ส่วนเบื้องต้น เกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้เสียภาษี

16.2 การบันทึกถ้อยคำทุกกรณีให้ใช้ตามแบบท้ายระเบียนนี้

ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายแผ่น ให้ผู้ให้ถ้อยคำและเจ้าพนักงานประเมินผู้ซึ่งได้ส่วนลงลายมือชื่อกันไว้ทุกแผ่น หากผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

กรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ยินยอมลงลายมือชื่อในบันทึกคำได้ส่วนเกี่ยวกับภาษีอากร ให้เจ้าพนักงานประเมินผู้ซึ่งได้ส่วนบันทึกข้อได้แย้ง เหตุผล หรือข้อเท็จจริงที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยินยอมลงลายมือชื่อไว้ให้ปรากฏในบันทึกคำได้ส่วนนั้นพร้อมกับลงลายมือชื่อกันด้วย

16.3 คำให้การของผู้เสียภาษีถือเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการกรณีได้จะคดลอกหรือสาเนาภาพถ่ายให้ผู้เสียภาษีมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานนั้น

การรับมอบ

16.4 เมื่อผู้ได้รับหมายเรียกหรือผู้เสียภาษีได้นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ มาส่งมอบให้เจ้าพนักงานทำการตรวจสอบได้ส่วนตามหมายเรียกและเจ้าพนักงานได้ตรวจสอบบัญชีเอกสารดังกล่าวถูกต้องแล้วให้ออกใบรับบัญชีและเอกสารตามแบบท้ายระเบียนนี้ ๒ ฉบับ ต้นฉบับให้ติดไว้กับสำเนาการตรวจสอบได้ส่วน ส่วนคู่ลับนับใบรับให้มอบแก่ผู้ส่งมอบไป

การวางแผน	ข้อ 17 เพื่อให้การตรวจสอบภาคีอักษรมีประสิทธิภาพและได้ผลสมบูรณ์ สามารถทำ การตรวจสอบได้โดยรวดเร็วและอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ให้เจ้าหน้าที่ที่จะทำการตรวจสอบวางแผน การตรวจสอบและทำการตรวจสอบให้ครบถ้วนทุกประเด็น ไม่ว่าด้านรายรับ รายจ่ายทรัพย์สินหนี้สิน ฯลฯ
การโอนส่วนการตรวจสอบ	ข้อ 18 การตรวจสอบได้ส่วนส่วนนี้เรื่องได้ยังไม่แล้วเสร็จ ถ้าผู้ตรวจสอบนั้นได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งใหม่ หรือได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานอื่นอันไม่สามารถดำเนินเรื่องให้แล้วเสร็จได้ ให้เสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงนามในหมายเรียกเพื่อพิจารณาสั่งการว่าจะมอบอำนาจส่วนราชการตรวจสอบรายได้ให้เจ้าหน้าที่ผู้ใด
กรณีเจ้าหน้าที่ได้รับแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งใหม่	การส่งมอบส่วนราชการตรวจสอบ ให้ส่งมอบบัญชีเอกสารที่ได้รับตามหมายเรียกด้วย โดยให้จัดทำบัญชีมอบหมายต่อ กันไว้เป็นหลักฐาน ตามแบบท้ายระเบียบนี้ บัญชีดังกล่าวให้จัดทำเป็น ๓ ฉบับ มีข้อความตรงกัน โดยให้ผู้มอบและผู้รับมอบบัญชีไว้คันลากฉบับ อีกหนึ่งฉบับให้นำติดส่วนราชการตรวจสอบ
การส่งหลักฐานข้อมูล	ข้อ 19 ใน การตรวจสอบหากพบหลักฐานข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบภาคีรายอื่น ให้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบหรือส่งหลักฐานข้อมูลให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 19.1 หลักฐานข้อมูลของผู้เสียภาษีที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ส่งกองบริหารงานตรวจสอบภาคีอักษร เพื่อดำเนินการต่อไป 19.2 หลักฐานข้อมูลของผู้เสียภาษีที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้ส่งสำนักงานสรรพากรเขตหรือสำนักงานสรรพากรจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอำนาจออกหมายเรียกเพื่อดำเนินการต่อไป
การจัดทำลำดับเอกสาร	ข้อ 20 ส่วนราชการตรวจสอบได้ส่วน ให้จัดทำเลขลำดับหน้าของ

เอกสารไว้วทุกฉบับ

ระยะเวลา

ข้อ 21 ให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตรวจสอบรีบดำ เนินการตรวจ
สอบแต่ละรายให้แล้วเสร็จโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกิน 2 ปี นับแต่
วันออกหมาย เรียก หากไม่แล้วเสร็จภายในกำหนด เวลาตั้งกล่าว
ให้ชี้แจงเหตุผล เสนอหัวหน้าส่วนราชการผู้มีอำนาจลงนามในหมาย
เรียกตามแบบท้ายระเบียนนี้ เพื่อขออนุมัติขยายเวลาได้ครั้งละ
ไม่เกิน 6 เดือน แต่รวมระยะเวลาเวลาการการตรวจสอบแล้วไม่เกิน 4 ปี
นับแต่วันออกหมาย เรียก เว้นแต่จะได้รับอนุมัติ เป็นอย่างอื่น

การเร่งรัด

ข้อ 22 การตรวจสอบผู้เสียภาษีอากรรายที่ปราภูณแย่ชัดว่าจะ
ต้องมีการประมีน เรียก เก็บภาษีเพิ่ม เดิม เป็นจำนวนมาก และผู้
เสียภาษีมีพฤติกรรมส่อแสดงว่าจะยิดพรีเวกชาระภาษีอากร เพิ่ม เดิม
ให้เจ้าพนักงาน เร่งตรวจสอบให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุด เป็นกรณีพิเศษ
และหากปราภูณว่ามีเจตนาหลอก เลี่ยงภาษีเสียภาษีอากร ก็ให้พิจารณา
ด้ำ เนินคดีอาญาไปพร้อมกันด้วย

การตรวจ

สอบเป็น

กรณีพิเศษ

ข้อ 23 การตรวจสอบผู้เสียภาษีอากร เอกสารรายที่เห็นว่าจะไม่มี
การชำระภาษีตามรายการที่ประมีน หรือมีเจตนาที่จะหลอก เลี่ยง
ภาษีให้เจ้าหน้าที่ได้ส่วนเกี่ยวกับฐานะการเงินของผู้เสียภาษี และ
จดทำรายการ เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามแบบท้ายระเบียนนี้
2 ชุด ชุดหนึ่งเก็บไว้สำนวนการตรวจสอบ อีกชุดหนึ่งส่งให้สมหนัญชี
อ่า เกอห้องที่เพื่อ เป็นหลักฐานประกอบการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรคือไป

ในกรณีผู้เสียภาษี เป็นคณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนหรือห้างหุ้นส่วน
สามัญนิติบุคคล ให้ได้ส่วนทรัพย์สินส่วนตัวของบุคคลในคณะบุคคลหรือ
หุ้นส่วนทุกคน สำหรับห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้ได้ส่วนทรัพย์สินส่วนตัวของ
หุ้นส่วนผู้จัดการและหุ้นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิดไว้ด้วย

ส่วนที่ 2

การรายงานผลการตรวจสอบภาษาอังกฤษ

การเสนอ

ข้อ 24 เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบได้ส่วนใหญ่ต้องครบถ้วนทุก

รายงาน

ประเด็นแล้ว ให้สรุป เสนอผลการตรวจสอบตามแบบท้ายระเบียบนี้

การตรวจสอบ

ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ สำหรับกรุงเทพมหานครให้ผ่าน

หน่วยงานควบคุมการตรวจสอบก่อน

การ เสนอผลการตรวจสอบให้สรุปข้อ เท็จจริง ข้อกฎหมาย
พร้อมทั้งหลักฐานยังงั้นที่จะด้องใช้ในการยักยอกผู้เสียภาษีให้ด้องยอม
จำนวนไม่น่าไว้ในชั้นคณะกรรมการพิจารณาอุทธิรัณฑ์หรือชั้นศาล ประเด็น
ให้เป็นปัญหาข้อกฎหมายใดให้ยินยอมขึ้นมา เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา
สั่งการต่อไป

ในรายงานการตรวจสอบภาษาอังกฤษย่างน้อยควรจะระบุให้
ทราบว่า

(1) ชื่อ ที่อยู่ ของกิจการที่ทำการตรวจสอบประกอบ
กิจการประเภทใดบ้าง บุคลากรที่ทำการตรวจสอบ จำนวนบุคคลที่ตรวจสอบ
สอบ

(2) ประเด็นความผิดที่ตรวจสอบรายละ เอียดข้อเท็จจริง
ข้อกฎหมาย ตลอดถึงเหตุผลที่ประเมินเรียก เก็บภาษีอากรในแต่ละปี
ผู้เสียภาษีจะต้องรับผิดเสียภาษี เนื้อรับ และเงินเพิ่มเปิดจำนวน
เท่าใด

(3) ข้อโต้แย้งและเหตุผลของผู้เสียภาษีเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
และข้อกฎหมายมีหรือไม่ ประการใด

(4) สุ่ปความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบมีความเห็น
ประการใด นอกจากจะต้องรับผิดทางแพ่งแล้วสมควรจะดำเนินคดี
อาญาหรือไม่ หรือมีพฤติกรรมที่ผิดมารยาทญัติสอนบัญชีหรือไม่

ในกรณีที่พบพฤติกรรมการผิดมารยาทของผู้สอนบัญชีให้รายงานกรม

สรรพากรตามแบบที่อธิบดีกำหนด

(5) ข้อมูลอื่น ๆ ที่ควรต้องรายงาน

ข้อ 25 เมื่อผู้ตรวจสอบได้เสนอสำนวนการตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชาแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจอนุมัติทำการประเมินหรือสั่งเรียกเก็บภาษีอากร แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการตามแบบท้ายระเบียนนี้ให้เสร็จโดยเร็วอย่างช้าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ตนได้รับสำนวนการตรวจสอบ ถ้ายังพิจารณาสั่งการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้บันทึกข้อขัดข้องให้ปรากฏไว้ในสำนวนด้วย

ข้อ 26 ผู้เสียภาษีรายได้มีมีข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและยินยอมชำระภาษี ให้ดำเนินการทำบันทึกข้อตกลงยินยอมการชำระภาษีเอกสารตามแบบท้ายระเบียนนี้เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ

ในกรณีผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรจะให้ทำการตรวจสอบเพิ่มเติมประจำเดือนใด ให้รับคำแนะนำตรวจสอบเพิ่มเติมตามประจำเดือนดังกล่าว แล้วเชิญผู้เสียภาษีมารับทราบผลการตรวจสอบได้ส่วนพร้อมทั้งจัดทำบันทึกข้อตกลงยินยอมการชำระภาษี แล้วให้รับทราบประเมินให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ข้อ 27 ถ้าผู้เสียภาษีรายได้มียินยอมชำระภาษีหรือมีข้อโต้แย้ง ก็ให้สรุปสำนวนการตรวจสอบ เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการประการใดแล้ว ก็ให้ดำเนินการต่อไป

ข้อ 28 กรณีผู้เสียภาษีได้ยื่นคำร้องของดหรือลด เมียปรับและหรือเงินเพิ่ม ให้เจ้าหน้าที่รายงานตามแบบท้ายระเบียนนี้เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการต่อไป

หมวด ๓

การประมีนและสั่งเรียกเก็บภาษีอากรเพิ่มเติม

การประมีน
และสั่งเรียก
เก็บ

ข้อ ๒๙ ใน การตรวจสอบได้ส่วนถ้าปรากฏว่ามีภาษี เบี้ยปรับ
และเงินเพิ่มที่จะต้องสั่งประมีนหรือเรียกเก็บเพิ่มเติมจากผู้มีหน้าที่
เสียภาษีอากร ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีที่หน้าส่วนราชการของหน่วยงานตรวจสอบได้
เป็นผู้ออกหมายเรียกตรวจสอบได้ส่วน ให้หน้าส่วนราชการนั้น,
หรือเจ้าพนักงานประมีนขึ้นรองลงมาซึ่งที่หน้าส่วนราชการนั้นมอบ
หมาย เป็นผู้ลงนามในหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประมีน
ทุกฉบับทุกประมีน เกทภาษีอากรที่ตรวจสอบพบการกระทำผิด และให้เจ้า
หน้าที่ผู้เตรียมแบบแจ้งการประมีนลงลายมือชื่อพร้อมทั้งอักษรตัว
บรรจงและคำแห่งกำกับไว้ทุกฉบับด้วย

(๒) กรณีสมุห์บัญชือฯ เกือได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำการ
ตรวจสอบได้ส่วน จะต้องส่งสำเนาการตรวจสอบทั้งหมดไปให้
สรรพากรสังหวัดซึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาตรวจสอบสำนวน เมื่อพิจารณา
เห็นว่าถูกต้องแล้ว ให้สรรพากรสังหวัดทำการประมีน เรียกเก็บ
ภาษีต่อไป แต่ยังไม่ถูกต้องหรือต้องตรวจสอบเพิ่มเติมประเด็นใด
ก็ให้ส่งสำนวนไปให้สมุห์บัญชือฯ เกือด่า เนื่องการตรวจสอบได้ส่วน เพิ่ม
เติมแล้วส่งสำนวนคืนสังหวัด เพื่อทำการประมีน เรียกเก็บภาษีต่อไป

(๓) ใน การประมีนหรือเรียกเก็บภาษีอากรเพิ่มเติม
หากประเด็นได้ผู้เสียภาษีโดยแยกหนังสือแจ้งภาษีอากร
หรือแบบแจ้งการประมีนออกค่างหากจากประเด็นที่ยินยอมเสียภาษี
การออกหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประมีน เก็บ ให้ถือปฏิบัติ
ตามระเบียบบัญชีลูกหนี้ค่าภาษีอากร

ข้อ ๓๐ ใน การประมีนภาษีอากรรายได้ที่มีคุณิตการณ์ส่อแสดงว่า

จะมีดัชนีการชาระภาษีอากร รวมทั้งรายที่จดทะเบียน เลิกกิจการให้หัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานที่ตรวจสอบนั้นแจ้งให้สมุหบัญชีอ่าเภอทราบทันทีตามแบบท้ายระเบียนนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรเป็นกรณีพิเศษต่อไป

การส่งหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประเมินให้ใช้วิธีส่งตามนัยมาตรา ๘ แห่งประมวลรัชฎากร โดยเฉพาะกรณีดังนี้

อากร (1) กรณีผู้เสียภาษีเป็นบุคคลธรรมดาได้แจ้งย้ายภูมิลำเนาออกแล้ว แต่ยังไม่ได้แจ้งย้ายเข้า ให้ประเมินตั้งค้างไว้ที่ภูมิลำเนาเดิม ส่วนการส่งหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประเมินให้ส่งไปยังบ้านที่อยู่เดิมและที่อ้างว่าอยู่ไปอยู่ใหม่

(2) กรณีผู้เสียภาษีเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่แจ้งเลิกและจดทะเบียนเสร็จการชาระบัญชีแล้ว แต่ยังไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่รับทราบข้อมูลนี้ ให้ส่งหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประเมินให้แก่ผู้ชาระบัญชี ณ สำนักงานของผู้ชาระบัญชีซึ่งได้จดทะเบียนไว้กับกระทรวงพาณิชย์หรือ ณ สถานที่ที่ผู้ชาระบัญชีมีภูมิลำเนาอยู่

(3) กรณีที่ไม่สามารถส่งหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประเมินได้ และเพื่อว่าชั้งไม่สมควรลงโฆษณาหนังสือพิมพ์ท้องที่ ให้ส่งสมุหบัญชีอ่าเภอเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

เมื่อได้ส่งหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประเมินแล้วให้นำหลักฐานที่แสดงว่าผู้เสียภาษีได้รับแล้วมาติดต่อไว้ในสำนวนด้วย

การสอบยัน เกี่ยวกับบัญชีลูกหนี้ค่าภาษีอากรของหน่วยจัดเก็บ หากรายได้มีจำนวนเงินภาษีที่จะต้องประเมินหรือ

จุกหนี้ค่า ภาษีอากร	สั่งเรียกเก็บตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป เมื่อหน่วยจัดเก็บได้ลง บัญชีจุกหนี้ค่าภาษีอากรแล้ว ให้สมุดบัญชีอ้าง เกอนั้น ๆ รายงานไป ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้ออกหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการ ประเมินทราบเป็นราย เดือนตามแบบท้ายระเบียนนี้อย่างช้าภายใน วันที่ 10 ของเดือนถัดไป
	เมื่อหัวหน้าส่วนราชการผู้ออกหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือ แบบแจ้งการประเมินได้รับรายงานตามวรรคแรกแล้ว ให้สั่งเจ้า หน้าที่ผู้ตรวจสอบทำการตรวจสอบกับหลักฐานในหนังสือแจ้งภาษีอากร หรือแบบแจ้งการประเมิน หากไม่ถูกต้องตรงกัน ให้รายงานให้ หัวหน้าส่วนราชการทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป
การปฏิบัติกรณี ผู้เสียภาษีไข่ ยื่นแบบ แสดงราย การ	ข้อ 33 กรณีตรวจสอบประمهิน เรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีการค้าจากผู้ที่มิได้อยู่แบบแสดงราย การให้บุคคลผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการจัดทำแบบแสดงรายการ เช่นตามข้อ เที่จึงที่ตรวจสอบได้ แล้วส่งแบบตั้งกล่าวไปเข้าแฟ้ม ประวัติของผู้เสียภาษีรายนั้น ๆ ณ หน่วยงานเก็บแบบต่อไปทุกรัช
การทำหนังสือ แจ้งผลการ เปลี่ยนแปลง ผลขาดทุนสุทธิ	ข้อ 34 ในกรณีตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล แม้ไม่มีภาษีเรียก เก็บแต่จากการตรวจสอบทำให้ผลขาดทุนสุทธิของนิติบุคคลนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบจัดทำหนังสือแจ้งการ เปลี่ยนแปลงผลขาดทุนสุทธิตามแบบท้ายระเบียนนี้ ให้ผู้เสียภาษี และหน่วยงานที่หัวหน้าที่เก็บแบบทราบ เพื่อเก็บเข้าแฟ้มประวัติ สำหรับเป็นหลักฐานในการตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลรายนั้น ๆ ต่อไป
“การทำหนังสือ แจ้งผลการตรวจสอบ กรณีไม่มีเงิน ภาษีประเมิน	ในรายที่ไม่มีการประเมิน เรียกเก็บภาษี รวมทั้งรายที่ ดำเนินการตามวรรคแรกแล้วให้ทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบตาม แบบท้ายระเบียนนี้ขึ้น 3 ฉบับ ฉบับแรกส่งให้แก่ผู้เสียภาษี ฉบับที่ 2 แบบไว้กับสำนวนตรวจสอบ ฉบับที่ 3 แบบไว้ในแฟ้มเก็บแบบแสดง

รายการ (ในส่วนกล่างส่งให้กองปฏิบัติการกลาง)"

(เพิ่มเติมโดยระเบียบกรมสรรพากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2527)

การปฏิบัติกรณี

ข้อ 35 การออกหมายเรียกตรวจสอบผู้เสียภาษี รายได้ยังไม่แล้วเสร็จ หากผู้เสียภาษีรายนั้นได้ย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ในเขตประมูลของเจ้าพนักงานประมูลอื่นหรือท้องที่จังหวัดอื่น ให้ถือปฏิบัติตามนี้

ระหว่างการ

35.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตรวจสอบ

(1) กรณีผู้เสียภาษีได้ส่งมอบบัญชีเอกสารหลักฐานแล้วให้หน่วยงานที่ออกหมายเรียกทำการตรวจสอบด้วยตนเอง แล้วเสร็จและทำการประมูล เรียกเก็บภาษีอากรต่อไป

(2) กรณีผู้เสียภาษียังมิได้ส่งมอบบัญชีเอกสารหลักฐาน ถ้าสำนักงานภาษีสรรพากรเขตพื้นที่เป็นผู้ออกหมายเรียกให้โอนเรื่องไปให้หน่วยงานตรวจสอบที่ผู้เสียภาษีย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ใหม่ เป็นผู้ตรวจสอบและประมูลภาษีอากรต่อไป เว้นแต่กองตรวจสอบภาษีอากรเป็นผู้ออกหมายเรียก ให้พัฒนาส่วนราชการกองตรวจสอบภาษีอากรพิจารณาจะโอนหรือไม่ ได้

35.2 ในเขตจังหวัดอื่น

ให้หน่วยงานที่ออกหมายเรียกเดินส่งสำนวนการตรวจสอบและบัญชีเอกสารต่างๆ ไปให้หน่วยงานตรวจสอบในเขตประมูลที่ผู้เสียภาษีย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ใหม่ เป็นผู้ทำการตรวจสอบและประมูลภาษีอากรต่อไป

35.3 การออกเลขที่หนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการประมูลให้ถือปฏิบัติตามระเบียบบัญชีลูกหนี้ค่าภาษีอากรโดยให้หน่วยงานตรวจสอบที่ผู้เสียภาษีย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ใหม่ เป็นผู้ดำเนินการ

การยกเลิก

ข้อ 36 ในกรณีเจ้าพนักงานประมูลได้ทำการประมูลภาษีอากร

การประมูล

ผิดหรือช้า ให้บันทึกรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อเสนอขออนุญาตยกเลิกการประมูลต่อผู้มีอำนาจอนุญาติตามที่ได้กำหนดไว้

สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง ให้เสนอต่ออธิบดีกรม

สรรพากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้เสนอต่อสรรพากร
เขตสำหรับในเขตท้องที่นั้นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

หมวด 4

การคืนบัญชีเอกสารและกากบาท กับรักษาสำนวน

การคืนบัญชี

ข้อ ๓๗ การคืนบัญชีเอกสารตามหมาย เรียกให้ปฏิบัติตามนี้

เอกสาร

(๑) กรณีที่อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบตามหมาย เรียก หากผู้เสียภาษีมีความจำเป็นที่จะขอคืนบัญชีเอกสารหลักฐานที่ส่งมอบไว้แล้ว เป็นการชั่วคราว ให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบเสนอหัวหน้าสำนราชารของหน่วยงานนั้นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพิจารณา สั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๒) กรณีที่ได้ดำเนินการตรวจสอบภาษีอากรรายได้ เสร็จแล้วและผู้เสียภาษีมิได้ยื่นอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการปรำ เนินหรือคำสั่ง เรียก เก็บ หรือหากอุทธรณ์เพียงของดหรือลดเบี้ยปรับเงินเพิ่ม หรืออุทธรณ์บัญหาข้อกฎหมายซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้บัญชีเอกสารแต่อย่างใด ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้เสียภาษีมาขอรับคืนบัญชีเอกสารภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้แจ้งไป เว้นแต่บัญชีและเอกสารที่แสดงถึงทรัพย์สินหรือหลักฐานทางการเงิน เอกสารที่พิจารณาเห็นว่า เป็นประโยชน์ในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรให้ถอน เสร็จสิ้นการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรก่อน

(๓) กรณีที่ผู้เสียภาษีไม่มาขอรับคืนบัญชีเอกสารภายในกำหนดเวลาตาม (๒) ให้เสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณาสั่งการ เพื่อจัดนำบัญชีเอกสารส่งคืนผู้เสียภาษีโดยตรงหรือสั่งให้นำไปเก็บ

รักษาไว้ ณ สถานที่สำหรับ เก็บรักษา เอกสารของกรมสรรพากร
ตามควรแก่กรณีดังไป

(4) กรณีที่ประ มีเงินหรือสัม เรียก เก็บภาษีอากรโดยผู้
เสียภาษีไม่มีสิทธิอุทธรณ์ตามประมวลรัชฎากร แต่อาจใช้สิทธิฟ้อง
ร้องต่อศาลได้ภายใน 1 ปี เนื่องจากเอกสารที่เป็นประโยชน์
และจำเป็นเกี่ยวกับคดี ให้พิจารณาคืนให้ เมื่อพ้นกำหนดเวลา 1 ปี
นับแต่วันที่ผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งภาษีอากรหรือแบบแจ้งการ
ประ มีเงิน

การเก็บรักษา ^{สำนวน}	ข้อ ๓๘ สำนวนการตรวจสอบที่เสร็จแล้ว ให้ส่งมอบแก่เจ้า หน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่เก็บรักษาสำนวนการตรวจสอบดังไป
-------------------------------	---

หมวด ๕

การทำงบเดือนรายงานผลการตรวจสอบภาษีอากร

การรายงาน	ข้อ ๓๙ ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้มีอำนาจออกหมายเรียกตรวจสอบ
ผลการตรวจสอบ	จัดทำรายงานผลการตรวจสอบภาษีอากรและรายงานการประ มีเงินผล การตรวจสอบภาษีอากร เสนอให้กรมสรรพากรทราบ เป็นรายเดือน ตามแบบท้ายระเบียนนี้ โดยส่งให้สังกัดกรมสรรพากรภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป ส่วนราชการใดจะมีรายงานพิเศษนอกเหนือจากแบบ รายงานที่กำหนดไว้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะและสภาพของงานแต่ ละหน่วยงานเพิ่มเติมอีกดามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๔๐ ให้กองบริหารงานตรวจสอบภาษีอากรรวมประ มีเงิน
ผลการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีอำนาจออกหมายเรียกตรวจสอบ ให้ส่วนรายงานให้กรมสรรพากรทราบ เป็นรายเดือนและรายปีงบ ประมาณ

หมวด ๖

การออกตรวจสอบการปฏิบัติ เกี่ยวกับการ เสียภาษีอากร

ตามประมวลรัชฎากร

- ผู้มีอำนาจสั่ง** ข้อ 41 ในการออกตรวจสอบการปฏิบัติ เกี่ยวกับการ เสียภาษีอากรตามประมวลรัชฎากร ผู้ออกตรวจสอบจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา ก่อน โดยให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีด้ำแห่งตั้งต่อไปนี้มีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าหนักงานออกตรวจสอบการปฏิบัติ เกี่ยวกับการ เสียภาษีอากรดือ
- (1) ผู้อำนวยการกองหรือสรรพากรเขตพื้นที่ สำหรับข้าราชการในกองหรือสำนักงานภาษีสรรพากรเขตพื้นที่นั้น
  - (2) สรรพากรเขต สำหรับข้าราชการในสำนักงานสรรพากร เขตนั้น
  - (3) สรรพากรกรุงเทพมหานครหรือสรรพากรจังหวัด สำหรับข้าราชการในสำนักงานสรรพากรกรุงเทพมหานครหรือสำนักงานสรรพากรจังหวัดนั้น
  - (4) สมุห์บัญชีชำนาญ สำหรับข้าราชการในสำนักงานสรรพากรอ่า เกอนั้น
- การออก** ข้อ 42 การออกตรวจสอบปฏิบัติการให้ดำเนินการ เช่นเดียวกับข้อ 14 วรรคสอง
- ตรวจสอบ** ข้อ 43 การออกตรวจสอบปฏิบัติการให้มีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
- ปฏิบัติการ** ระดับ ๕ เป็นพัฒนาคณะ เว้นแต่กรณีจำเป็นให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา ที่จะเห็นสมควร
- ผู้ตรวจสอบจะต้องแต่งเครื่องแบบข้าราชการและมีหนังสือন้ำด้วยแบบที่ท้ายระเบียนนี้ไปด้วย เว้นแต่การตรวจสอบได้ที่ผู้บังคับบัญชา เห็น เป็นการสมควรที่จะไม่ให้ผู้อักตรวจสอบแต่งเครื่องแบบข้าราชการ เป็นการเฉพาะราย ก็ให้ระบุในหนังสือน้ำด้วย
- ก่อนที่จะทำการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องแสดงบัตรประจำตัวและหนังสือน้ำด้วยให้ผู้รับการตรวจสอบทราบก่อนว่าตน เป็นเจ้าหนักงานที่

ถูกต้อง แล้วจึงลงมือทำการตรวจสอบได้

การตรวจ
และยึดบัญชี
เอกสาร

ข้อ 44 ใน การตรวจ ผู้ตรวจจะต้องลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีไว้เป็นสำคัญในสมุดบัญชีหรือเอกสารที่ตรวจ และแสดงข้อความ ไว้ด้วยว่าตนได้ตรวจ เสร็จแล้ว หรือถ้ามีสมุดบัญชีหรือเอกสารหรือ ตราสารที่จะต้องยึดมาทำการตรวจสอบ ณ สำนักงานผู้ตรวจ ก็ให้ ผู้ตรวจออกใบรับตราสารและหลักฐานต่าง ๆ ตามแบบที่กรมสรรพากร กำหนด ให้ผู้รับตรวจหรือผู้ทรงตราสารยึดถือไว้เป็นหลักฐานด้วย พร้อมทั้งให้ผู้รับตรวจหรือผู้ทรงตราสารลงลายมือชื่อรับรองว่า สมุด บัญชีหรือเอกสารนั้น ๆ เป็นของตน เว้นแต่ในกรณีมีสมุดบัญชีหรือ เอกสาร เป็นจำนวนมาก ก็ให้อูญในดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ ว่าควรจะได้ลงลายมือชื่อในบัญชีเอกสารใดบ้าง ทั้งนี้ โดยพิจารณา ถึงความสำคัญและประโยชน์ของบัญชีเอกสารนั้นว่ามีมากน้อยเพียงใด

ข้อ 45 ใน การตรวจผู้ตรวจจะต้องทำการตรวจโดยสุภาพและระมัด ระวังอย่าให้เป็นที่เดือดร้อนหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้รับ ตรวจจนเกินความจำเป็น

ข้อ 46 เมื่อทำการตรวจสอบเสร็จแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจจะ ต้องทำใบแสดงการตรวจสอบการปฏิบัติ เกี่ยวกับการ เสียภาษีอากร ตามแบบท้ายระเบียนนี้จำนวน 2 ฉบับ มอบให้ผู้รับตรวจนำไปบันทึก สำนักงานที่ดำเนินการติดสานวนการตรวจสอบ เว้นแต่กรณีจำเป็น ให้อูญในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งการ เป็นอย่างอื่นได้

ให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ เสนอผลการออกตรวจสอบการ ปฏิบัติ เกี่ยวกับภาษีอากรให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจออกคำสั่งทราบใน วันนั้น หรืออย่างช้าในวันแรกที่เปิดทำการตามปกติ

หมวด 7

การตรวจค้นหรือยึดบัญชีเอกสาร

ทางปฏิบัติ
ในการ
ออกตรวจ
ค้น

ข้อ 47 การขออนุมัติตรวจค้นหรือยึดบัญชีเอกสารหรือหลักฐาน
ค่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับหรือสันนิษฐานว่า เกี่ยวกับภาษีอากรรายได้
จะต้องสืบสวนให้ทราบแเน่ชัดว่าผู้นั้นมีเจตนาจะหลีกเลี่ยงภาษีอากร
เข่น ทำบัญชี 2 ชุด หรือมีเจตนาอื่นแบบแสดงรายการ เป็นเหตุ
หรือไม่ อื่นแบบแสดงรายการ เป็นดัง มิให้เจ้าพนักงานทำการ
ตรวจค้นโดยพร่ำเพรื่อ ในกรณีทำการตรวจค้นให้พึงถือเป็น
ราชการลับดังเดิมสืบสวน ขั้นประมวลหลักฐาน ขั้นวิจัยแบบ
ตลอดจนขั้นตอนอื่น ๆ จนกระทั่งทำการตรวจค้นและได้เสนอผล
การตรวจค้นด้วยบังคับบัญชาตามระเบียบแล้ว

ข้อ 48 ผู้ออกตรวจค้นจะต้องแต่งเครื่องแบบข้าราชการ เว้น
แต่การตรวจรายได้ที่บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงนามในคำสั่ง
ให้ตรวจค้น เห็น เป็นการสมควรที่จะไม่ให้ผู้ออกตรวจค้นแต่ง เครื่อง
แบบข้าราชการเพื่อ เป็นผลดีและประโยชน์ในการตรวจค้น เป็นการ
เฉพาะราย ให้ระบุในคำสั่งให้ตรวจค้นไว้ด้วย

คุณยังไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าชม

ในการตรวจค้นจะต้องนำบัตรประจำตัวข้าราชการและ
คำสั่งให้ตรวจค้นไปแสดงกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่จะ
ทำการตรวจค้นทุกครั้ง

คุณยังไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าชม

เจ้าพนักงานที่จะทำการตรวจค้นนั้นจะต้องมีจำนวนไม่
น้อยกว่า ๓ นาย โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
ระดับ ๕ ขึ้นไป เป็นหัวหน้าคณะ

คุณยังไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าชม

คำสั่งให้ตรวจค้นให้จัดทำตามแบบท้ายระเบียบนี้ โดย
จัดทำเป็น ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑ ให้นำไปแสดงกับผู้ครอบครอง
สถานที่ที่ระบุไว้ในคำสั่งให้ตรวจค้น เสร็จแล้วในลำดับสำนวนการ
ตรวจสอบ ฉบับที่ ๒ นำติดสมุดคำสั่งภาษีหลังจากตรวจค้น เสร็จ

สั้นแล้ว ฉบับที่ ๓ นำติดสำนวนการตรวจสอบ

การตรวจค้นและยึดบัญชีเอกสารหลักฐาน	ข้อ ๔๙ ก่อนลงมือตรวจค้น เจ้าพนักงานผู้เป็นหัวหน้าคณะจะต้องแจ้งความประسังค์ในการตรวจค้นให้ผู้ประกอบการค้าหรือเจ้าของทรัพย์ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ทราบ เสียก่อนและจะต้องแจ้งความบริสุทธิ์ให้บุคคลดังกล่าวทราบด้วยว่า เจ้าพนักงานมิได้นำสิ่ง什麼สิ่งใดที่มิถูกกฎหมายซุกซ่อนไปด้วยแต่อย่างใด ทั้งนี้ให้บันทึก เป็นหลักฐานด้านหลังของคำสั่งให้ตรวจค้นที่นำมา呈แสดงไว้ด้วย
ข้อ ๕๐ การตรวจค้นให้ปฏิบัติตามนี้	
(๑) ให้ทำการตรวจค้นด้วยน้ำ เจ้าของทรัพย์ครอบครองสถานที่ ถ้าเจ้าของทรัพย์ครอบครองสถานที่ไม่มีอยู่ให้ตามด้วยมาแต่ถ้าไม่สามารถตามหัวได้ให้คนอยู่ในนั้น เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีไม่สามารถปฏิบัติตามวาระครั้งแรกได้ให้แจ้งตำรวจท้องที่นั้น ๆ ทราบเพื่อเป็นพยานหรือให้ออกหมายค้น และเดากรถ	
(๒) ให้ทำการตรวจค้นให้ลະ เอียดถึงทั่ว อย่าให้บัญชีเอกสารสำคัญที่เกี่ยวกับภาษีอากรหรือสันนิษฐานว่า เกี่ยวกับภาษีอากร หลบหลบ藏匿 ไปได้ ทั้งนี้ ผู้ทำการตรวจสอบจะต้องมีปืนไฟฟ้า ไฟฟ้าห้ามใช้ เอกสารซึ่งได้มาจากการตรวจสอบบ้าง	
(๓) ให้ทำการตรวจนัดโดยสุภาพ พยายามไม่ให้เกิดความเสียหายหรือบุนสายชิงทรัพย์สินของผู้ถูกตรวจสอบซึ่ง แล้วไม่ขัดขวางการประกอบธุรกิจจนเกินความจำเป็น	
ข้อ ๕๑ ให้ผู้ตรวจค้นแยกบัญชีเอกสารที่ยึดมาทำการตรวจสอบ ไว้เป็นสัดส่วน และออกใบรับตราสารและหลักฐานค่าง ๆ ตามแบบที่กรมสรรพากรกำหนดโดยแสดงรายละเอียด เกี่ยวกับบัญชีเอกสารที่จะยึดมาทำการตรวจสอบใบรับให้ทำเป็น ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑	

ติดส้านวนการตรวจสอบ ฉบับที่ 2 มอบให้ผู้รับการตรวจสอบคืนหรือ
ผู้นำให้ทำการตรวจสอบฉบับที่ 3 ติดไว้กับต้น เล่ม

บัญชีเอกสารที่ยืดมานั้น ผู้ตรวจสอบและผู้รับการตรวจสอบจะ
ต้องลงชื่อไว้เป็นหลักฐานว่า เป็นบัญชีและเอกสารที่ยืดไปจาก
สถานที่นั้นจริง เว้นแต่กรณีมีบัญชีและเอกสารที่ยืด เป็นจำนวนมาก
ก็ให้อูปในดุลพินิจของหัวหน้าคณะ ว่าจะลงนามและให้ลำดับ เลขที่
ในบัญชีเอกสารใดบ้าง ทั้งนี้ โดยพิจารณาถึงความสำคัญและ
ประโยชน์ของบัญชีเอกสารนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด
ในกรณีไม่มีผู้นำให้ทำการตรวจสอบ ก่อนที่จะนับบัญชี
เอกสารที่ตรวจสอบหรือยืดได้กับสำนักงาน ให้แจ้งตำรวจท่องที่
เพื่อลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ 52 ถ้าไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบให้แล้ว เสร็จในวันนั้น¹
ให้แจ้งตำรวจท่องที่เพื่อให้ดำเนินการอายัดหลักฐานที่ตรวจสอบไม่
แล้วเสร็จไว้ก่อน แล้วดำเนินการตรวจสอบในวันแรกที่เปิดทำการ
ตามปกติ

การปฏิบัติ
เมื่อทำการ
ตรวจสอบ
เสร็จ

ข้อ 53 เมื่อทำการตรวจสอบเสร็จแล้วให้ออกใบแสดงการตรวจ
ตามแบบที่กรมสรรพากรกำหนด โดยมอบให้ผู้รับการตรวจสอบ 1
ฉบับ นำติดส้านวนตรวจสอบ 1 ฉบับ พร้อมทั้งให้ทำบันทึกผลการ
ตรวจสอบ โดยมีความสำคัญที่ควรจะบันทึกไว้ให้ปรากฏดังนี้

(1) ก่อนลงมือตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ได้แสดงคำสั่ง
ตรวจสอบให้ผู้รับการตรวจสอบดูแล้ว พร้อมกับได้แสดงบัตรประจำตัว
ผู้ทำการตรวจสอบทุกคน นอกจากนี้ก่อนทำการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่
ได้แสดงความบริสุทธิ์แล้ว ผู้รับการตรวจสอบยินยอมให้ทำการตรวจ
ค้นได้

(2) ในบันทึกการตรวจสอบจะต้องให้ปรากฏชื่อผู้รับการ
ตรวจสอบหรือผู้นำให้ทำการตรวจสอบไว้ให้ชัดแจ้ง

(3) ได้ทำการตรวจสอบดังแต่เวลาใด แล้วเสร็จเวลา
ใด การตรวจสอบมีบัญหาหรืออุปสรรคประการใดบ้าง

(4) หากพบเอกสารสำคัญที่เกี่ยวกับภาษีอากรหรือ
สันนิษฐานว่าเกี่ยวกับภาษีอากร ให้บันทึกว่าพบ ณ ที่ใด อุปกรณ์
ลักษณะอย่างใด ปิดบังช่องเร้นไว้หรือไม่ประการใด หรือผู้รับ
การตรวจสอบได้นำมามอบให้เจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง

(5) กรณีที่ได้ยึดบัญชีเอกสารใด ก็ให้บันทึกสรุปราย
การบัญชีและเอกสารหลักฐานที่ยึดมาเน้นด้วย

(6) เมื่อเสร็จการตรวจสอบจะต้องบันทึกให้ปรากฏว่าเจ้า
หน้าที่ได้แสดงความบริสุทธิ์อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ในบันทึกจะต้อง²
ให้ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่มิได้ทำให้เกิดความเสียหายหรือบุบลสลายซึ่ง
ทรัพย์สินของผู้ถูกตรวจสอบ หรือเป็นการขัดขวางการประกอบธุรกิจ
ตามปกติจนเกินความจำเป็น และรับรองว่าข้อความในบันทึกตรง
ตามข้อเท็จจริงทุกประการ

ข้อ ๕๔ เมื่อกลับถึงสำนักงานให้เจ้าหน้าที่ด้วยการตรวจสอบ
เสนอผลการตรวจสอบให้ผู้บังคับบัญชาลงนามในคำสั่งให้ตรวจสอบทราบ
ในวันที่ทำการตรวจสอบ หรืออย่างช้าในวันแรกที่เปิดทำการปกติ

ข้อ ๕๕ เมื่อได้ออกตรวจสอบและยึดบัญชีเอกสารมา เพื่อทำการ
ตรวจสอบตามคำสั่งตรวจสอบแล้ว เพื่อให้การตรวจสอบและประเมิน
เรียกเก็บภาษีเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผน ให้
แจ้งทະ เบียนกลาง และให้ออกหมายเรียกตรวจสอบทุกราย

การขอคืน
บัญชี เอกสารยืด
มาทำการตรวจสอบ
สอบ

ข้อ ๕๖ ในระหว่างการตรวจสอบผู้เสียภาษีรายที่ได้ทำการตรวจสอบ
คืนและยึดบัญชีเอกสารหลักฐานมาทำการตรวจสอบ หากผู้เสียภาษี
มีความจำเป็นที่จะขอคืนบัญชีเอกสารหลักฐานบางอย่างชั่วคราว ให้
เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบเสนอหัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานนั้น
พิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

บท เอกสารภายใน

ในกรณีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมสรรพากรกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2525 ยังมิได้ประกาศใช้บังคับ หรือประกาศใช้บังคับแล้ว แต่ยังระหว่างการจัดวางอัตราภาษีและกระบวนการบริหารหน่วยงานยังไม่สำเร็จเต็มที่ ให้มีให้การบริหารการตรวจสอบภาษีอากรหรือการตรวจสอบภาษีอากรต้องชะงักลงหรือล่าช้า ซึ่งอาจเสียหายแก่ราชการได้ จึงให้ใช้ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการตรวจสอบภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2525 สำหรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภาษีอากรที่ยังคงอยู่หรือจะดำเนินการต่อไปด้วย

สั่ง ณ วันที่ 27 เมษายน 2525

พนัส สิงห์ เสนียร

อธิบดีกรมสรรพากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ๓

ระเบียบกรมสรรพากร

ว่าด้วยการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง

พ.ศ. 2526

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบกรมสรรพากร

ว่าด้วยการเร่งรัดจดเก็บภาษีอากรค้าง พ.ศ. 2526

เพื่อให้การเร่งรัดจดเก็บภาษีอากรค้างตามประมวลรัชฎากร เป็นไปโดยเหมาะสม
และมีประสิทธิภาพ กรมสรรพากรจึงวางระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการเร่งรัดจดเก็บภาษีอากรค้าง พ.ศ. 2526”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2526 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกบรรดา率ะเบียน ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสืออื่นใดซึ่งชัดหรือแย้งกับข้อกำหนดในระเบียบนี้ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้อธิบดีกรมสรรพากรเป็นผู้รักษาการตาม率ะเบียนนี้

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

“อำเภอ” หมายความรวมถึง กิ่งอำเภอหรือเขตตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครด้วย

“จังหวัด” หมายความรวมถึง กรุงเทพมหานครด้วย

“หน่วยจัดเก็บ” หมายความถึง สำนักงานสรรพากรอำเภอ หรือสำนัก

คลังกรมสรรพากร

“หน่วยเร่งรัด” หมายความถึง สำนักงานสรรพากรอำเภอ หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือหน่วยงานอื่นที่กรมสรรพากรมอบหมาย

“หน่วยควบคุม” หมายความถึง สำนักงานสรรพากรจังหวัด สำนักงานสรรพากรกรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานอื่นที่กรมสรรพากรมอบหมาย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมสรรพากร และให้หมายความรวมถึงข้าราชการซึ่งมีอำนาจจากออกคำสั่งตามมาตรา 12 และมาตรา 12 ต่อ แห่ง

ประมวลรัษฎากร

"ภาษีอากร" หมายความว่า ภาษีอากรที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรและหรือรายได้อื่นที่กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดเก็บ และให้หมายความรวมถึง เงินรายได้ขององค์กร บริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดเก็บควบคู่กับภาษีอากรด้วย

"ภาษีอากรค้าง" หมายความถึง ภาษีอากรที่ต้องเสียหรือนำส่งตามประมวลรัษฎากรและหรือรายได้อื่นที่กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดเก็บ เมื่อถึงกำหนดชำระแล้วมิได้เสียหรือนำส่ง

"ผู้ค้างภาษีอากร" หมายความถึง ผู้ต้องรับผิดชอบภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากร

"ใบแจ้งภาษีอากร" หมายความรวมถึง หนังสือแจ้งการชำระ เมิน คำสั่งให้เสียภาษีอากร หนังสือแจ้งการค้างชำระภาษีอากร และหรือหนังสืออื่นใดที่สั่งให้เสียหรือนำส่งภาษีอากร

"การเร่งรัด" หมายความถึง การปฏิบัติการใด ๆ จนถึงที่สุดเพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้าง

หมวด 2

การจัดทำทะเบียนคุณ

ข้อ 6 ใบแจ้งภาษีอากรฉบับใด เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระแล้วไม่ได้ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้หน่วยจัดเก็บเว้นกองคลัง กรมสรรพากร จัดทำสำเนาใบแจ้งภาษีอากรเพื่อดัง เป็นสำนวนการเร่งรัดแยกตามรายชื่อผู้ค้างภาษีอากร

ในกรณีที่ได้รับใบแจ้งภาษีอากรรายเดียวกันแต่ต่างวาระกันให้นำไปรวมไว้เป็นสำนวนเดียวกัน

ข้อ 7 เมื่อดำเนินการตามข้อ 6 แล้ว ให้จัดทำทะเบียนคุณสำนวนการเร่งรัดแต่ละปีงบประมาณตามแบบท้ายระเบียนนี้ สำหรับกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เรื่องที่อยู่ในระหว่างทำการเร่งรัด
- (2) เรื่องที่ขอให้ช่วยทำการเร่งรัดจัดเก็บหนี้ภาษีอากร

- (3) เรื่องที่ดำเนินการให้ช่วยทำการเร่งรัดจัดเก็บหนี้ภาษีอากร
- (4) เรื่องที่อยู่ระหว่างอุทธรณ์การประเมิน
- (5) เรื่องที่โอนส่วนงานเร่งรัดไปให้จังหวัดดำเนินการ
- (6) เรื่องที่ได้รับอนุมัติให้จำหน่ายออกจากบัญชีลูกหนี้ค่าวัสดุภาษีอากรแล้วและยังไม่ขาดอายุความใช้สิทธิเรียกร้อง (ให้ใช้แบบตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจำหน่ายหนี้ภาษีอากร พ.ศ. 2520)

(7) เรื่องที่ดำเนินการเร่งรัดเสร็จสิ้นแล้ว

ข้อ 8 ส่วนงานเร่งรัดภาษีอากรค้างที่เสร็จสิ้นแล้ว ให้เก็บรักษาไว้ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเก็บรักษาและการทำลายเอกสารในราชกิริยาธรรมสุรพร พ.ศ.

2518

ข้อ 9 ให้หน่วยควบคุมตามระเบียบนี้จัดทำทะเบียนคุมส่วนงานเร่งรัดในรายที่มีหน้าที่ต้องทำการเร่งรัด เช่นเดียวกับหน่วยจัดเก็บ

หมวด ๓

ขั้นตอนและวิธีการเร่งรัด

ข้อ 10 เมื่อพ้นกำหนด 15 วันนับแต่วันที่หน่วยจัดเก็บได้รับใบแจ้งภาษีอากรแล้ว เฉพาะรายที่มีภาษีอากรค้างตั้งแต่ 1 แสนบาทขึ้นไป ให้จัดทำหนังสือแจ้งตามแบบท้ายระเบียบให้ลูกหนี้ค่าวัสดุภาษีอากรนำเงินไปชำระภายในกำหนดเวลาตามใบแจ้งภาษีอากร และสำเนาใบแจ้งภาษีอากรทุกฉบับ แนบใบให้ลูกหนี้ค่าวัสดุภาษีอากรทราบด้วย

การส่งหนังสือแจ้งความวาระแรก ให้นำส่งโดยไปรษณีย์ลงทะเบียนด้วยวิธีอื่นตามมาตรา 8 แห่งประมวลรัษฎากรก็ได้

ข้อ 11 เมื่อพ้นกำหนดชำระ เงินตามใบแจ้งภาษีอากรแล้วผู้ค้างภาษีอากรยังไม่นำเงินมาชำระ ให้จัดทำหนังสือเตือนให้นำเงินไปชำระตามแบบ ก.ส. 12 โดยเร็ว ทั้งนี้ต้องให้เวลาผู้ค้างภาษีอากรนำเงินมาชำระภายใน 15 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือเตือน

การส่งหนังสือเตือนตามวาระแรก ให้นำส่งโดยไปรษณีย์ลงทะเบียนด้วยวิธีอื่น ให้เจ้าพนักงานนำไปส่งก็ได้ เว้นแต่รายใดที่มีจำนวนภาษีอากรค้างรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 1 ล้าน

นาทีนี้ไป ให้เจ้าพนักงานนำไปส่งด้วยตน เอง

ถ้านำส่งโดยวิธีดังกล่าวไม่ได้ก็ให้นำทบัญญัติในมาตรา ๘ แห่งประมวลรัษฎากร มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๒ เมื่อครบกำหนดเวลาให้นำเงินมาชำระภาษีอากรค้างตามหนังสือเดือนใน
ข้อ ๑๑ แล้ว ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติตั้งต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ค้างภาษีอากรมภาพตามกำหนดเวลาและมีความประสงค์จะขอ
ผ่อนชำระก็ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขอผ่อนชำระภาษีอากร

(๒) กรณีผู้ค้างภาษีอากรขอชำระภาษีอากรเพียงบางส่วน ให้เจ้าพนักงาน
บันทึกถ้อยคำและรายการทรัพย์สินไว้เป็นหลักฐาน พร้อมกับรับชำระภาษีอากรไว้ก่อน

(๓) กรณีผู้ค้างภาษีอากรไม่มภาพตามวันเวลาที่กำหนดไว้หรือภาพแต่ไม่
ยินยอมชำระ ให้เจ้าพนักงานบันทึกเหตุผลไว้เป็นหลักฐานแล้วจัดทำหนังสือเดือนให้นำเงินมา
ชำระหนี้อีกฉบับหนึ่ง โดยให้เจ้าพนักงานนำส่งด้วยตน เองหรืออยู่ในดุลพินิจของเจ้าพนักงาน
ที่จะนำส่งตามมาตรา ๘ แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ต้องให้ระบะเวลาห่างจากวันที่ผู้ค้าง
ภาษีอากรรับหนังสือเดือนครั้งแรกตามข้อ ๑๑ ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และให้นำใบตอบรับหนังสือ
เดือนทั้ง ๒ ครั้งมาไว้ในส้านวนการเร่งรัดด้วย

เมื่อคำ เนินการตามวรรแรกแล้วให้จัดทำ ก. ส. ๑๖ (รายงานแสดงการเร่งรัดหนี้
ภาษีอากรค้าง) แล้วให้เจ้าพนักงานออกใบพาการสอบสวนทรัพย์สินต่อไป

ข้อ ๑๓ ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนดให้ชำระ เงินตามหนังสือ
เดือนในข้อ ๑๑ แล้ว ปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรไม่นำเงินมาชำระหรือนำเงินมาชำระไม่ครบ
ถ้วน ให้เจ้าพนักงานดำเนินการตามที่เห็นสมควรดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินอ้า เกอหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดอัน เป็น
ภูมิลำเนาของผู้ค้างภาษีอากรหรือกรมที่ดิน เพื่อขอทราบการถือครองหรือถือกรรมสิทธิ์ใน
อสังหาริมทรัพย์ของผู้ค้างภาษีอากร พร้อมทั้งขอความร่วมมือให้ระงับการทำมิตรกรรมใด ๆ
เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

(๒) มีหนังสือถึงหน่วยราชการใด ๆ ซึ่งมีหน้าที่จดทะเบียนเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่น เช่น ที่ว่าการอฯ เกอ

กองทะเบียนกรมตำรวจนครม.เจ้าท่า สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลาง และห้องสมุด
โรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมฯ ฯ ฯ เพื่อเป็นหลักฐานในข้อสันนิษฐานว่า
ทรัพย์สินนั้น เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้างภาษีอากร พร้อมทั้งขอความร่วมมือให้ระงับการทำนิติ
กรรมใด ๆ เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์นั้น (ถ้ามี) ด้วย

(๓) ในกรณีที่สืบทราบว่าผู้ค้างภาษีอากรถือหุ้นหรือ เป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคล
ใด ให้มีหนังสือสอบถามไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทอัน เป็นภูมิลำเนาของนิติบุคคลนั้น
เพื่อขอทราบจำนวนหุ้นที่ถือและการชำระมูลค่าหุ้นหรือจำนวนเงินที่ลงหุ้นในนิติบุคคลนั้น

(๔) ในกรณีผู้ค้างภาษีอากร เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ทำหนังสือ^{ถึง}
นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทขอสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนและบัญชีรายรับผู้ถือหุ้น^{ถึง}
จำนวนหุ้นที่ถือ มูลค่าของหุ้น และเงินมูลค่าหุ้นที่ค้างชำระ ตลอดจนหุ้นส่วนผู้ไม่จำกัดความ
รับผิดชอบ และขอให้ระงับการโอนจำนวนหุ้นให้แก่บุคคลภายนอกหรือแก่ไขเปลี่ยนแปลงหุ้น^{ถึง}
ส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้มีอำนาจ และรวมถึงการขอให้ระงับการจดทะเบียน เสร็จสิ้นการ
ชำระบัญชีไว้ก่อน

(๕) ขอสำเนาแบบแสดงรายการ บัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน และ
งบดุลของนิติบุคคลนั้นในรอบมีสุกด้วยที่ยื่นไว้มาประกอบการพิจารณา

(๖) ทำการสอบสวนทรัพย์สินโดยวิธีการอื่นตามที่เห็นสมควร เมื่อคำนิน
การตาม (๑) หรือ (๒) แล้วปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจริงก็ให้เสนอ
ผู้มีอำนาจเพื่ออحكำสั่งยึดหรืออายัดตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ต่อไป

ข้อ ๑๔ การสอบสวนเกี่ยวกับทรัพย์สินให้เจ้าพนักงานพยาบาลทำการสอบสวนให้
ถึงศักยค้างภาษีอากรทุกราย โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีสอบสวนทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรให้ดำเนินการดังนี้
(ก) สอบสวนทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ค้างภาษีอากรโดยไม่คำนึงถึงว่า
ทรัพย์นั้นจะยืด อายัด หรือขายทอดตลาดตามกฎหมายได้หรือไม่

การสอบสวนทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นได้แก่การสอบสวนทรัพย์สินประเภท
เงินสด เงินฝากธนาคาร บัญชีเงินฝากต่าง ๆ หุ้น เครื่องประดับที่มีมูลค่า ลูกหนี้ เจ้าหนี้
สิทธิ์ หรือสิทธิ์ค่าง ๆ ของผู้ค้างภาษีอากร ทั้งนี้ ให้รวมตลอดถึงเครื่องจักรค่าง ๆ สินค้า

และวัดถูกต้อง ฯลฯ

(ข) บันทึกรายการทรัพย์สิน จำนวน ราคาของทรัพย์สิน และรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์หรือไม่ จำนวนทรัพย์สิน ไว้กับใคร เป็นจำนวนเท่าใด ไว้ในแบบ ก.ส.๑๖ (รายงานแสดงการเร่งรัดหนี้ภาษีอากร)

(ค) บันทึกสภาพความเป็นอยู่ของผู้ค้างภาษีอากร เช่น อารชีพ รายได้ ผู้อยู่ในความอุปการะ เลี้ยงดู

(2) กรณีไม่สามารถสอบถามสวนทรัพย์สินจากผู้ค้างภาษีอากรได้ ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ทำการสอบถามสวนทรัพย์สินจากญาติหรือบุคคลในครอบครัวที่บรรลุนิติภาวะแล้วของผู้ค้างภาษีอากร

(ข) ทำการสอบถามสวนทรัพย์สินจากบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน หรือนายจ้าง

(ค) ทำการสอบถามสวนทรัพย์สินจากบุคคลใด ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่การลัด เก็บภาษีอากรค้าง

(3) กำหนดเวลาการสอบถามสวนทรัพย์สินให้กระทำให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับแต่วันครบกำหนดให้นำเงินมาชำระตามหนังสือเดือนในข้อ ๑๑ หรือนับแต่วันที่จังหวัดรับสำนวนการเร่งรัดรายนั้น ๆ มาดำเนินการ สำหรับผู้ค้างภาษีอากรรายที่ค้างชำระตั้งแต่ ๑ แสนบาทขึ้นไป ถ้าไม่สามารถสอบถามสวนทรัพย์สินให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลา ตั้งกล่าวให้ขอขยายระยะเวลา เวลาสอบถามสวนทรัพย์สินได้เป็นคราว ๆ โดยปฏิบัติตามนี้

(ก) กรณีสำนักงานสรรพากรอำเภอ (เขต) มีหน้าที่เร่งรัดจัด เก็บให้ขออนุมัติต่อสรรพากรจังหวัด

(ข) กรณีสำนักงานสรรพากรจังหวัดมีหน้าที่เร่งรัดจัด เก็บ

- กรุงเทพมหานคร ให้ขออนุมัติต่อธิบดีกรมสรรพากร

- จังหวัดอื่น ให้ขออนุมัติต่อสรรพากรเขต

ข้อ 15 เพื่อประโยชน์ในการสอบถามสวนทรัพย์สิน เจ้าพนักงานจะออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชำระภาษีอากรค้างหรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาให้ถ้อยคำและหรือให้นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นมา เพื่อทำการตรวจ

สอบ และทรือออกคำสั่งให้ทำการตรวจค้น แล้วแต่กรณี ก็ได้

การออกหมาย เรียกทรือคำสั่งให้ทำการตรวจค้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการออกคำสั่งทำการตรวจค้นหรือยึดเพื่อการเร่งรัดภาษีอากรค้าง และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท. 1538/2525 เรื่องวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจค้นและออกหมาย เรียกดาม มาตรา 12 ตรี แห่งประมวลรัชฎากร

ข้อ 16 ผู้ค้างภาษีอากรรายได้มีภาษีอากรค้างดังแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป สำหรับ กรุงเทพมหานคร หรือตั้งแต่ 1 แสนบาทขึ้นไป สำหรับจังหวัดอื่น หรือรายที่มีปัญหาในการ เร่งรัด ให้สมควรยกเว้น เกือบทรือสรรพากรจังหวัดทำการคุ้มครอง เร่งรัดโดยใกล้ชิด

ข้อ 17 ภาษีอากรค้างรายได้มีปัญหาไม่อาจจะดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ ให้ สรรพากรจังหวัดนั้นรายงานอธิบดีกรมสรรพากร เพื่อพิจารณาสั่งการโอนสำนวนการ เร่งรัด ให้สรรพากร เขตรับไปดำเนินการ เร่งรัดจัด เก็บ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายก็ได้

ข้อ 18 เมื่อทำการสอบสวนทรัพย์สินแล้วปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรมีกรรมสิทธิ์ใน ทรัพย์สินหรือมีสิทธิ เรียกร้องคืบคั่งใด ให้เจ้าหน้าที่ทำการแนนอนาจตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัชฎากร เพื่อสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินและสิทธิ เรียกร้องของผู้ค้างภาษีอากร ภายในกำหนดเวลา 10 วัน นับแต่วันที่สอบสวนทรัพย์สิน เสร็จ

วิธีการยึดหรืออายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการยึดหรืออายัด ทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัชฎากร และคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท. 1497/2525 เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดทรัพย์สินตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัชฎากร

ข้อ 19 เมื่อได้ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้รับอนุมัติให้ทำการยึดหรืออายัด เสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการขออนุมัติขายทอดตลาดภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ทำการยึดหรือ อายัด เสร็จสิ้นลงนั้น เว้นแต่มีกรณีที่ไม่อาจขายทอดตลาดได้

การขายทอดตลาดให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาด ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัชฎากร

ข้อ 20 กรณีผู้ค้างภาษีอากรมีพฤติกรรมซ่อนหายหลีกเลี่ยงการชำระภาษีอากร เช่น ย้ายภูมิลำเนาไปในที่ด่าง ๆ ยักย้ายถ่ายเททรัพย์สิน ให้สรรพากรจังหวัดรวมหลักฐาน

แล้วรายงานกรมสรรพากรเพื่อดำเนินคดีทางศาลต่อไปโดยเร็วที่สุด

ข้อ 21 ในระหว่างการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง

(1) หากปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรถูกเจ้าหน้าที่รายอื่นดำเนินคดีทางแพ่งหรือคดีล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานเรียบดำเนินการยึดทรัพย์อายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรโดยด่วน

(2) หากปรากฏว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดทรัพย์สินอย่างใดของผู้ค้างภาษีอากรไว้แล้ว ให้หน่วยเร่งรัดรายงานจังหวัดหรือกรมสรรพากร แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการขอเข้าเชลยหนี้ในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นโดยด่วน

(3) ปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรถูกฟ้องคดีล้มละลายและศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ให้หน่วยงานเร่งรัดรายงานจังหวัดหรือกรมสรรพากร แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการขอรับชำระหนี้โดยด่วน

ข้อ 22 เมื่อคณะกรรมการจัดการขายทอดตลาดได้ทำการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดไว้และนำเงินชำระภาษีอากรค้างแล้ว หากยังมีภาษีอากรค้างอยู่อีกให้ดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บตามระเบียบต่อไป

ข้อ 23 ในการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง ถ้าปรากฏว่าผู้ค้างภาษีอากรย้ายภูมิลำเนาหรือมีทรัพย์สินอยู่ในเขตอื่น ให้ปฏิบัติตามระเบียนกระทรวงการคลังว่าด้วยการขอให้ช่วยเร่งรัดจัดเก็บหนี้ภาษีอากร โดยแนบสำเนา ก.ส. ๑๖ (รายงานแสดงการเร่งรัดหนี้ภาษีอากร) ไปด้วย อย่างไรก็ตามคำขอดังทางยังมีหน้าที่รับผิดชอบในการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างท่อไปจนถึงที่สุด

ข้อ 24 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างระหว่างพิจารณาอุทธรณ์

(1) กรณีผู้ค้างภาษีอากรรายได้มิได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้ทุเลาการชำระภาษีอากร ให้เจ้าพนักงานเรียบดิตตามทวงถามผลการพิจารณาอุทธรณ์โดยกระชันชิดและทำการเร่งรัดจัดเก็บให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว โดยให้ทำการยึดทรัพย์สินไว้ให้หมดทุกราย ถ้ารายได้เห็นสมควรขายทอดตลาดด้ให้เสนอญี่ปุ่นจำนวนจือกคำสั่งพิจารณาสั่งขายทอดตลาดต่อไป

(2) กรณีผู้ค้างภาษีอากรรายได้ค้างภาษีอากรอยู่โดยได้รับอนุมัติจากอธิบดี

กรมสรรพากรให้ทุ เลาการชาระภาษีอากรไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้เจ้าพนักงานสอดส่องอย่างโดยใกล้ชิด ถ้าหากรายได้มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจส่อให้เห็นว่าจะเกิดการเสียหายแก่ทางราชการถ้าการพิจารณาอยังคงล่าช้า ให้รืบแจ้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ทราบเพื่อขอให้รืบวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์เป็นกรณีรืบด่วนที่สุด

(3) กรณีผู้ค้างภาษีอากรรายได้อุทธรณ์เฉพาะประเด็นขอลดหรือคงเบี้ยปรับเงินเพิ่ม ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรไปก่อน ส่วนเบี้ยปรับเงินเพิ่มให้ดำเนินการตามนัย (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี

(4) ให้หน่วยควบคุมจัดทำหนังสือติดตามทวงถามผลการพิจารณาอุทธรณ์ทุกราย ๖ เดือน และสำเนาให้ก้องบริหารงานเร่งรัดภาษีอากรค้างทราบด้วย

ข้อ 25 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากบุคคลธรรมด้า

(1) กรณีสามีและภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ซึ่งสามีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นรายการเสียภาษีอากร ถ้ามีภาษีอากรค้างชำระให้แจ้งให้ภริยาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ภริยาต้องร่วมรับผิดเสียภาษีอากรที่ค้างชำระ ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากภริยาตามนัยมาตรา ๕๗ ดร แห่งประมวลรัชฎากร เว้นแต่ภาษีอากรค้างที่เกิดจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๑) และเข้าลักษณะตามมาตรา ๕๗ เมญจ แห่งประมวลรัชฎากร

(2) กรณีผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตามประมวลรัชฎากรมิได้หักหรือนำส่งหรือหักแต่นำเงินส่งไม่ครบถ้วน ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายนั้น ตลอดจนยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัชฎากรได้

(3) กรณีผู้ค้างภาษีอากรเป็นผู้เยาว์ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือผู้อยู่ในด่างประเทศ ให้เร่งรัดหรือทวงหนี้ภาษีอากรจากผู้แทนโดยชอบธรรมผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมินนั้น แล้วแต่กรณี หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมชำระ ให้ทำการยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรดังกล่าวได้

(4) กรณีผู้ค้างภาษีอากรถึงแก่ความตายก่อนที่จะชำระภาษีอากรค้างให้เจ้าพนักงานทำการสอนสวนให้ได้ความก่อนว่า ผู้ตายได้ด้วยลงเมือได ครร เป็นผู้จัดการมรดก ครร เป็นทายาทธรือผู้ใดเป็นผู้ครอบครองทรัพย์มรดก และจึงให้ทำการเร่งรัดภาษีอากรค้างไปยังบุคคลเหล่านั้น หากอยู่ในระหว่างการร้องขอศาลให้มีการจัดตั้งผู้จัด

การมรดกที่ห้ามติดตามดูคำสั่งศาล เมื่อศาลมีคำสั่งตังผู้ใด เป็นผู้จัดการมรดก ก็ให้ทำ การเร่งรัดไปยังบุคคลนั้น หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมชำระให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ในกรณีที่กองมรดกของผู้ตายยังมิได้แบ่ง ให้ทำการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของกองมรดกได้

(ข) ในกรณีที่กองมรดกของผู้ตายได้แบ่งไปยังทายาทแล้ว ให้รายงาน กรมสรรพากรเพื่อดำเนินคดีทางศาล

การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างตามวรรคแรก ต้องเรียกดำเนินการเป็น กรณีพิเศษ เพราะสิทธิ เรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อเจ้ามรดกมีอายุความ 1 ปี นับแต่เมื่อเจ้า หนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความดายของเจ้ามรดกตามนัยมาตรา 1754 แห่ง บ.พ.พ.

(๕) กรณีที่กองมรดก เป็นผู้ค้างภาษีอากร ให้ทำการเร่งรัดภาษีอากร ค้างไปยังผู้จัดการมรดกหรือทายาಥรือผู้ครอบครองทรัพย์มรดก แล้วแต่กรณี หากยังไม่ยอม ชำระก็ให้ทำการยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของกองมรดกได้ หากกองมรดกได้แบ่ง แล้วให้รายงานกรมสรรพากรเพื่อดำเนินคดีทางศาล

ข้อ 26 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการที่มิใช่ นิติบุคคล หรือบริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นคณะกรรมการที่ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากทรัพย์สินของคณะกรรมการที่ห้างหุ้นส่วนนั้นก่อนแล้วแต่ กรณี หากเร่งรัดจัดเก็บหนี้ไม่ได้ก็ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บจากบรรดาบุคคลหรือผู้เป็นหุ้นส่วน คนได้คนหนึ่งหรือทุกคนก็ได้

ในกรณีผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลออกจากการ เป็นหุ้นส่วน ก็ยังคงต้องรับผิดชอบในหนี้ภาษีอากรที่ห้างหุ้นส่วนได้ก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้เป็นหุ้นส่วนนั้นออกจาก ห้างหุ้นส่วน ฉะนั้น การเร่งรัดจากผู้เป็นหุ้นส่วนที่ออกใบอนันจะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับแต่วันที่หุ้นส่วนนั้นได้ออกจากการ เป็นหุ้นส่วนตามนัยมาตรา 1068 แห่ง บ.พ.พ.

(๒) กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง จากห้างฯ และจากผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบกันไปก็ได้

(๓) กรณีเป็นบริษัทจำกัด หากทำการเร่งรัดจัดเก็บจากบริษัทไม่ได้ ก็ ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บจากกรรมการของบริษัทผู้รับผิดไม่จำกัดซึ่งได้แคลงความรับผิดไว้ใน

หนังสือบัตรคนท์สมัครตามมาตรา 1101 แห่ง ป.พ.พ. และผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ยังชำระค่าหุ้นไม่ครบ หากบุคคลดังกล่าวได้แย้งสิทธิหรือไม่ยอมชำระให้รายงานกรมสรรพากรเพื่อดำเนินการต่อไป

(4) กรณีเป็นมูลนิธิ พึงทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างได้เพียงจากทรัพย์สินและสิทธิ เรียกร้องของมูลนิธิ เท่านั้น โดยให้เรียกตราสารจัดตั้งมูลนิธิและหลักฐานทางบัญชีมาประกอบการพิจารณา หากมูลนิธินั้นได้สั่งสุดการคำ เนินการแล้วให้ห่วงถามและขอรับชำระภาษีอากรค้างจากผู้ชำระบัญชี และการเร่งรัดต้องทำให้แล้วเสร็จภายในอายุความ 2 ปี นับแต่วันสั่งสุดการชำระบัญชี

(5) กรณีเป็นสมาคม พึงทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างได้เพียงจากทรัพย์สินและสิทธิ เรียกร้องของสมาคมเท่านั้น โดยให้เรียกข้อบังคับของสมาคมและงบดุลมาประกอบการพิจารณา หากยังมีภาษีอากรค้างอยู่ให้ทำการเร่งรัดจากสมาชิกได้เท่าจำนวนเงินค่าบำรุงที่สมาชิกผู้นั้นค้างชำระอยู่ตามบัญชาตรา 1290 แห่ง ป.พ.พ. หากสมาคมได้เลิกกิจการลงแล้วให้ห่วงถามและขอรับชำระภาษีอากรค้างจากผู้ชำระบัญชี และการเร่งรัดต้องทำให้เสร็จภายในอายุความ 2 ปี นับแต่วันเลิกกิจการ

(6) กรณีเป็นกิจการร่วมค้า ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากกิจการร่วมค้าก่อน โดยให้เรียกบัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน และทรัพย์สินบุคคลของกิจกรรมมาประกอบการพิจารณา หากยังมีภาษีอากรค้างอยู่ก็ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บจากบรรดาผู้ร่วมค้ารายได้รายหนึ่งหรือทั้งหมดได้

(7) กรณีบริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เลิกกิจการโดยมิได้แจ้ง เลิกหรือแจ้งเลิก แต่มิได้จดทะเบียน เสร็จการชำระบัญชี ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างตาม (1) ถึง (3) แล้วแต่กรณี

(8) กรณีบริษัทจำกัดได้ถูกขึ้นชื่อออกจากทะเบียน เป็นบริษัทร้างและไม่มี ในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว หากไม่สามารถทำการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างจากบริษัทด้วย ให้ทำการเร่งรัดจัดเก็บจากกรรมการผู้จัดการและทรัพย์สิทธิหุ้นทุกคน เท่าที่ยังชำระค่าหุ้นไม่ครบ และเพิ่งเรียกบังคับได้เสร็จอนวัณนิติบุคคลนั้นยังมิได้เลิก ก咽ในอายุความ 10 ปี นับแต่วันที่ผู้ค้างภาษีอากรได้รับใบแจ้งภาษีอากร

(๙) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลแจ้ง เลิกกิจการและอยู่ระหว่าง การชำระหนี้ ให้มีหนังสือทางความและขอรับชำระภาษีอากรค้างจากผู้ชำระหนี้ พร้อม ทั้งทำการเร่งรัดจากทรัพย์สินและสิทธิ เรียกร้องของผู้ค้างภาษีอากร หากยังมีภาษีอากรค้าง อุปกรณ์ที่ทำการเร่งรัดจากผู้จัดการผู้ เป็นหุ้นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิดหรือผู้ถือหุ้นที่ชำระมูลค่า หุ้นไม่ครบ

(๑๐) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เลิกกิจการและจดทะเบียนเสร็จ การชำระหนี้แล้ว ให้เริ่มทำการเร่งรัด เก็บภาษีอากรค้างให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียน เสร็จการชำระหนี้ โดยมีหนังสือทางความและขอรับชำระภาษีอากรค้าง จากผู้ชำระหนี้

ข้อ ๒๗ ให้กองคลัง กรมสรรพากร ปฏิบัติ เกี่ยวกับภาษีอากรค้างตามคำสั่ง กรมสรรพากรที่ ๘๒/๒๕๑๓ เรื่อง ภาษีอากรค้าง เนื่องจากการชำระ เงินที่กองคลัง

หมายเหตุ ๔

การรายงาน

ข้อ ๒๘ ให้เจ้าหน้าที่รับสำนวนการเร่งรัดไปดำเนินการ จัดทำรายงานผล การเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน เป็นรายงานงวด ๓ เดือน ตามแบบท้ายระเบียบนี้เสนอต่อผู้บังคับบัญชาภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไปจากเดือนสุดท้าย ของงวด

การจัดทำรายงานตามวรรคแรกให้ถือปฏิบัติตั้งนี้

(๑) สำหรับกรุงเทพมหานคร

(ก) เจ้าหน้าที่งานในสำนักงานสรรพากรเขตจัดทั่วโลก ๑ ชุด จำนวน ๓ ฉบับ โดยให้สมูห์บัญชีอ้าง เก็บ เอก เอก เอก รวมฉบับที่ ๑.๒ ส่งสรรพากรกรุงเทพ- มหานครภายในวันที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ เก็บไว้เพื่อการบริหารงาน

เมื่อสรรพากรกรุงเทพมหานครได้รับรายงานฉบับที่ ๑ จาก สำนักงานสรรพากรเขตแล้ว ให้รับรวมส่งกรมสรรพากรภายในวันที่ ๑๕

(ข) เจ้าหน้าที่งานในสำนักงานสรรพากรกรุงเทพมหานครจัดทำ คนละ ๑ ชุด จำนวน ๒ ฉบับ โดยสรรพากรกรุงเทพมหานครรับรวมฉบับที่ ๑ ส่งกรม สรรพากรภายในวันที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ เก็บไว้เพื่อการบริหารงาน

(๒) สำหรับจังหวัดอื่น

(ก) เจ้าพนักงานในสำนักงานสรรพากรอ้า geoจัดทำคนละ ๑ ชุด
จำนวน ๓ ฉบับ โดยให้สมุทบัญชีอ้า เกอรูบรวมฉบับที่ ๑, ๒ ส่งสรรพากรจังหวัดภายในวันที่ ๑๐
ฉบับที่ ๓ เก็บไว้เพื่อการบริหารงาน

เมื่อสรรพากรจังหวัดได้รับรายงานฉบับที่ ๑ จากสำนักงานสรรพากร
อ้า geoแล้ว ให้ร่วมรวมส่งสรรพากรเขตภายในวันที่ ๑๕

(ข) เจ้าพนักงานในสำนักงานสรรพากรจังหวัดจัดทำคนละ ๑ ชุด
จำนวน ๒ ฉบับ โดยให้สรรพากรจังหวัดรวมฉบับที่ ๑ ส่งสรรพากรเขตภายในวันที่ ๑๕
ฉบับที่ ๒ เก็บไว้เพื่อการบริหารงาน

(ค) เมื่อสรรพากรเขตได้รับรายงานจากจังหวัดตาม (ก) และ (ข)
แล้ว ให้ร่วมรวมส่งกรมสรรพากรภายในวันสื้น เดือนสัตหีบุศน์ของงวด ตามแบบ
ห้ายะ เนียบเนี้

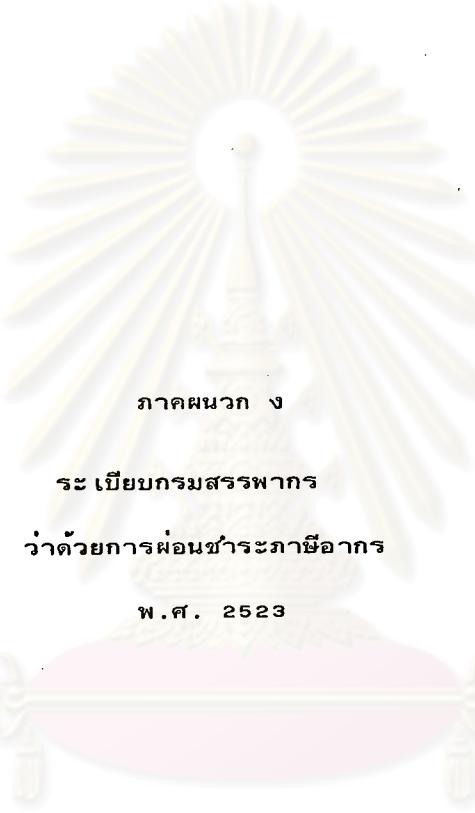
ข้อ ๒๙ ให้หน่วยเร่งรัดรายงานผลการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้างตามระเบียบการ
รายงานผลการเร่งรัดภาษีอากรค้าง

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖

วิทย์ ตันตยกุล

อธิบดีกรมสรรพากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปางกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ระเบียบกรมสรรพากร

ว่าด้วยการฝ่ายน้ำท่าและภาษีอากร

พ.ศ. 2523

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบกรมสรรพากร

ว่าด้วยการผ่อนชำระภาษีอากร พ.ศ. 2523

เพื่อให้การปฏิบัติ เกี่ยวกับการผ่อนชำระภาษีอากร เหมาะสมยิ่งขึ้น กรมสรรพากร
จึงทรงพระเจริญไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการผ่อนชำระภาษีอากร พ.ศ. 2523”

ข้อ 2 ให้ยกเลิก

(1) หนังสือกรมสรรพากรที่ กค. ๐๘๐๘/๑๙๗๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ เรื่อง การขอผ่อนชำระภาษีการค้า

(2) หนังสือกรมสรรพากรที่ กค. ๐๘๐๘/๒๘๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๑๕ เรื่อง การขอผ่อนชำระภาษีอากร

(3) หนังสือกรมสรรพากรที่ ๐๘๐๘/๒๒๙๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เรื่อง การผ่อนชำระภาษีอากรด่าง ๆ

(4) บรรดา率为 เบี้ยบทรือคำสั่งอื่นใดที่จัดทำขึ้นโดยที่มีผลบังคับใช้ เนื่องจาก

“ภาษีอากร” หมายความว่า ภาษีอากรที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร หรือรายรับอื่นที่กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดเก็บ และให้หมายความรวมถึงเงินรายได้ขององค์กร บริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดเก็บควบคู่กับภาษีอากรด้วย

“ตัวเงิน” หมายความว่า ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน และเช็ค ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“กองเจ้าหน้าที่” หมายความว่า กองหรือหน่วยงานสังกัดกรมสรรพากร ที่มีหน้าที่บริหารการจัดเก็บภาษีอากร

“สมุทบัญชีคำเงอ” ให้หมายความรวมถึง สมุทบัญชีคำ เกือประจักษ์ คำ เกอหรือ เชต ในกรุงเทพมหานครด้วย

ข้อ 4 สถานที่ยื่นคำร้องขอผ่อนชำระภาษีอากร

ผู้เสียภาษีอากรที่มีความประสงค์จะขอผ่อนชำระภาษีอากรจะต้องยื่นคำร้องดังนี้

4.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร

- (1) กรณีก่อนออกใบแจ้งภาษีอากร ให้ยื่นต่อกรมสรรพากรหรือสำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ที่ทำการตรวจสอบภาษีอากร
- (2) กรณีออกใบแจ้งภาษีอากรแล้ว ให้ยื่นต่อสำนักงานสรรพากรกรุงเทพมหานครหรือที่ว่าการเขตที่สั่งให้ไปชำระภาษีอากร

4.2 ในเขตจังหวัดอื่น ๆ

- (1) กรณีก่อนออกใบแจ้งภาษีอากร ให้ยื่นต่อสำนักงานสรรพากรเขตหรือสำนักงานสรรพากรจังหวัดที่ทำการตรวจสอบภาษีอากร
- (2) กรณีออกใบแจ้งภาษีอากรแล้ว ให้ยื่นต่อสำนักงานสรรพากรจังหวัดหรือที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่สั่งให้ไปชำระภาษีอากร

ข้อ 5 เงื่อนไขในการร้องขอผ่อนชำระภาษีอากร

เงื่อนเดียวกับการขอผ่อนชำระภาษีอากรตามมาตรา ๖๔ แห่งประมวลรัชฎากร การร้องขอผ่อนชำระภาษีอากรจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (1) ต้องยื่นคำร้องตามแบบ ท.ป.๒ จำนวน ๑ ชุดพร้อมทั้งเอกสาร เกี่ยวกับหลักทรัพย์หรือสถานะการเงิน หรือสำเนารายการเงินฝากธนาคาร (BANK STATEMENT) (ถ้ามี) ทุกฉบับที่มีอยู่นับแต่วันต้นปีปฏิทินถึงวันที่ขอผ่อนชำระ และต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

ในการพิมพ์หรือห้ำหุ่นส่วนนิติบุคคล ให้ยื่นบัญชีก้าไรขาดทุนและงบดุลครั้งหลังสุดด้วย

- (2) จัดให้มีการค้าประจำกันตามวิธีที่กำหนดในข้อ ๖ หรือใช้เช็คลงวันที่ล่วงหน้าตามข้อ ๗

ข้อ 6 การค้าประจำกันการผ่อนชำระภาษีอากร

ผู้เสียภาษีอากรที่ขอผ่อนชำระภาษีอากรจะต้องจัดให้มีการค้าประจำกันดังนี้

- (1) ให้อนาคารค้าประจำกัน โดยออกหนังสือสัญญาค้าประจำกันตามแบบท้ายระบุนี้ ให้มีอายุการค้าประจำกันส็นสุดลงหลังจากพ้นกำหนดเวลาการชำระภาษีอากร งวดสุดท้ายแล้วต่อไปอีก ๒ เดือน ทั้งนี้ จะต้องส่งมอบหนังสือสัญญาค้าประจำกันของธนาคารทันทีที่ได้รับอนุมัติให้ผ่อนชำระได้ หรือ

(2) นำตัวเงินซึ่งธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เชื่อถือได้ให้อาวลแอล้มค้าประกัน หรือ

(3) นำโอนด้วยดินமக்காப்ரக்கன โดยจดทะเบียนจำนวนไว้ต่อทางราชการและที่ดินนั้นต้องมีราคากลางที่ใช้เป็นทุนทรัพย์สำหรับเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมไม่น้อยกว่าค่าภาษีอากรที่ต้องชำระ หรือ

เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีการค้าประกันตาม (1)(2) และ (3) ได้ให้จัดทำบุคคลผู้มีหลักทรัพย์หรือมีฐานะทางการเงินดีหรือเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงซึ่งผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ 10 ได้พิจารณาเห็นสมควรให้ค้าประกันได้ ทำสัญญาค้าประกันตามแบบท้ายระเบียนนี้

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้เสียภาษีอากรไม่สามารถจัดให้มีการค้าประกันตามข้อ 6 ได้ถ้าสรรษากกรุงเทพมหานคร สรรษากรังหัวด หรือสมุหบัญชีอ ฯ เกอ แล้วแต่กรณีได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้เสียภาษีอากรมีฐานะพอเชื่อถือได้ ก็ให้ผู้เสียภาษีอากรใช้เช็คของผู้เสียภาษีอากร (เช็คประจำฯ.) ลงวันที่ล่วงหน้าเพื่อชำระภาษีอากรในแต่ละงวดได้เฉพาะกรณีข้อผ่อนชำระไม่เกิน 6 งวด

ข้อ 8 หลักเกณฑ์การผ่อนชำระภาษีอากร

8.1 การผ่อนชำระภาษีอากร ให้ผ่อนเป็นงวดรายเดือนงวดละ เท่า ๆ กัน และแต่ละงวดต้องชำระภายในเวลาที่ได้รับอนุมัติ

8.2 การผ่อนชำระภาษีอากร ให้ผ่อนชำระได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

(1) กรณีภาษีการค้า ให้ผ่อนชำระได้งวดละไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.3 ของยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายหรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายในปีปฏิทินหรือรอบระยะเวลา เวลาบัญชีที่ล่วงมาแล้วแต่ต้องไม่เกิน 24 งวด

(2) กรณีภาษีอากรอื่นนอกจาก (1) ให้ผ่อนชำระได้งวดละไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.3 ของยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายหรือยอดเงินได้พึงประเมินในปีปฏิทินหรือรอบระยะเวลา เวลาบัญชีที่ล่วงมาแล้วแต่ต้องไม่เกิน 12 งวด

8.3 ผู้เสียภาษีอากรต้องชำระภาษีอากรงวดแรกทันทีที่ยื่นคำร้อง ส่วนงวดต่อ ๆ ไปให้ชำระภายในเวลาที่ได้รับอนุมัติ หากไม่ชำระภาษีอากรงวดใดงวดหนึ่งภายในกำหนด ผู้เสียภาษีอากรหมดสิทธิ์ผ่อนชำระภาษีอากรเป็นงวด และต้องชำระภาษีอากรที่ยังค้างอยู่ทั้งจำนวนและรวมทั้งเงินเพิ่ม (ถ้ามี) ด้วย

8.4 การนับจำนวนงวดตาม 8.2 ให้เริ่มนับงวดแรกตั้งแต่วันครบ

กำหนดที่ต้องชำระตามกฎหมาย

ข้อ 9 การพิจารณาผ่อนชำระภาษีอากร

9.1 เมื่อได้รับคำร้องขอผ่อนชำระภาษีอากร ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบร้องพร้อมด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้องว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ และลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน

9.2 การพิจารณาคำร้องขอผ่อนชำระภาษีอากร ให้เจ้าหน้าที่รับดำเนินการ พร้อมกับเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ 10 ภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันได้รับคำร้องพร้อมทั้ง เอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การผ่อนชำระภาษีอากรใน

ข้อ 8

ข้อ 10 การอนุมัติให้ผ่อนชำระภาษีอากร

ให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติให้ผ่อนชำระภาษีอากร

10.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร

(1) กรณีก่อนออกใบแจ้งภาษีอากร ให้อธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมาย เป็นผู้อนุมัติ

(2) กรณีออกใบแจ้งภาษีอากรแล้ว ให้สรรพากรกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อนุมัติ

10.2 ในเขตจังหวัดอื่น

(1) กรณีก่อนออกใบแจ้งภาษีอากร ให้สรรพากรเขตหรือสรรพากรจังหวัดที่ทำการตรวจสอบภาษีอากร เป็นผู้อนุมัติ

(2) กรณีออกใบแจ้งภาษีอากรแล้ว ให้สรรพากรจังหวัด เป็นผู้อนุมัติ

ข้อ 11 การผ่อนชำระภาษีอากรนอกเหนือไปจากที่กำหนดในระเบียบนี้ให้กองเจ้าหน้าที่ สรรพากรเขต สรรพากรกรุงเทพมหานคร หรือสรรพากรจังหวัด แล้วแต่กรณี ส่งคำร้องพร้อมด้วย เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและความเห็นเสนอต่ออธิบดีกรมสรรพากร เพื่อพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

ข้อ 12 การขอผ่อนชำระภาระค้าง ให้นำเงื่อนไขและวิธีการในระเบียบ
นี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 13 ให้สรรพกษ เขต สรรพกกรกรุงเทพมหานคร หรือสรรพกษจังหวัด
แล้วแต่กรณี ควบคุมการปฏิบัติการผ่อนชำระภาระให้เป็นไปตามระเบียบนี้โดย เคร่งครัด

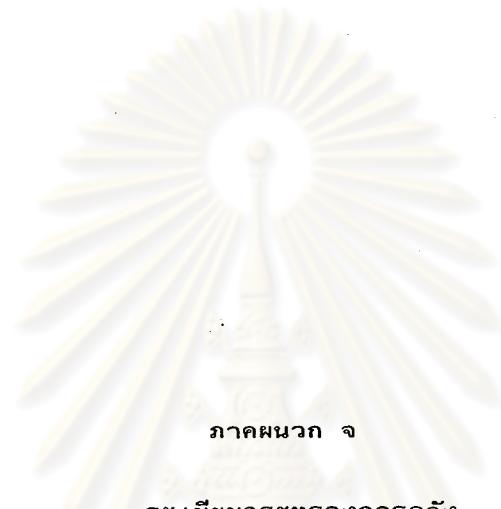
ข้อ 14 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2523 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2523

พนัส สิมะ เสถียร

อธิบดีกรมสรรพกษ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้ภาษีอากร

พ.ศ. 2520

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้ภาครัฐ พ.ศ. 2520

เพื่อให้การจำหน่ายหนี้ภาครัฐในความรับผิดชอบของกรมสรรพากร เป็นไปโดยเหมาะสม
สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น กระทรวงการคลังจึงวางระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจำหน่ายหนี้
ภาครัฐ พ.ศ. 2520"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2521 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงการคลังที่ 430/2511 ลงวันที่ 5 มกราคม
2511 เรื่องการจำหน่ายเงินภาครัฐค้าง และบรรดา率 เบียนข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใด
ซึ่งกำหนดไว้หรือขัดแย้งกับข้อกำหนดในระเบียบนี้

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"อ้า เกอ" ให้หมายความรวมถึงกิจกรรมเกอหรือ เขตตามกฎหมายว่าด้วย
การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครด้วย

"จังหวัด" ให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

"นายอ้า เกอ" ให้หมายความรวมถึงปลัดอ้า เกอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิจ
กิจกรรมเกอและหัวหน้าเขตในกรุงเทพมหานครด้วย

"ผู้ว่าราชการจังหวัด" ให้หมายความรวมถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วย

"ภาครัฐ" หมายความว่า ภาครัฐที่จัดเก็บตามประมวลรัชฎากร
รวมทั้งรายได้ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นที่จัดเก็บควบคู่กับภาครัฐตามบัญชีลูกหนี้ค่า
ภาครัฐ

ข้อ 5 หลักเกณฑ์การขออนุญาตจำหน่ายหนี้ภาครัฐ

หนี้ภาครัฐที่จะขออนุญาตจำหน่ายออกจากรัฐบาลลูกหนี้ค่าภาครัฐได้ต้อง^{5.1}
เป็นหนี้ภาครัฐที่เจ้าหน้าที่ได้พิจารณาร่างรัฐ เก็บถึงที่สุดแล้ว ไม่อาจเรียกเก็บได้เนื่องจาก
ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินหรือรายได้ใด ๆ ที่จะยืดขยายหอดคลาดได้ และ

มีเหตุผลข้อเท็จจริงเชื่อได้ว่าลูกหนี้ไม่มีโอกาสประกอบอาชีพหารายได้เพื่อชำระหนี้ภาษีอากรได้ในเวลาอันสมควร

5.2 ลูกหนี้ได้ถึงแก่กรรมหรือ เป็นผู้สาบสูญหรืออพยพไปไม่ทราบที่อยู่และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ ที่จะยืดขยายหอดคลาดได้

5.3 ลูกหนี้เป็นคนด่างดาวซึ่งเดินทางไปต่างประเทศไม่กลับเข้ามาอีกและไม่มีทรัพย์สินใด ๆ อยู่ในประเทศไทยที่จะยืดขยายหอดคลาดได้

5.4 ลูกหนี้เป็นนิติบุคคลไม่มีทรัพย์สินใด ๆ กรรมการผู้จัดการก็ตี หุ้นส่วนผู้จัดการก็ตี หรือผู้ซึ่งต้องรับผิดชอบตามกฎหมายในนิติบุคคล ที่มีสภาพตามข้อ 5.1 หรือ 5.2 หรือ 5.3

5.5 ลูกหนี้มีผู้ค้าประภันหนี้ภาษีอากรไม่สามารถชำระหนี้ภาษีอากรได้และเจ้าหน้าที่ได้ทำการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรจากผู้ค้าประภันถึงที่สุดแล้ว ไม่อาจเรียกเก็บภาษีอากรจากผู้ค้าประภันได้

5.6 หนี้ภาษีอากรขาดอายุความใช้สิทธิ เรียกร้องตามกฎหมาย

ข้อ 6 อำนาจการอนุญาตจำหน่ายหนี้ภาษีอากร

6.1 หนี้ภาษีอากรรายที่มีจำนวนไม่เกิน 5,000 บาท หรือหนี้ภาษีอากรที่ขาดอายุความใช้สิทธิ เรียกร้อง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อนุญาตจำหน่าย

6.2 หนี้ภาษีอากรรายที่มีจำนวนไม่เกิน 50,000 บาท ให้อธิบดีกรมสรรพากร เป็นผู้อนุญาตจำหน่าย

6.3 หนี้ภาษีอากรรายที่มีจำนวนเกินกว่า 50,000 บาท ให้ปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้อนุญาตจำหน่าย

ข้อ 7 การดำเนินการขออนุญาตจำหน่ายหนี้ภาษีอากร

7.1 หน้าที่ของอาเภอ

ให้สมทบัญชีอาเภอจัดทำรายงานขออนุญาตจำหน่ายหนี้ภาษีอากรที่อยู่ในหลักเกณฑ์การขอจำหน่ายในข้อ 5 ตามแบบที่กำหนด (ล.ส.15) เสนอนายอาเภอพิจารณา เมื่อนายอาเภอเห็นสมควรอนุญาตให้จำหน่ายได้ ก็ให้ส่งรายงานขออนุญาตจำหน่ายหนี้ภาษีอากรและหลักฐานการเร่งรัดพร้อมทั้งความเห็นไปยังสรรพากรจังหวัดเพื่อพิจารณา

7.2 หน้าที่ของจังหวัด

ให้สิรภาพาร์จังหวัดพิจารณารายงานข้อมูลน้ำที่น้ำที่มีภัยอันตรายตามระเบียบ โดยเฉพาะการข้อมูลน้ำที่เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเร่งรัดหนึ่งวัน เนื่องเกินกว่า 10,000 บาท ให้สิรภาพาร์จังหวัดออกใบตรวจสอบข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาด้วย

เมื่อสิรภาพาร์จังหวัดพิจารณา เท็นสมควรอนุญาตให้จังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายได้ ก็ให้เสนอหลักฐานการเร่งรัดพร้อมด้วยความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้ว เท็นสมควรอนุญาตให้จังหวัดได้ ก็ให้สั่งอนุญาตจังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายตามอำนาจในข้อ ๖ หากไม่มีอยู่ในอำนาจ ก็ให้ส่งรายงานข้อมูลน้ำที่จังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายและหลักฐานการเร่งรัดพร้อมด้วยความเห็นไปยังกรมสิรภาพาร์ และให้จังหวัดส่งสำเนารายงานข้อมูลน้ำที่จังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายไปให้สิรภาพาร์เขต เพื่อพิจารณา เสนอกรรรมสิรภาพาร์ด้วย

7.3 หน้าที่สิรภาพาร์เขต

ให้สิรภาพาร์เขตพิจารณารายงานข้อมูลน้ำที่จังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายที่ได้รับจากจังหวัดว่า เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเร่งรัดหนึ่งที่มีภัยอันตราย เป็นไปตามระเบียบสมควรอนุญาตให้จังหวัดโดยเฉพาะการข้อมูลน้ำที่จังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายที่มีจำนวนเกินกว่า 50,000 บาท ให้สิรภาพาร์เขตออกใบตรวจสอบข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาด้วย

เมื่อสิรภาพาร์เขตพิจารณาประการใดให้รายงานกรรรมสิรภาพาร์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของจังหวัด

7.4 หน้าที่กองวิชาการ*

เมื่อได้รับรายงานข้อมูลน้ำที่จังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายจากสิรภาพาร์เขตตามข้อ 7.3 และ ให้พิจารณา เสนอความเห็นด้วยอธิบดี เพื่อสั่งอนุญาตจังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายตามอำนาจในข้อ ๖ หากการสั่งอนุญาตจังหวัดหนึ่งที่มีภัยอันตรายเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงการคลัง ก็ให้เสนอปลัดกระทรวงการคลังพิจารณาอนุญาต

ข้อ 8 การจ้างหนี้ภัยที่มีภัยอันตรายออกจากบัญชี

เมื่อปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรรรมสิรภาพาร์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

* บัญชีนี้เป็นหน้าที่ของกองบริหารงานเร่งรัดภัยอันตรายค้าง

แล้วแต่กรณี ได้สั่งอนุญาตให้จำหน่ายหนึ่งภาคีอกรายได้แล้ว ให้สมควรบัญชีอ่า เกอจำหน่ายหนึ่งภาคีอกรออกจากบัญชีตามที่กำหนดในระเบียบบัญชีลูกหนี้ค่าวาซีอกร

ข้อ 9 การรายงานการจำหน่ายหนึ่งภาคีอกร

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีกรมสรรพากรได้อนุญาตจำหน่ายหนึ่งภาคีอกรแล้ว ให้จังหวัดรายงานกรมสรรพากรเพื่อรับรวม เสนอกระทรวงการคลังตามแบบที่กำหนดในเดือนตุลาคม

ข้อ 10 การทำทะเบียนหนึ่งภาคีอกรที่ยังไม่สั่นอายุความ

หนึ่งภาคีอกรรายได้ที่ปลดgradeทวงการคลัง อธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อนุญาตให้จำหน่ายออกจากบัญชีแล้ว ถ้าหนึ่งภาคีอกรรายนั้นยังไม่สั่นอายุความใช้สิทธิ์เรียกร้องตามกฎหมาย ให้สมควรบัญชีอ่า เกอจัดทำทะเบียนลูกหนี้ค่าวาซีอกรตามแบบที่กำหนด (เว้นแต่การจำหน่ายด้วยเหตุลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเป็นผู้สาบสูญ) เพื่อดictตามเร่งรัดต่อไปจนสั่นอายุความใช้สิทธิ์เรียกร้อง

ข้อ 11 การติดตามเร่งรัดหนึ่งภาคีอกรที่ยังไม่สั่นอายุความ

ให้สมควรบัญชีอ่า เกอสืบสวนติดตามฐานะของลูกหนี้ภาคีอกรที่ยังไม่สั่นอายุความใช้สิทธิ์เรียกร้อง ถ้าปรากฏว่าลูกหนี้รายได้กลับมีทรัพย์สินหรือรายได้ที่จะชำระหนึ่งภาคีอกร ก็ให้เรียกชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นไป เมื่อได้รับชำระหนี้รายได้แล้ว ให้บันทึกการชำระหนี้ในทะเบียนตามข้อ 10

เมื่อสั่นปิงบประมาณให้อ่า เกอรายงานผลการติดตามหนึ่งภาคีอกรที่ยังไม่สั่นอายุความใช้สิทธิ์เรียกร้องต่อจังหวัดภายในเดือนตุลาคม และให้จังหวัดรายงานกรมสรรพากรภายในเดือนพฤษจิกายนของทุกปี และให้จังหวัดหรือกรมสรรพากรแล้วแต่กรณีสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ 12 การตรวจสอบการเร่งรัดหนึ่งภาคีอกร

ให้สรรพากร เขตหรือสรรพากรจังหวัดตรวจสอบการเร่งรัดหนึ่งภาคีอกรที่ยังไม่สั่นอายุความใช้สิทธิ์เรียกร้องตามข้อ 11 เมื่อไปตรวจอราชการอ่า เกอ

สั่ง ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2520

สุพัฒน์ สุอาธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ภาคผนวก ๙

ประมวลรัชฎากร (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง)

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประมวลรัชฎากร

ลักษณะ ๑

ข้อความ เมืองต้น

“มาตรา ๓ ทวิ ถ้าเจ้าพนักงานดังด่อไปนี้ เห็นว่าผู้ดองหาไม่ควรต้องได้รับโทษจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้องให้มีอำนาจ เปรียบ เที่ยบ โดยกำหนดค่าปรับแต่สถาน เดียวในความผิดด่อไปนี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๑๓ คือ

(๑) ความผิดที่มีโทษปรับสถาน เดียว หรือมีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำชั่งโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของอธิบดี ถ้าเกิดขึ้นในจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุก เกินหนึ่งเดือน แต่ไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำชั่งโทษจำคุก เกินหนึ่งเดือน แต่ไม่เกินหนึ่งปี ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยอธิบดี อธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ถ้าผู้ดองหาใช้ค่าปรับตามที่ เปรียบ เทียบภายในระยะ เวลาที่ผู้มีอำนาจ เปรียบ เที่ยบกำหนดแล้ว ให้ถือว่า เป็นอันคุณผู้ดองหาไม่ถูกฟ้องร้องด่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้น

ถ้าผู้มีอำนาจ เปรียบ เทียบตามวรรคหนึ่ง เห็นว่า ไม่ควรใช้อำนาจ เปรียบ เที่ยบหรือ เมื่อ เปรียบ เที่ยบแล้วผู้ดองหาไม่ยอมตามที่ เปรียบ เที่ยบหรือยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับภายในระยะ เวลา ที่ผู้มีอำนาจ เปรียบ เที่ยบกำหนด ให้ดำเนินการฟ้องร้องด่อไป และในกรณีนี้ ห้ามมิให้ดำเนินการ เปรียบ เที่ยบตามกฎหมายอื่นอีก ”

“มาตรา ๓ เบญจ เมื่อมีเหตุอันควร เชื่อว่ามีการหลอกเลี้ยงการเสียภาษีอากรให้อธิบดี มีอำนาจ เข้าไปหรือออกคำสั่ง เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานสรรพากร เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะ ได้เพื่อทำการตรวจค้น ยืดหรืออายัดบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวกับ หรือสันนิษฐานว่าเกี่ยว กับภาษีอากรที่จะต้องเสียได้ทั่วราชอาณาจักร

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุง เทพมหานครให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือสครพกฯ เขตมีอำนาจ เช่นเดียวกับอธิบดีตามวาระคนี้ สำหรับในเขตท้องที่จังหวัดหรือ เขตนั้น

การทำการตามวาระคนี้หรือวาระสอง ต้องทำในระหว่างเวลาพำนภูมิที่ “
พระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของผู้ประกอบกิจการนั้น”

“มาตรา ๓ อัญชลี กำหนด เวลาการยื่นแบบแสดงรายการหรือแจ้งรายการค่าง ๆ กรณี กำหนดเวลาอุทธรณ์ดีหรือกำหนดเวลาการเสียภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรนี้ก็ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวมิได้อยู่ในประเทศไทย หรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ เมื่ออธิบดีพิจารณาเห็น เป็นการสมควรจะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกด้วยความจำเป็นแก่กรณีได้”

กำหนดเวลาค่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรนี้ เมื่อรัฐมนตรีเห็น เป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้”

“มาตรา ๓ เอกาทศ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรและผู้มีหน้าที่จ่ายเงินได้มีผลใช้เลขประจำตัวใน การปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้โดยอนุบัติ รัฐมนตรี”

“มาตรา ๓ ทวารศ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๓ เอกาทศ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

“มาตรา ๓ เดรส ในกรณีจ่า เป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี ให้อธิบดีมีอำนาจ ออกคำสั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ ซึ่งไม่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตามลักษณะ ๒ หักภาษี ณ ที่จ่ายตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่าง ในการนี้ให้นำ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโถม”

ลักษณะ 2

ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร

หมวด 1

บท เบ็ด เสร็จทั่วไป

**" มาตรา 5 ภาษีอากรซึ่งบัญญัติไว้ในลักษณะนี้ ให้อภัยในอำนาจหน้าที่และการควบคุม
ของกรมสรรพากร "**

" มาตรา 8 หมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่นซึ่งมีถึงบุคคล
ใดตามลักษณะนี้ ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้เจ้าพนักงานสรรพากรนำไปส่ง
ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของบุคคลนั้นในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานของผู้รับ¹
จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่า เป็น²
ของผู้รับนั้นก็ได้

กรณีไม่สามารถส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ หรือบุคคลนั้นออกใบอนุญาตจัดให้ใช้
วิธีอื่นหมาย หนังสือแจ้งหรือหนังสืออื่น แล้วแต่กรณี ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ หรือสำนักงานของ
บุคคลนั้นหรือน้ำที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการห้ามเบียนรายฐานครั้งสุดท้าย
หรือโழณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่าย เป็นปกติในท้องที่นั้นก็ได้

เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ถือว่า เป็นอันได้รับแล้ว "

**" มาตรา 11 เว้นแต่จะมีบทบัญญัติหรืออธิบดีจะสั่งเป็นอย่างอื่น ให้นำเงินภาษีอากร
ไปเสีย ณ ที่ว่าการอำเภอและกิจการเสียภาษีอากรนั้นให้ถือว่า เป็นการสมบูรณ์ เมื่อได้รับใบเสร็จรับเงิน
ซึ่งนายอำเภอ กิจการ เก็บให้ลงลายมือชื่อรับ เงินแล้ว "**

**" มาตรา 12 ภาษีอากรซึ่งดองเสียหรือนำส่งตามลักษณะนี้ เมื่อถึงกำหนดชำระแล้ว
ถ้ามิได้เสียหรือนำส่งให้ถือ เป็นภาษีอากรค้าง**

เพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้าง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งยึดทรัพย์อายัดและขายทอดตลาด ทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิด เสียภาษีอากรหรือนำสั่งภาษีอากรได้ทั่วราชอาณาจักร โดยมิต้องขอให้ศาลออกหมายยึดทรัพย์สั่ง อำนาจดังกล่าวอธิบดีจะมอบให้รองอธิบดีหรือสรรพากรเบ็ดได้

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอเมือง อำนาจ เช่นเดียวกับอธิบดีตามวรรคสองภายใต้เขตท้องที่จังหวัดหรืออำเภอ เมืองนั้น แต่สำหรับนายอำเภอเมืองนั้น จะใช้อำนาจสั่งขายทอดตลาดได้ด้วย เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

วิธีการยึดทรัพย์และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนวิธีการอายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัตรรัฐมนตรี

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว ให้หักค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายในการยึดและ การขายทอดตลาดและเงินภาษีอากรค้าง ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

ผู้ต้องรับผิด เสียภาษีอากรตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึง ผู้เป็นหุ้นส่วนจำกัดไม่ จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลด้วย "

" มาตรา 12 หว เมื่อได้มีคำสั่งยึดทรัพย์อายัดตามมาตรา 12 และ ห้ามผู้ใดทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นชื่องทรัพย์สินที่ถูกยึดทรัพย์อายัดดังกล่าว "

" มาตรา 12 ตว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา 12 ให้ผู้มีอำนาจตาม มาตรา 12 หรือสรรพากรจังหวัดมีอำนาจ

(1) ออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชำระภาษีอากรค้างและบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควร เชื่อว่าจะ เป็นประโยชน์แก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาให้ถ้อยค่า

(2) สั่งบุคคลดังกล่าวใน (1) ให้นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาตรวจสอบ

(3) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนห้องหรือยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นของบุคคลดังกล่าวใน (1)

การดำเนินการตาม (1) หรือ (2) ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า เจ็ดวันนับแต่วันได้รับหมายเรียกหรือคำสั่ง การออกคำสั่งและทำการตาม (3) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด"

“มาตรา 13 สคด คณะกรรมการตามมาตรา 13 ทวิ มีอำนาจ

- (1) กำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่
- (2) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจสอบและประเมินภาระอักษร
- (3) อนุมัติยื่นหน้า เกี่ยวกับภาระอักษรที่กรมสรรพากรขอความเห็น
- (4) ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะแก่รัฐมนตรีในการจัดเก็บภาระอักษร

การกำหนดตาม (1) และ (2) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาระอักษรตาม (3) ให้เป็นที่สุด และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยในภายหลัง คำวินิจฉัย เปลี่ยนแปลงนั้นจะให้มีผลใช้บังคับย้อนหลัง เว้นในกรณีที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดมีผล เป็นการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัย ก็ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามคำพิพากษาในส่วนที่เป็นโทษย้อนหลังได้เฉพาะบุคคลซึ่งเป็นคู่ความในคดีนั้น”

หมวด 2

วิธีการ เกี่ยวกับภาระประเมิน

“มาตรา 14 ภาระประเมิน คือ ที่มีระบุไว้ในหมวดนี้ ๆ ว่าเป็นภาระอักษรประจำ

ประจำ”

ส่วนที่ ๑

การยื่นรายการและการเสียภาระอักษร

“มาตรา 17 การยื่นรายการ ให้ยื่นภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยภาระอักษรด้วย ๑ และตามแบบแสดงรายการที่อธิบดีกำหนด

อธิบดีต้องการรายงานประจำปี หรือบัญชีงบดุลย์ หรือบัญชีอื่น ๆ ประกอบแบบแสดงรายการใด ก็ให้ส่งเรียกได้ กับให้อธิบดีมีอำนาจสั่งผู้ด้วยเสียภาระอักษรให้มีสมุดบัญชีพิเศษ และให้กรอกข้อความที่ต้องการลงในสมุดบัญชีนั้นได้ เพื่อสะดวกแก่การคำนวณเงินภาระอักษรที่ต้องเสียตามลักษณะนี้ เมื่ออธิบดีมีคำสั่งตามที่ว่ามานี้ ผู้ยื่นรายการหรือผู้ด้วยเสียภาระอักษรต้องปฏิบัติตาม

เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร

(1) ให้อธิบดีโดยอนุบัตรสูมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคล เป็นการทั่วไปให้มีบัญชีพิเศษ และให้กรอกข้อความที่ต้องการลงในบัญชีนั้น คำสั่ง เช่นว่า “ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

(2) ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้ยื่นรายการหรือผู้ต้องเสียภาษีอากรทำบัญชีงบดุลหรือบัญชีอื่น ๆ แสดงรายการหรือแจ้งข้อความใด ๆ และยื่นต่อเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย พร้อมกับการยื่นรายการตามแบบแสดงรายการที่อธิบดีกำหนด”

“มาตรา 18 ทวิ ในกรณีจ้า เป็น เพื่อรักษาประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย เมื่อมีอำนาจที่จะประเมิน เรียก เก็บภาษีจากผู้ต้องเสียภาษีก่อนถึงกำหนดเวลาอื่น รายการได้ เมื่อได้ประเมินแล้วให้แจ้งจำนวนภาษีที่ต้องเสียไปยังผู้ต้องเสียภาษีและให้ผู้ต้องเสียภาษีชำระภาษีภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน ในกรณีจะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ ภาษีที่ประเมิน เรียก เก็บตามความในวรรคก่อน ให้ถือ เป็นเครดิตของผู้ต้องเสียภาษี ในการคำนวณภาษี”

ในการใช้อำนาจตามความในมาตรานี้ เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายจะสั่งให้ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดด้วยก็ได้”

“มาตรา 18 ตรี ภัยได้บังคับมาตรา 18 ทวิ ในกรณีเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายได้ประเมินให้เสียภาษี บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องชำระภาษีนั้น พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ภัยในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน”

“มาตรา 19 เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในลักษณะนี้ ถ้าภัยในเวลาท้าปีนับแต่วันที่ได้ยื่นรายการแล้ว เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายประเมินมีเหตุอันควร เชื่อว่า ผู้ได้แสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย มีอำนาจออกหมายเรียกดัวผู้ยื่นรายการนั้นมาได้ส่วน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ยื่นรายการหรือพยานนั้นนำบัญชีหรือพยานหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันสั่งหมาย”

"มาตรา 21 ผู้ด้วยเสียงภาษาอักษรไม่ปฎิบัติตามหมายหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประมินตามมาตรา 19 หรือไม่ยอมตอบคำถาม เมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เจ้าพนักงานประมินมีอำนาจประมินเงินภาษีอักษรตามที่รู้เห็นว่าถูกต้องและแจ้งจำนวน เงินซึ่งต้องชำระไปยังผู้ด้วยเสียงภาษาอักษร ในกรณีที่ห้ามให้อุทธรณ์การประมิน"

"มาตรา 22 ในการประมินตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 ผู้ด้วยเสียงภาษีต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับหนึ่งเท่าของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระอีก"

"มาตรา 23 ผู้ใดไม่ยื่นรายการ ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประมิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้นั้นมาได้ส่วน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ที่ไม่ยื่นรายการหรือพยานนั้นนำบัญชี หรือพยานหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันสั่งหมาย"

"มาตรา 24 เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในลักษณะนี้ ในการประมินตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 ผู้ด้วยเสียงภาษีอักษรต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของจำนวนเงินภาษี อักษรที่ต้องชำระ"

"มาตรา 27 บุคคลใดไม่เสียหรือนำสั่งภาษีภัยในกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในหมวดด้ำง ๑ แห่งลักษณะนี้เกี่ยวกับภาษีอักษรประมินให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำสั่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ"

ในกรณีที่อธิบดีอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาชำระหรือนำสั่งภาษีและได้มีการชำระหรือนำสั่งภาษีภัยในกำหนดเวลาที่ขยายให้แล้ว เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือน

การคำนวณเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการหรือนำสั่งภาษีจนถึงวันชำระหรือนำสั่งภาษีแต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มีให้เกินจำนวนภาษีที่ต้องเสียหรือนำสั่ง ไม่ว่าภาษีที่ต้องเสียหรือนำสั่งนั้นจะเกิดจากการประมิน หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาของศาล"

"มาตรา 27 ทวิ เป็นไปตามมาตรา 22 และมาตรา 26 และเงินเพิ่มตามมาตรา

27 ให้ถือเป็นเงินภาษี

เบี้ยปรับตามวรรคหนึ่ง อาจจดหรือลดลงได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมติ
รัฐมนตรี ระเบียบดังกล่าวนี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

ส่วน 2

การอุทธรณ์

"มาตรา 30 ในกรณีที่ผู้พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 21 หรือมาตรา 25 ให้
อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน โดยให้อุทธรณ์ตามเกณฑ์
และวิธีการดังต่อไปนี้

(1) เว้นแต่ในกรณีที่ผู้พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 21 หรือมาตรา 25

(ก) ถ้าเจ้าหน้าที่ทำการประเมินมีสำนักงานอยู่ในเขตจังหวัดพระนคร
หรือจังหวัดธนบุรี ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีหรือผู้แทน
ผู้แทนกรรมอัยการหรือผู้แทนกรรมท่าด้วย

(ข) ถ้าเจ้าหน้าที่ทำการประเมินมีสำนักงานอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน
สรรพากรเขตหรือผู้แทน และอัยการจังหวัดหรือผู้แทน

(2) เว้นแต่ในกรณีที่ผู้พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 30 ให้อุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต่อศาลภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์"

"คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตาม (ก) จะมีหลายคณะได้"

"มาตรา 31 การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษีอากร ถ้าไม่เสียภาษีอากร
ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ถือ เป็นภาษีอากรค้างตามมาตรา 12 เว้นแต่กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้รับ
อนุญาตจากอธิบดีให้รอคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาได้ ก็ให้มีหน้าที่ชำระภาระในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือได้รับทราบคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี"

ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสียภาษีอากรเพิ่มขึ้น ผู้อุทธรณ์จะต้องชำระภาระในกำหนดเวลา เช่นเดียวกับวรรคก่อน"

"มาตรา 32 เพื่อการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา 29 หรือมาตรา 30 เจ้าพนักงาน
ประเมิน ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ แล้วแต่กรณีมีอำนาจ
ออกหมายเรียกผู้อุทธรณ์มาได้ส่วน ออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้อุทธรณ์หรือพยานนั้นนำสมุดบัญชี
หรือพยานหลักฐานอย่างอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้า
วันนับแต่วันส่งหมาย"

"มาตรา 33 ผู้อุทธรณ์คนใดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งตามมาตรา 32 หรือ
ไม่ยอมตอบคำถาม เมื่อชักถาม โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะอุทธรณ์คำวินิจฉัย
อุทธรณ์ต่อไป"

"มาตรา 34 คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้มีหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 29 หรือ
มาตรา 30 ให้ทำเป็นหนังสือและให้ส่งไปยังผู้อุทธรณ์"

ส่วน ๓

บทกำหนดโทษ

"มาตรา 35 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 17 มาตรา 50 หริ หรือมาตรา 51 เว้นแต่
จะแสดงว่าได้มีเหตุสุดวิสัย ผู้นั้นมีความผิดด้วยประวัติไทยปรับไม่เกินสองพันบาท"

"มาตรา 35 หริ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 12 หริ ต้องประวัติไทยจำคุกไม่เกินสองปี และ
ปรับไม่เกินสองแสนบาท"

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ
หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่มัญญติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า
ตนไม่ได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น"

"มาตรา 36 ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้วหรือจะใจไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของอธิบดี
หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือสรรพากรจังหวัด เจ้าพนักงานประเมิน ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ
กรรมการที่ออกตามมาตรา 12 ตั้ง มาตรา 19 มาตรา 23 หรือมาตรา 32 หรือไม่ยอม

ตอบคำถาม เมื่อซักถาม ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

"มาตรา 37 ผู้ใด

(1) โดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจะใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานที่นำมาแสดง เพื่อหลอกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ

(2) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบາຍ หรือโดยวิธีการอื่นใดทำหนองเดียวกัน หลอกเลี่ยงหรือพยายามหลอก เลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้

ต้องระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท"

"มาตรา 37 ทวิ ผู้ใดเจตนาลอบเลย ในอื่นรายการที่ต้องยื่นตามลักษณะนี้ เพื่อหลอกเลี่ยงหรือพยายามหลอก เลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ"

หมวด

ภาษีเงินได้

ส่วน 2

การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมชาติ

"มาตรา 40 เงินได้เพียงประมีนนั้น ศือเงินได้ประจำเดือนนี้ รวมตลอดถึงเงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้มีประจำเดือนนี้ ฯ ดังกล่าวไม่ว่าในทดสอบใด

(1) เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง เนี้ย เลี้ยงโภนัส เนี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของได้อัญชันที่นายจ้างให้อัญชันไม่เสียค่าเช่า เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ได้ ฯ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระและเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ฯ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน

(2) เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เป็นประจำ บำเหน็จ ใบนัส เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อัญมันที่อยู่จ่าย เงินได้ให้อัญโดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่อยู่จ่าย เงินได้จ่ายชำระหนี้ได้ ฯ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ด้องชำระ และ เงินทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้นั้น ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงานหรืองานที่รับทำให้นั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

(3) ค่าแห่งภูดิวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือลิขสิทธิ์อ้างอื่น เงินปีหรือ เงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพิธีกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือค่าพิพากษาของศาล

(4) เงินได้ที่เป็น

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับด้องถูกหักภาษี ไว ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้หรือโดยอัตโนมัติ เนื่องจากส่วนที่เหลือจากหักภาษีไว ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไม่ถอนกับราคางานน้ำยตัว เงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ซึ่งบริษัท เงินทุน เป็นผู้ออกและจำหน่ายครั้งแรกในราคาน้ำก่อนกว่าราคาน้ำไม่ถอน

(ข) เงินบันผล เงินส่วนแบ่งของกำไรหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือกองทุนรวมหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดย เนื่องจากประเทศไทย จัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืม เงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรม เงินบันผล หรือ เงินส่วนแบ่งของกำไรที่อยู่ในบังคับด้องถูกหักภาษีไว ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ ปีได้ เนื่องจากส่วนที่เหลือจากหักภาษีไว ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินได้ตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่บุตรชอบด้วยกฎหมายที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เป็นผู้มีเงินได้ และความเป็นสามีภริยาของบิดาและมารดาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ถือว่าเงินได้ของบุตรดังกล่าวเป็นเงินได้ของบิดา แต่ถ้าความเป็นสามีภริยาของบิดาและมารดา มีได้มีอยู่ตลอดปีภาษีให้ถือว่าเงินได้ของบุตรดังกล่าวเป็นเงินได้ของบิดาหรือของมารดาผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือของบิดาในกรณีบิดามารดาใช้อำนาจปกครองร่วมกัน

ความในวรรสองให้ใช้บังคับกับบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งเป็นผู้มีเงินได้ด้วยโดยอนุโถม

(ค) เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(ง) เงินลดทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่า

กำไรและเงินที่กันไว้รวมกัน

(จ) เงินเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มาหรือ
เงินที่กันไว้รวมกัน

(ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากัน หรือ
รับซึ่งกัน หรือเลิกกันซึ่งตีราคา เป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

(ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น หุ้นภัย พันธบัตรหรือโอนการ เป็นหุ้นส่วน
ทั้งนี้ เฉพาะที่ตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน

(ก) เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก

(ก) การให้เช่าทรัพย์สิน

(ข) การผิดสัญญา เช่าซื้อทรัพย์สิน

(ค) การผิดสัญญาซื้อขาย เงินฝ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นโดย
ไม่ต้องคืน เงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

ในกรณี (ก) ถ้าเจ้าหนี้กางานประเมินมีเหตุอันควร เชื่อว่าผู้มีเงินได้แสดงเงินได้ด้วย
ไปไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เจ้าหนี้กางานประเมินมีอำนาจประเมิน เงินได้นั้นตามจำนวน
เงินที่ทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ตามปกติ และให้ถือว่าจำนวนเงินที่ประเมินนี้เป็นเงินได้เพียง
ประเมินของผู้มีเงินได้ ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ ทั้งนี้ให้นำทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์
ตามส่วน 2 หมวด 2 ลักษณะ 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณี (ข) และ (ค) ให้ถือว่าเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้วแต่วันทำสัญญา
จนถึงวันผิดสัญญาทั้งสิ้น เป็นเงินได้เพียงประเมินของบัญชีที่มีการผิดสัญญานั้น

(ก) เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาส่วนภูมิที่
สถาบัตยกรรม การบัญชี ประดิษฐ์ศิลปกรรม หรือวิชาชีพอื่นซึ่งจะได้มีพระราชบัญญัติ
กำหนดชนิดได้

(ก) เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาส่วนภูมิที่ในส่วน
สำคัญมาจากเครื่องมือ

(8) เงินได้จากการอุดหนุน การพาณิชย์ การเกษตร การอุดสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (7) และ

เงินค่าภาษีอากรตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทใด ไม่ว่าทودใด หรือในปีภาษีใดก็ตาม ให้ถือเป็นเงินได้ประเภทและของปีภาษีเดียวกัน กับเงินได้ที่ออกแทนให้นั้น"

"มาตรา 41 ผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจาก หน้าที่งานหรือกิจการที่ทำในประเทศไทย หรือเนื่องจากกิจการของนายจ้างในประเทศไทยหรือ เนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้ ไม่ว่าเงินได้นั้นจะจ่าย ในหรือนอกประเทศไทย

ผู้อยู่ในประเทศไทย มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจากหน้าที่งานหรือกิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศต้องเสียภาษีเงินได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้เมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย ผู้ได้อยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลานานหรือหลายระยะรวม เวลาทั้งหมดถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด ให้ถือว่าผู้นั้น เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย"

"มาตรา 42 เงินได้พึงประเมินประเภทต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณ เพื่อเสียภาษีเงินได้

(1) ค่าเบี้ยเลี้ยง หรือค่าพาหนะ ชั่วคราว หรือผู้รับหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรือ ผู้รับทำงานให้ได้จ่ายไปโดยสุจริตตามความจำเป็นเฉพาะในการที่ต้องปฏิบัติการตามหน้าที่ของตน และได้จ่ายไปทั้งหมดในการนั้น

(2) ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทางตามอัตรารัฐบาลกำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

(3) เงินค่าเดินทางชั่วรายจ้างจ่ายให้สูงจ้าง เฉพาะส่วนที่สูงจ้างได้จ่ายทั้งหมดโดย จำเป็นเพื่อการเดินทางจากต่างถิ่นในการเข้ารับงาน เป็นครั้งแรก หรือในการกลับถิ่นเดิม เมื่อ การจ้างได้สิ้นสุดลงแล้ว แต่ข้อยกเว้นนี้ให้รวมถึงเงินค่าเดินทางที่สูงจ้างได้รับในการกลับถิ่นเดิม และในการเข้ารับทำงานของนายจ้างเดิมภายในสามวันหลังสิ้นทั้วัน นับแต่วันที่การจ้างครั้งก่อนได้สิ้นสุดลง

- (4) ในกรณีที่นายจ้างและลูกจ้างได้ทำสัญญากันโดยสุจริตก่อนใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 มีข้อกำหนดว่า นายจ้างจะชำระ เงินบำนาญ เงินค่าธรรมเนียม เงินค่านายหน้า หรือเงินโบนัส ให้แก่ลูกจ้างเป็นจำนวนเดียว เมื่อการงานที่จ้างได้สิ้นสุดลงแล้ว แม้เงินเดือนจำนวนนั้นจะได้ชำระภายหลังที่ใช้บัญญัติในส่วนนี้ก็ต้อง เงินบำนาญ เงินค่าธรรมเนียม เงินค่านายหน้า หรือเงินโบนัสส่วนที่เป็นค่าวัสดุแรงงาน อันได้ทำในเวลา ก่อนใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 นั้น ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้
- (5) เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่ง และเงินค่าเช่าบ้านหรือบ้านที่ให้อัญญาติไม่ต้องเสียค่าเช่า สำหรับข้าราชการสถานบุดดหรอสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ
- (6) เงินได้จากการขายหรือส่วนลดจากการซื้อการแสตมป์หรือแสตมป์ไปรษณีย์ของรัฐบาล
- (7) เบี้ยประชุมกรรมการหรือกรรมการ หรือค่าสอน ค่าสอน ที่ทางราชการหรือสถานศึกษาของทางราชการจ่ายให้
- (8) ดอกเบี้ยดังต่อไปนี้
- (ก) ดอกเบี้ยสลากร้อมสิน หรือดอกเบี้ย เงินฝากออมสินของรัฐบาล เฉพาะประจำเดือน ฝากเพื่อเรียก
- (ข) ดอกเบี้ย เงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร หรือดอกเบี้ย เงินฝากสหกรณ์ ทั้งนี้ เฉพาะที่ต้องจ่ายคืน เมื่อทางตามประเกตออมทรัพย์ซึ่งใช้สมุดคู่ฝากในการฝากถอนและไม่ใช้เช็คในการถอน
- ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินอัตราสูงสุดของอัตราดอกเบี้ย เงินฝากประจำ เกตออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด
- (ก) การขายสังหาริมทรัพย์อัน เป็นมรดก หรือสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไรแต่ไม่รวมถึงเรือกำบัน เรือที่มีระหว่างตั้งแต่หัวดันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ ที่มีระหว่างตั้งแต่หัวดันขึ้นไป หรือแพ
- (ก) เงินได้ที่ได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจารยา เงินได้ที่ได้รับจากการรับมรดก หรือจากการให้โดยเสน่หา เนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งชนบธรรม เนียมประจำ เพศ

(11) รางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการ รางวัลลากกินแบ่งหรือลากออก
ออมสินของรัฐบาล รางวัลที่ทางราชการจ่ายให้ในการประกวดหรือแข่งขันซึ่งผู้รับมิได้มีอาชีพ
ในการประกวดหรือแข่งขัน หรือลินบนร่างวัลที่ทางราชการจ่ายให้เพื่อประโยชน์ในการปราบ
ปราบการกระทำความผิด

(12) บ้านถูกพิเศษ บำเหน็จพิเศษ บ้านถูกทอด หรือบำเหน็จดกทอด

(13) ค่าสินใหม่ทดแทนเพื่อละเมิด เงินที่ได้จากการประกันภัย หรือมาปนกิจ-
ลงเคราะห์

(14) เงินส่วนแบ่งของกำไรจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการที่มิใช่นิตบุคคล
ซึ่งต้องเสียภาษีตามบทบัญญติในส่วนนี้ แต่ไม่รวมถึงเงินส่วนแบ่งของกำไรจากกองทุนรวม

(15) เงินได้ของชาวนาที่ได้จากการขายข้าวอันเกิดจากกลิกรرمที่ตนและหรือ
ครอบครัวได้ทำเอง

(16) เงินได้ที่ได้รับจากกองมรดก ซึ่งต้องเสียภาษีตามความในมาตรา 57 ทว

(17) เงินได้ตามที่จะได้กำหนดยกเว้นโดยกฎหมาย

(18) รางวัลลากบารุงภาษาด้วยไทย เงินได้จากการขาย หรือส่วนลดจากการซื้อ
ลากบารุงภาษาด้วยไทย

(19) ดอกเบี้ยที่ได้รับตามมาตรา 4 ทศ

(20) ยกเลิกโดย พรบ. (ฉบับที่ 25) พ.ศ.2525 มาตรา 5 (กฎหมายระหว่าง
ฉบับที่ 126 ข้อ 2 (19) หน้า 162)

(21) ประโยชน์ที่ได้จากการจำหน่ายตัว เงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ตาม
มาตรา 40(4) (ก) ซึ่งบริษัท เงินทุน เป็นผู้ออก และผู้รับมิใช่เป็นผู้ทรงคุณธรรม

(22) เงินได้จากการขายหน่วยลงทุนในกองทุนรวม

(23) เงินได้ของกองทุนรวม"

"มาตรา 42 ทว เงินได้พึ่งประเมินตามความในมาตรา 40 (1) และ (2)
เว้นแต่ที่กำหนดในวรรคสาม ยอมให้หักค่าใช้จ่าย เป็นการเท่าได้ร้อยละ 30 แต่รวมกันต้อง
ไม่เกิน 40,000 บาท

ในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ตามวรรคหนึ่งและความ เป็นสามีภริยาได้มีอยู่ด้ลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ตามเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง

ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) และ (2) เป็นเงินชั่นนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงาน โดยคำนวณจ่ายจากระยะ เวลาที่ทำงานตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ ไม่ว่าเงินที่จ่ายนั้นจะจ่ายจากเงินกองทุนสำรอง เสียงชีพหรือกองทุนบำเหน็จนำ้งาณหรือไม่หักค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่ากัน 5,000 บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงานแต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน เหลือเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายอีกร้อยละ 50 ของเงินที่เหลือนั้น แต่ถ้าเงินได้พึงประเมินดังกล่าวจ่ายในลักษณะ เงินบำเหน็จจำนวนหนึ่งและ เงินบำนาญอีกจำนวนหนึ่งให้ถือว่า เฉพาะเงินที่จ่ายในลักษณะ เงินบำเหน็จ เป็นเงินชั่นนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานและให้ลดค่าใช้จ่ายจำนวน 5,000 บาท ลงเหลือ 2,500 บาท

จำนวนปีที่ทำงานตามวรรคสาม ในกรณีเงินบำเหน็จหรือ เงินอื่นใดในลักษณะ เดียวกันที่ทางราชการจ่าย ให้ถือจำนวนปีที่ใช้เป็นเกณฑ์คำนวณเงินบำเหน็จหรือ เงินอื่นในลักษณะ เดียว กันนั้นตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของทางราชการ

ในการคำนวณจำนวนปีที่ทำงาน นอกจากราชการแล้ว ศูนย์ของปี ถ้าถึงหนึ่งร้อยแปดสิบสามวันให้ถือเป็นหนึ่งปี ถ้าไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบสามวันให้บัดทึ้ง

"มาตรา 42 ตรี เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) เฉพาะที่เป็นค่าแห่งลิขสิทธิ์ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเพมากได้ร้อยละ 20 แต่ต้องไม่เกิน 20,000 บาท ในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ตามวรรคหนึ่งและความ เป็นสามีภริยาได้มีอยู่ด้ลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ตามเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง"

"มาตรา 47 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 เมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวีถึงมาตรา 46 แล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี ให้หักลดหย่อนได้อีกดังต่อไปนี้

(1) ลดหย่อนให้สำหรับ

(ก) ผู้มีเงินได้ 13,000 บาท

(ข) สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ 13,000 บาท

(ค) บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ด้วย

(1) ที่เกิดก่อนหรือใน พ.ศ. 2522 หรือที่ได้รับ เป็นบุตรบุญธรรมก่อน พ.ศ. 2522 คนละ 6,000 บาท

(2) ที่เกิดหลัง พ.ศ. 2522 หรือที่ได้รับ เป็นบุตรบุญธรรมในหรือหลัง พ.ศ. 2522 คนละ 6,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกินสามคน

ในการพิจารณาเงินได้มีบุตรทั้งตาม (1) และ (2) การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้นำบุตรตาม (1) หักหนดมาหักก่อน แล้วจึงนำบุตรตาม (2) มาหัก เว้นแต่ ในกรณีผู้มีเงินได้มีบุตรตาม (1) ที่มีชีวิตอยู่ร่วม เป็นจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป จะนำบุตรตาม (2) มาหักไม่ได้แต่ถ้าบุตรตาม (1) มีจำนวนไม่ถึงสามคน ให้นำบุตรตาม (2) มาหักได้โดยเมื่อรวมกันบุตรตาม (1) แล้วต้องไม่เกินสามคน

การหักจำนวนบุตรให้เข้า เอกสารบุตรที่มีชีวิตอยู่ต่ำกว่าสามสิบอายุสูงสุดของบุตร โดยให้ผู้รวมทั้งบุตรที่ไม่มีอยู่ในเกณฑ์ได้รับการหักลดหย่อนด้วย

การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้ เอกสารบุตรซึ่งมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี และยังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอนุดิษฐ์ศึกษา หรือซึ่งเป็นผู้เยาว์หรือศาลาสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถอันอยู่ในความอุปการะ เลี้ยงดู และมิให้หักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าว ที่มีเงินได้พึ่งประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วตั้งแต่ 6,000 บาทขึ้นไป โดยเงินได้พึ่งประเมินนั้นไม่เข้าลักษณะตามมาตรา 42

การหักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าว ให้หักได้ตลอดปีภาษี ไม่ว่ากรณีที่จะหักได้นั้นจะมีอยู่ต่อลอดปีภาษีหรือไม่ และในการมีบุตรบุญธรรมนั้นให้หักลดหย่อนในฐานะบุตรบุญธรรมได้แค่ฐานะเดียว

(ง) เนื้อประกันภัยที่ผู้มีเงินได้จ่ายในปีภาษีสำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 7,000 บาท ทั้งนี้เฉพาะในกรณีที่กรมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้อ Era ประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร

ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มีการประกันชีวิตและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ต่อลดเบี้ยภัย ให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเบี้ยประกันที่จ่ายสำหรับการประกันชีวิตของสามีหรือภริยาผู้ด้วยความเห็นชอบในวรรคหนึ่ง

(จ) เงินได้ตามมาตรา 40 (4) (ข) เท่าจำนวนที่ได้รับแต่ต้องไม่เกิน 10,000 บาท เอพะส่วนที่ได้รับจากกองทุนรวมหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเอพะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืม เงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรมหรืออุดสาಹกรรมเมื่อหักลดหย่อนตามวรรคหนึ่ง มีเงินได้เหลืออยู่เท่าใดให้หักลดหย่อนได้อีกร้อยละ 30 สำหรับส่วนที่ไม่เกิน 400,000 บาท

ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ได้รับเงินได้ตามวรรคหนึ่งและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ต่อลดเบี้ยภัย ให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเงินได้ดังกล่าวที่สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ได้รับตามเงบที่ในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

(ฉ) บุตรของผู้มีเงินได้ซึ่งมีลักษณะหักลดหย่อนตามเงื่อนไขใน (ค) และยังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันศึกษา เอกชนหรือโรงเรียนราชภัฏตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราชภัฏ ให้หักลดหย่อนเพื่อการศึกษาได้ถูกต้องละ 2,000 บาท

(ช) เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่างประเทศ มาตรา ๖๕ ต รี (๒) ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 7,000 บาท

ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามวรรคหนึ่ง และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ต่อลดเบี้ยภัย ให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเงินสะสมของสามีหรือภริยาที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นตามเงบที่ในวรรคหนึ่ง

(ช) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ผู้มีเงินได้จ่ายให้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น บริษัทประกันชีวิตสหกรณ์หรือนายจ้างสำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อหรือสร้างอาคารอยู่อาศัยโดยจำนวนของอาคารที่ซื้อหรือสร้าง เป็นประกันการกู้ยืมนั้น ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 7,000 บาท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัติรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาคารดังกล่าวให้หมายความรวมถึงอาคารพร้อมที่ดินด้วย

(2) ในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายคู่มีเงินได้ ถ้าความเป็นสามีภริยาได้ม้อยดอลลาร์ปีภาษี การหักลดหย่อนตาม (1) (ก) และ (ข) ให้หักลดหย่อนรวมกันได้ 26,000 บาท แต่ถ้าความเป็นสามีภริยาไม่ได้ม้อยดอลลาร์ปีภาษีให้คู่ต่างฝ่ายคู่หักลดหย่อนได้ตาม (1) (ก) และสำหรับการหักลดหย่อนตาม (ค) (จ) และ (ช) ให้คู่ต่างฝ่ายคู่หักได้กึ่งหนึ่งตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกรณี

(3) ในกรณีผู้มีเงินได้มีได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย การหักลดหย่อน ตาม (1) (ข)
(ค) และ (จ) ให้หักได้เฉพาะสามีหรือภริยาและบุตรที่อยู่ในประเทศไทย

(4) ในกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้สมือนผู้ตายมีชีวิตอยู่ดอลลาร์ปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

(5) ในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดก ให้หักลดหย่อนได้ 13,000 บาท

(6) ในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการบุคคลที่มิใช้นิติบุคคล ให้หักลดหย่อนได้ตาม (1) (ก) สำหรับผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะกรรมการบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในประเทศไทย และรวมกันดังข้างต้นไม่เกิน 26,000 บาท

(7) เมื่อได้หักลดหย่อนตาม (1) (2) (๓) (4) (๕) หรือ (๖) แล้วเหลือเท่าใด ให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับเงินบริจาคดังต่อไปนี้ โดยให้หักได้เท่าจำนวนที่บันทึกไว้ แต่ต้องไม่เกิน ร้อยละ 10 ของเงินที่เหลืออยู่

(ก) เงินที่บันทึกไว้สำหรับสถาบันพยาบาลและสถานศึกษาของทางราชการ

(ข) เงินที่บันทึกไว้สำหรับสถาบันประโภชัณ์แก่องค์กร หรือสาธารณะ หรือแก่สถานพยาบาลและสถานศึกษาอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (ก) ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“มาตรา 47 ทรัพย์ ให้ผู้มีเงินได้ตามมาตรา 40 (4) (ข) ซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยได้รับเครดิตในการคำนวณภาษีร้อยละ 30 ของเงินบันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้รับ

เครดิตภาษีที่คำนวณได้ตามความในวรรคหนึ่งให้นำมารวมคำนวณเป็นเงินได้เพิ่งประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามเกณฑ์ในมาตรา 48 เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้นำเครดิตภาษีที่คำนวณ

ได้ดังกล่าวทักษອอกจากภาษีที่ต้องเสีย ถ้ายังขาดหรือเหลือ เท่าใด ให้ผู้มีเงินได้เสียภาษีสำหรับจำนวนที่ขาด หรือมีสิทธิได้รับ เงินจำนวนที่เหลือนั้นคืน

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่ผู้มีเงินได้ที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย

"มาตรา 48 เงินได้พึงประเมินด้วยเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้"

(1) เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา 42 หรือมาตรา 47 หรือมาตรา 57 เมญจ แล้ว เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ ต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้

(2) สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป การคำนวณภาษีตาม (1) ให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ ๐.๕ ของยอดเงินได้พึงประเมิน

การนับจำนวนเงินได้พึงประเมินตาม (2) ไม่รวมถึงเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1)

(3) ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (1) และ (2) ก็ได้ สำหรับเงินได้ตามมาตรา 40 (4)(ก) และ(ช) เฉพาะที่ได้รับตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๒๙ ถึง พ.ศ.๒๕๓๑ ดังต่อไปนี้

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตรของรัฐบาล ดอกเบี้ยพันธบัตรหรือทุนกู้ขององค์การของรัฐบาล ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้จากบริษัท เงินทุนหรือดอกเบี้ยที่ได้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุดสาಹกรรม

(ข) ผลต่างระหว่างราคาโอนกับราคากำหนดตัวเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ซึ่งบริษัท เงินทุน เป็นผู้ออก

(ค) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนพันธบัตรของรัฐบาล หรือพันธบัตรหรือทุนกู้ขององค์การของรัฐบาล ทั้งนี้ เฉพาะที่ตราชาระบุเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุนและเฉพาะที่ได้จากการขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(4) ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (1) และ (2) ก็ได้ เอพะ เงินได้ตามมาตรา 40 (๘) ที่ได้รับจากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกหรือ อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร ดังต่อไปนี้

(ก) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับจากการได้โดยเสน่หา ให้หักค่าใช้จ่ายร้อยละ ๕๐ ของเงินได้ เหลือเท่าไถ่เป็นเงินได้ สุทธิแล้วหารด้วยจำนวนปีที่ถือครอง ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้ ได้เท่าใดให้คูณด้วยจำนวนปีที่ถือครอง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นเงินภาษีที่ต้องเสีย

(ข) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางอื่นนอกจาก (ก) ให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดโดยพระราชบัญญัติกา เหลือเท่าไถ่เป็นเงินได้สุทธิ แล้วหารด้วยจำนวนปีที่ถือครอง ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใด ให้คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้ ได้เท่าใด ให้คูณด้วยจำนวนปีที่ถือครอง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นเงินภาษีที่ต้องเสีย

ในกรณีที่เสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีตาม (1) และ (2) เมื่อคำนวณภาษี แล้วต้องเสียไม่น้อยกวาร้อยละ ๒๐ ของราคากาญจนาภิเษก

ในกรณีที่เสียภาษีโดยยกเว้นนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (1) และ (2) ให้หักค่าใช้จ่าย ร้อยละ ๕๐ ของเงินได้ตาม (ก) หรือตามที่กำหนดโดยพระราชบัญญัติตาม (ข) แล้วแต่กรณี เหลือเท่าไถ่ในการนำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อย่างอื่น

คำว่า "จำนวนปีที่ถือครอง" ใน (ก) หรือ (ข) หมายถึงจำนวนปีนับตั้งแต่ปีที่ได้ กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ ถึงปีที่โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองใน อสังหาริมทรัพย์นั้น ถ้าเกินสิบปีให้นับเพียงสิบปี และ เศษของปีให้นับ เป็นหนึ่งปี"

"มาตรา ๕๐ ให้บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคลผู้จ่าย เงินได้ พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ หักภาษีเงินได้ไว้ทุกคราวที่จ่าย เงินได้พึงประเมินตามวิธีดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) ให้คูณเงินได้ พึงประเมินที่จ่ายด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย เพื่อให้ได้จำนวนเงิน เสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี แล้วคำนวณภาษีตาม เกณฑ์ในมาตรา ๔๘ เป็นภาษีหักสิน เท่าใดให้หารด้วยจำนวนคราวที่จะต้อง จ่าย ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้หักเป็นเงินภาษีไว้เท่านั้น

ถ้าการหารด้วยจำนวนครัวที่จะต้องจ่ายตามความในวรรคก่อนไม่ลงตัว เหลือเศษเท่าใดให้เพิ่มเงินเท่าจำนวนที่เหลือ เศษนั้นรวมเข้ากับเงินภาษีที่จะต้องหักไว้ครึ่งสุดท้ายในปีนั้น เพื่อให้ยอดเงินภาษีที่หักรวมทั้งปีเท่ากับจำนวนภาษีที่จะต้องเสียทั้งปี

(2) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) และ (4) ให้คำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้ เว้นแต่

(ก) ในกรณีเงินได้พึงประเมินที่ระบุในมาตรา 48(3) (ก) และ (ค) ถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2529 ถึง พ.ศ. 2531 ให้คำนวณหักในอัตราอั้ยละ 15.0 ของเงินได้และถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2532 เป็นต้นไป ให้คำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้

(ข) ในกรณีเงินได้พึงประเมินที่ระบุในมาตรา 48(3) (ข) ให้ถือว่าผู้ออกคำว่า เงินผู้ออกตราสารแสดงสิทธิ์ในหนี้หรือนิติบุคคลผู้โอนตัว เงินหรือตราสารแสดงกล่าวให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ตามส่วนนี้เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินและให้เรียกเก็บภาษีเงินได้จากผู้มีเงินได้ในอัตราอั้ยละ 15.0 ของเงินได้ ถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2529 ถึง พ.ศ. 2531 และถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2532 เป็นต้นไป ให้เรียกเก็บตามอัตราภาษีเงินได้ และให้ถือว่าภาษีที่เรียกเก็บนั้น เป็นภาษีที่หักไว้

(ค) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ก) ที่มิได้ระบุใน (ก) และ (ข) แห่งมาตราดังนี้ ถ้าผู้จ่ายเงินได้มิใช่เป็นนิติบุคคล และจ่ายให้แก่ผู้รับที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ไม่ต้องหักภาษีตามมาตราดังนี้

(ง) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ข) ที่จ่ายจากกองทุนรวมหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรมให้หักลดหย่อนตามอัตราในวรรคสองของมาตรา 47 (1) (จ) ก่อน แล้วคำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้

ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ข) ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นผู้จ่ายให้แก่ผู้รับรายหนึ่ง ๆ มีจำนวนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป แยกการจ่ายนั้นจะได้แบ่งจ่ายครึ่งหนึ่ง ๆ ไม่ถึง 10,000 บาทก็ต้องหักคำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้ ทั้งนี้เฉพาะผู้รับที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย

(๓) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๖) ที่จ่ายให้แก่ผู้รับที่ไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย หรือไม่ได้อยู่ในประเทศไทย ให้หักเฉพาะค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อຍละ ๔๐ และคำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้

(๔) นอกจากรส่วนได้ (๕) ในกรณีผู้จ่ายเงินตามมาตราฯ เป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขุมวิท หรือองค์กรรมการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) แต่ไม่รวมถึงการจ่ายเชื้อเพลิงทางการเกษตร ให้กับผู้รับรายหนึ่ง ๆ มีจำนวนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป เมื่อกำรจ่ายนั้นจะได้แบ่งจ่ายครึ่งหนึ่ง ๆ ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาทก็ต้องหักในอัตราเรือยละ ๑ ของยอดเงินได้พึงประเมิน แต่เฉพาะเงินได้ในการประกวดหรือแข่งขันให้คำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้

(๕) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๙) เฉพาะที่จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งขายอสังหาริมทรัพย์ ให้คำนวณหักดังต่อไปนี้

(ก) สำหรับอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับจากการให้โดยเส่นทาง ให้คำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๔๘ (๔) (ก) เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใดให้หักเป็นเงินภาษีไว้เท่านั้น

(ข) สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางอื่นนอกจาก (ก) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาตามที่กำหนดโดยพระราชบัญญัติ แล้วคำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๔๘ (๔) (ข) เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้หักเป็นเงินภาษีไว้เท่านั้น

(๖) ในกรณีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน ให้ผู้โอนหักภาษีตามเกณฑ์ใน (๕) โดยถือว่าผู้โอนเป็นผู้จ่ายเงินได้"

"มาตรา ๕๔ ถ้าผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๓ มิได้หักและนำเงินสั่งหรือได้หักและนำเงินสั่งแล้วแต่ไม่ครบจำนวนที่ถูกต้อง ผู้จ่ายเงินต้องรับผิดชอบกับผู้มีเงินได้ในการเสียภาษีที่ต้องชำระตามจำนวนเงินภาษีที่มิได้หักและนำสั่งหรือตามจำนวนที่ขาดไป แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้จ่ายเงินได้หักเงินภาษีไว้ตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๓ และ ให้ผู้มีเงินได้หักและนำเงินสั่งแล้วนั้นและให้ผู้จ่ายเงินรับผิดชอบตามจำนวนเงินภาษีจำนวนนั้นแต่ฝ่ายเดียว

"มาตรา 56 ให้บุคคลทุกคน เว้นแต่ผู้เยาว์ หรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือ เสมือนไร้ความสามารถยื่นรายการ เกี่ยวกับเงินได้พึงประ เมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้วพร้อมทั้งข้อความอื่น ๆ ภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าหน้าที่งานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ถ้าบุคคลนั้น

(1) ไม่มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประ เมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เกิน 13,000 บาท

(2) ไม่มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประ เมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เฉพาะตาม มาตรา 40(1) ประ เกษท เดียว เกิน 18,600 บาท

(3) มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประ เมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เกิน 26,000 บาท

หรือ

(4) มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประ เมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เฉพาะตามมาตรา 40 (1) ประ เกษท เดียว เกิน 37,200 บาท

ในการฟ้องห้ามส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มิใช่นิตบุคคลมีเงินได้พึงประ เมิน ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เกินจำนวนตาม (1) ให้ผู้อ่านรายการหรือผู้จัดการยื่นรายการ เกี่ยวกับเงินได้พึงประ เมินในชื่อของห้ามส่วนหรือคณะบุคคลนั้นที่ได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้วภายในการนัด เวลาและตามแบบ เช่น เดียวกับวรรคก่อน การเสียภาษีในกรณีเช่นนี้ให้ผู้อ่านรายการหรือผู้จัดการ รับผิด เสียภาษีในชื่อของห้ามส่วนหรือคณะบุคคลนั้นจากยอดเงินได้พึงประ เมินทั้งสิ้น เสมือน เป็น บุคคลธรรมดาน เดียวโดยไม่มีการแบ่งแยก ทั้งนี้ ผู้เป็นห้ามส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลแต่ละคน ไม่จำต้องยื่นรายการเงินได้สำหรับจำนวนเงินได้พึงประ เมินตั้งกล่าว เพื่อ เสียภาษีอีก แต่ถ้า ห้ามส่วนหรือคณะบุคคลนั้นมีภาษีค้างชำระให้ผู้เป็นห้ามส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลทุกคนร่วมรับผิด ในเงินภาษีที่ค้างชำระนั้นด้วย"

"มาตรา 57 ถ้าผู้มีเงินได้พึงประ เมินตามมาตรา 56 วรรค 1 เป็นผู้เยาว์ ผู้ที่ศาล สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือ เสมือนไร้ความสามารถหรือ เป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ ให้เป็น พนักงานของผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประ เมิน นั้นแล้วแต่กรณีต้องปฏิบัติตามมาตรา 56 วรรค 1 และ เป็นตัวแทนในการชำระภาษี"

"มาตรา 57 ทวิ ถ้าผู้มีเงินได้พึงประ เมินตามมาตรา 56 วรรค 1 สิ่งแก่ความดายเสียก่อนที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามมาตรา 56 วรรค 1 หรือก่อนที่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ได้ปฏิบัติตามมาตรา 57 ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดก หรือทายาทธหรือผู้ครอบครองทรัพย์มรดกแล้วแต่กรณีปฏิบัติแทน และโดย เอกพะในการยื่นรายการเงินได้พึงประ เมินของผู้ด้วยนั้นให้รวมเงินได้พึงประ เมินของผู้ด้วยและของกองมรดกที่ได้รับตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นสิ่งแก่ความดาย เป็นยอดเงินได้พึงประ เมินที่จะต้องยื่นทั้งสิ้น"

สำหรับในปีต่อไป ถ้ากองมรดกของผู้ด้วยมีได้แบ่งและมีเงินได้พึงประ เมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เกินจำนวนตามมาตรา 56 (1) ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทธหรือผู้ครอบครองทรัพย์มรดก แล้วแต่กรณี มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามบทัญญัติในส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ด้วย"

"มาตรา 57 ตรี ใน การเก็บภาษีเงินได้จากสามีและภริยานั้น ถ้าสามีและภริยาอยู่ร่วมกันตลอดปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว ให้ถือ เอาเงินได้พึงประ เมินของภริยา เป็น เงินได้ของสามีและให้สามีมีหน้าที่และความรับผิดในการยื่นรายการและ เสียภาษี แต่ถ้าภาษีค้างชำระและภริยาได้รับแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันแล้ว ให้ภริยาร่วมรับผิดในการเสียภาษีที่ค้างชำระนั้นด้วย"

ถ้าสามีหรือภริยา มีความประสงค์จะยื่นรายการแยกกันให้ทำได้โดยแจ้งให้เจ้าพนักงานประเมินทราบ ภายในเวลาซึ่งกำหนดให้ยื่นรายการ แต่การแยกกันยื่นรายการนั้น ไม่ทำให้ภาษีที่ต้องเสียเปลี่ยนแปลงอย่างใด

ถ้า เทืนสมควร เจ้าพนักงานประเมินอาจแบ่งภาษีออกตามส่วนของเงินได้พึงประ เมินที่สามีและภริยาแต่ละฝ่ายได้รับและแจ้งให้สามีและภริยา เสียภาษีเป็นคนละส่วนก็ได้ แต่ถ้าภาษีส่วนของฝ่ายใดค้างชำระและอีกฝ่ายหนึ่งได้รับแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันแล้ว ให้อีกฝ่ายหนึ่งนั้นร่วมรับผิดในการเสียภาษีที่ค้างชำระนั้นด้วย"

การที่สามีภริยาอยู่ต่างห้องที่กัน หรือต่างคนต่างอยู่ เป็นครั้งคราว ยังคงถือว่าอยู่ร่วมกัน"

"มาตรา 57 จด瓦 ภายใต้บังคับมาตรา 64 การยื่นรายการตามมาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 57 ทวิ มาตรา 57 ตรี หรือมาตรา 57 เนญจ ถ้ามีภาษีต้องเสีย ให้ชำระต่ออ้า เกอ ณ ที่ว่าการอ้า เกอห้องที่ภายในกำหนดเวลาพร้อมกับการยื่นรายการ"

"มาตรา ๕๗ เมญจ ถ้าภริยาเมียเงินได้พึงประ เมิน ตามมาตรา ๔๐ (๑) ในปีภาษีที่ ล่วงมาแล้ว ไม่ว่าจะมีเงินได้พึงประ เมินอื่นด้วยหรือไม่ ภริยาจะแยกยื่นรายการและ เสียภาษีต่าง หากจากสามีเฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประ เมินตามมาตรา ๔๐ (๑) โดยมิให้ถือว่า เป็นเงินได้ ของสามีตามมาตรา ๕๗ ตรี ก็ได้"

ในกรณีที่ภริยาแยกยื่นรายการตามวรรคหนึ่ง ให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อน ได้ดังนี้

(๑) สำหรับผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๗ (๑)(ก)

(๒) สำหรับบุตรที่หักลดหย่อนได้ตามอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ (๑)(ค) และ (๙)

คนละกึ่งหนึ่ง

(๓) สำหรับเบี้ยประกันภัยตามมาตรา ๔๗ (๑) (๙) วรรคหนึ่ง

(๔) สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔)(ข) ที่ได้รับจากกองทุนรวมหรือสถาบันการเงินที่มี กฎหมายโดย เอกพัฒนาของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืม เงินเพื่อส่ง เสริม เกษตรกรรม พานิชกรรม หรืออุดสาหกรรม ให้สามีแต่ฝ่ายเดียว เป็นผู้หักลดหย่อนตามมาตรา ๔๗ (๑) (๙)

(๕) สำหรับ เงินสะสมที่จ่าย เข้ากองทุนสำรอง เลี้ยงชีพตามมาตรา ๔๗ (๑)(ช)

(๖) สำหรับดอกเบี้ย เงินกู้ยืมตามมาตรา ๔๗ (๑)(ช) กึ่งหนึ่ง

(๗) สำหรับ เงินบริจาคส่วนของตนตามมาตรา ๔๗ (๗)

ในกรณีผู้มีเงินได้มีได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย การหักลดหย่อนตาม (๒) ให้หักได้เฉพาะ บุตรที่อยู่ในประเทศไทย

ถ้าสามีและภริยาเมียเงินได้พึงประ เมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เฉพาะตามมาตรา ๔๐ (๑) ประ กเพท เดียวรวมกันไม่ เกินจำนวนตามมาตรา ๕๖ (๔) ไม่ว่าแต่ละฝ่ายจะมีเงินได้เป็นจำนวน เท่าใด สามีและภริยาไม่ต้องยื่นรายการเงินได้พึงประ เมิน"

"มาตรา ๖๐ ทว ในการเสีย เป็น เพื่อประโยชน์ในการจัด เก็บภาษีตามหมวดนี้

เจ้าพนักงานประ เมินมีอำนาจที่จะประ เมินเรียก เก็บภาษีจากบุคคลใด ๆ ก่อนถึงกำหนดเวลาอื่น รายการตามความในมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๗ ทว แล้วแต่กรณีได้ เมื่อได้ ประ เมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีที่ประ เมินไปยังผู้ด้วย เสียภาษี ในกรณีจะอุทธรณ์การประ เมิน ก็ได้"

ภาษีที่ประ เนิน เรียก เก็บตามความในวรรคก่อน ให้ถือ เป็นเครดิตของผู้ดอง เสียภาษี ในการคำนวณภาษีจากยอด เงินได้สูหิทั้งปี"

"มาตรา ๖๔ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๘ หรือ ถ้าภาษีที่ต้องเสียตามบทบัญญัติแห่ง ส่วนนี้ มีจำนวนตั้งแต่ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป ผู้ดอง เสียภาษีจะชำระ เป็นสามงวด ๆ ละเท่า ๆ กัน ได้ คือ

(1) ในกรณีที่ต้องเสียตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ จดว่า งวดที่หนึ่งต้อง ชำระตามกำหนดในมาตราดังกล่าว งวดที่สองต้องชำระภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ต้องชำระงวด ที่หนึ่ง และงวดที่สามต้องชำระภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

(2) ในกรณีอื่น งวดที่หนึ่งต้องชำระภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจำนวนภาษี ที่ประ เนิน งวดที่สองต้องชำระภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง และงวด ที่สามต้องชำระภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

การชำระภาษีตาม (1) ถ้าไม่ชำระภาษีงวดใดงวดหนึ่งภายในเวลาที่กำหนดไว้ ผู้ดอง เสียภาษีหมวดสิทธิที่จะชำระภาษีเป็นรายงวดต่อไป และต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ สำหรับ งวดที่ไม่ชำระและงวดต่อ ๆ ไป

การชำระภาษีตาม (2) ไม่เป็นเหตุให้ยกเว้นการเสียเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ และถ้า ไม่ชำระภาษีงวดใดงวดหนึ่งภายในเวลาที่กำหนดไว้ ผู้ดอง เสียภาษีหมวดสิทธิที่จะชำระภาษีเป็น รายงวดต่อไป"

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บภาษีจากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

"มาตรา ๖๖ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายของต่างประเทศและกระทำการในประเทศไทย ต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำการ ในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย ให้เสียภาษีในกำไรสุทธิจากการหรือ เนื่องจากการที่

ได้กระทำในประเทศไทยในรอบระยะเวลาเวลากับบุคคล และการคำนวณกำไรสุทธิให้ปฏิบัติ เช่นเดียวกัน มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๕ ทวิ แต่ถ้าไม่สามารถจะคำนวณกำไรสุทธิดังกล่าวแล้วได้ ให้นำ บทบัญญัติว่าด้วยการประเมินภาษีตามมาตรา ๗๑ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

"มาตรา ๖๘ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาเวลากับบุคคล ให้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีในรอบระยะเวลาเวลากับบุคคล ตามแบบที่อธิบดีกำหนดพร้อมกับชำระภาษีต่อมา เกオ"

"มาตรา ๖๙ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาเวลากับบุคคล ให้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นรายการ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีตามมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๕ ทวิ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ เกี่ยวกับรายรับรายจ่าย กำไรสุทธิและรายการ อื่น ๆ ต่อเจ้าพนักงานประจำ เมื่อตามแบบที่อธิบดีกำหนดพร้อมด้วยบัญชีงบดุล บัญชีทำการและบัญชี กำไรขาดทุนบัญชีรายรับรายจ่ายหรือบัญชีรายรับก่อนหักรายจ่ายที่มีบุคคลตามมาตรา ๓ สัดส่วนตรวจสอบและรับรองในรอบระยะเวลาเวลากับบุคคลทั้งกล่าว แล้วแต่กรณี"

"มาตรา ๖๙ ทวิ ภายในได้บังคับมาตรา ๗๐ ถ้ารัฐบาล องค์กรของรัฐบาล เทศบาล สุขภาพ หรือองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เป็นผู้จ่ายเงินได้เพียงประจำ เมื่อตามมาตรา ๔๐ ให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้ ให้คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๑ ภาษีที่หักไว้นี้ถือ เป็น เครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามรอบระยะเวลาเวลากับบุคคลที่หักไว้นั้น ในกรณีให้น้ำมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

"มาตรา ๖๙ ตรี ให้บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะกรรมการผู้จ่ายเงินได้เพียงประจำตามมาตรา ๔๐ (๘) เนื่องจากที่จ่ายให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งขาย อสังหาริมทรัพย์ ค่าน้ำหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๑ แล้วนำส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียน และให้น้ำความในมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

ภาษีที่หักไว้และนำส่งตามวาระหนึ่งให้ถือ เป็น เครดิตในการคำนวณภาษี เงินได้ของบริษัท
หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ถูกหักภาษีตามรอบระยะเวลา เวลาข้อมูลที่หักไว้นั้น"

"มาตรา 70 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ
มีได้ประกอบกิจการในประเทศไทยแต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5)
หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น เสียภาษี โดย
ให้ผู้จ่ายหักภาษีจาก เงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามวิธีการและอัตราดังต่อไปนี้ แล้วนำส่งมาตรา 40
พร้อมกับยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายใน เจ็ดวันนับแต่วันสืบ เดือนที่จ่าย เงินได้พึง
ประเมินนั้น ทั้งนี้ ในหน้ามาตรา 54 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(1) เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ
20 แต่ต้องไม่เกิน 20,000 บาท และคำนวณภาษีตามอัตราภาษี เงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคล

(2) เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) หรือ (4) ให้คำนวณภาษีตามอัตราภาษี
เงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เว้นแต่ในกรณีที่ เงินได้พึงประเมินนั้น เป็นดอกเบี้ยที่จ่าย
ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการธนาคาร กิจการประกันภัยหรือกิจการอื่น
ท่านอง เดียวกันให้คำนวณภาษีในอัตราเร้ออยละ 10

(3) เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ
10 และคำนวณภาษีตามอัตราภาษี เงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(4) เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (6) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 40
และคำนวณภาษีตามอัตราภาษี เงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย
ของต่างประเทศได้รับเงินได้พึงประเมินที่ เป็นดอกเบี้ยจากธุรกิจทางการค้า เงินที่มีกฎหมาย
โดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งสำหรับให้กู้ยืม เงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือ
อุดสาหกรรม"

"มาตรา 70 ทวิ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดจำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประจำอื่นใดที่กันไว้จากกำไรหรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย ให้เสียภาษีเงินได้ในจำนวนเงินที่จำหน่ายนั้นตามอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลโดยน้ำส่งอํา เกอท็องที่พร้อมกับยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเจ็ดวันนับแต่วันจำหน่าย"

"มาตรา 76 ทวิ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของค่างประเทศ มีลูกจ้าง หรือผู้ที่ทำการแทนหรือผู้ที่ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทยซึ่ง เป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย ให้ถือว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นประกอบกิจการในประเทศไทย และให้ถือว่าบุคคลผู้เป็นลูกจ้าง หรือผู้ที่ทำการแทนหรือผู้ที่ทำการติดต่อ เช่นว่าเป็น ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดายังไหรอนิติบุคคล เป็นตัวแทนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของค่างประเทศ และให้บุคคลนั้นมีหน้าที่และความรับผิดในการยื่นรายการและเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้ เนื่องจากที่เกี่ยวกับเงินได้หรือผลกำไรที่กล่าวแล้ว

ในการเสียภาษีในวรรคแรก ถ้าบุคคลผู้มีหน้าที่และความรับผิดในการยื่นรายการและเสียภาษีไม่สามารถคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้ได้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเสียภาษีประเมินความในมาตรานี้ จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้"

ศูนย์วิทยบรังษายก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หมวด 4 ภาษีการค้า ส่วน 1 ข้อความทั่วไป

"มาตรา 77 ในหมวดนี้

"การค้า" หมายความว่า การประกอบธุรกิจ การพาณิชย์ การอุดสาหกรรม การเกษตร การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการให้บริการใด ๆ เพื่อหาประโยชน์อันมีมูลค่า

"ผู้ประกอบการค้า" หมายความว่า บุคคลธรรมดานิิติบุคคล คณะบุคคลหรือรัฐวิสาหกิจใด ๆ ซึ่งเข้าลักษณะตามที่กำหนดในัญชื่อตราชากษีการค้า และประกอบการค้าในราชอาณาจักรโดยการค้านั้น เป็นการค้าตามประ เกทที่กำหนดในัญชื่อตราชากษีการค้า และหมายความรวมถึงผู้ที่บัญญัติในหมวดนี้ให้ถือว่า เป็นผู้ประกอบการค้าด้วย

"ผลิต" หมายความว่า ทำการเกษตรหรือขุดคันทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบแปรรูป แปรสภาพสินค้า หรือทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีขึ้นซึ่งสินค้าไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ รวมทั้งการทำให้มีขึ้นซึ่งชื่อการค้าหรือ เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้านั้นไม่ว่าจะทำเองหรือตกลงให้ผู้อื่นทำให้

"ผู้ผลิต" หมายความว่า ผู้ประกอบการค้าที่ทำการผลิต

"ผู้นำเข้า" หมายความว่า ผู้ประกอบการค้าที่ส่งหรือนำสินค้าเข้าในราชอาณาจักร

"สาขา" หมายความว่า

(1) โรงงานหรือสถานการค้าในราชอาณาจักรของผู้อยู่นอกราชอาณาจักร

(2) ตัวแทน ลูกจ้างหรือบุคคลอื่นในราชอาณาจักรซึ่งทำสัญญาหรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรักษาสินค้า หาลูกค้า หรือทำการใด ๆ อันเกี่ยวกับการประกอบการค้าในราชอาณาจักรแทนผู้อยู่นอกราชอาณาจักร

"ผู้ส่งออก" หมายความว่า ผู้ประกอบการค้าที่ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร เพื่อส่งไปต่างประเทศ

"สถานการค้า" หมายความว่า สถานที่ซึ่งผู้ประกอบการค้าใช้ประกอบการค้าเป็นประจำ และให้หมายความรวมถึงสถานที่ซึ่งใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือ เก็บสินค้า เป็นประจำด้วย ในการปฏิบัติประกอบการค้าไม่มีสถานการค้าตามวรรคก่อน ให้ถือว่าที่อยู่อาศัยของผู้ประกอบการค้านั้น เป็นสถานการค้า ถ้าผู้ประกอบการค้ามีที่อยู่อาศัยหลายแห่ง ให้ผู้ประกอบการค้าเลือก เอาที่อยู่อาศัยแห่งหนึ่ง เป็นสถานการค้า

"บริษัท" หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นและให้หมายความรวมถึงห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลด้วย

"มูลค่า" หมายความว่า ราคากลางของทรัพย์สิน ของบริการ หรือของประโยชน์ใด ๆ และในกรณีที่ไม่มีราคากลางหมายความว่า ราคาอันผู้ประกอบการค้าพึงได้รับจากทรัพย์สินจากบริการหรือจากประโยชน์นั้น เว้นแต่

- (1) ในกรณีที่ผลิตและรถจักรยานยนต์ มูลค่า หมายความว่า ราคากลางของสินค้าดังกล่าวที่ซื้อขายกัน เป็นเงินสด อันผู้ขายปลีกได้ตั้งไว้โดยสุจริตและเปิดเผย
- (2) ในกรณีน้ำมันแร่ น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเชื้อเพลิงหนัก น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบรค ชีเมนต์ สูรา และสินค้าตามที่อธิบดีได้ประกาศระบุโดยอนุบัตรรัฐมนตรี มูลค่า หมายความว่า ราคากลางขายส่งที่มีการขายให้แก่ผู้ขายปลีก
- (3) ในกรณีที่มีการทำทรัพย์สินดัดแปลงหรือจัดให้ผู้อื่นทำทรัพย์สินดัดแปลงสิ่งใด ๆ ให้เข้าลักษณะ เป็นสินค้า และโดยบทบัญญัติแห่งหมวดนี้กำหนดให้ถือเป็นการดังกล่าว เป็นการขายสินค้า มูลค่า หมายความว่า ราคากลางที่ซื้อขายปลีกกัน เป็นเงินสดของสินค้านั้น

(4) นอกจากในกรณีตาม (1) ถึง (3) ถ้าอธิบดีโดยอนุบัตรรัฐมนตรีประกาศใช้ เกณฑ์กำหนดราคาของสินค้า มูลค่า หมายความว่า ราคากลางของสินค้าตาม เกณฑ์ที่อธิบดีประกาศ "ขาย" หมายความรวมถึงสัญญาจะขาย ขายฝาก แลกเปลี่ยน ให้เช่าซื้อ หรือจำหน่าย จ่ายโอนโดยมีประโยชน์ตอบแทนด้วย

"ภัตตาหาร" หมายความว่า กิจการขายอาหารหรือเครื่องดื่มไม่ว่าชนิดใด ๆ และรวมทั้งการรับจ้างปั้นอาหาร ทั้งนี้ ในทรัพย์สินที่ซึ่งจัดไว้ให้ประชาชนเข้าไปบริโภคได้

"ในที่คลับหรือคลับอาหาร" หมายความว่า กิจการขายอาหารหรือเครื่องดื่มไม่ว่าชนิดใด ๆ ในทรัพย์สินที่ซึ่งจัดให้มีการแสดงดนตรี การลีลาศ หรือการแสดงเพื่อความบันเทิงได้

"เดือนภาคร" หมายความว่า "เดือนประดิษฐ์"

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย"

"มาตรา 78 ผู้ประกอบการค้าตามที่ระบุในบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวดนี้ มีหน้าที่เสียภาษีการค้าจากการรายรับของทุกเดือนภาษีตามอัตราในบัญชีอัตราภาษีการค้าดังกล่าวนั้น"

เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีจะประกาศให้บุคคลใดที่เป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขายทอดหนึ่งทอดใดหรือทุกทอดซึ่งสินค้าตามที่กำหนดแล้วไม่เป็นผู้ที่บัญชีอัตราภาษีการค้าระบุให้เสียภาษีไว้โดย เฉพาะ มีหน้าที่เสียภาษีตามหมวดนี้เพียงบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ ในกรณีดังกล่าวให้ถือว่า บุคคลนั้น เป็นผู้ประกอบการค้า แต่อัตราภาษีที่บุคคลนั้นต้องเสียให้เป็นไปดังนี้

- (1) ในกรณีที่ประกาศให้ผู้ขายทุกทอดมีหน้าที่เสียภาษีให้เสียภาษีในอัตราอัตร้อยละ 1.5
- (2) ในกรณีอื่น ให้เสียภาษีในอัตรารวมกันเท่ากันที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราภาษีการค้า"

"มาตรา 78 จดหมาย ในกรณีผู้อยู่นอกราชอาณาจกรมีสาขาในราชอาณาจกร เมื่อส่งสินค้าเข้าในราชอาณาจกรไม่ว่าจะผ่านสาขาหรือไม่ก็ตาม ให้แก่ผู้ส่งที่เป็นผู้ได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา 78 หรือเป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามกฎหมายว่าด้วยรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ให้ถือว่าผู้อยู่นอกราชอาณาจกรและสาขาเป็นผู้นำเข้า

ให้ผู้ส่งตามวรรคก่อนมีหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้าตามอัตราภาษีการค้าสำหรับสินค้านั้น และนำส่งพร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการหักภาษีการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่และภายในกำหนดเวลา เช่นเดียวกับการชำระภาษีการค้า ทั้งนี้ให้นำมาตรา 54 มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

"มาตรา 78 บัญชี ในกรณีรัฐบาล องค์กร ของรัฐบาล หรือเทศบาล สุขាភិបាល หรือองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เป็นผู้จ่ายค่าจ้างทำของให้แก่ผู้รับจ้างซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีการค้าตามประเภทการค้า 4. ชนิด 1 แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ให้ผู้จ่าย เงินหักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายในอัตราตามบัญชีอัตราภาษีการค้ารวมทั้งภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรายได้ เทศบาล กฎหมายว่าด้วยรายได้สุขាភិបាល หรือกฎหมายว่าด้วยรายได้จังหวัดด้วย ผู้จ่าย เงินตามวรรคหนึ่งต้องนำเงินภาษีที่หักมีหน้าที่ต้องหักไปส่งอ่าเภอ ณ ที่ว่าการ อ่าเภอห้องที่ ภายในวันที่จัดของเดือนถัดจากเดือนที่จ่ายเงินนั้น ไม่ว่าคนจะได้หักไว้แล้วหรือไม่"

พร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการหักภาษีการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนด และให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีการค้าของผู้รับจ้างในเดือนภาษี ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕๓ และ ๕๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

"มาตรา ๗๘ สตตรส ในกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการที่มิใช่นิติบุคคล เป็นผู้จ่ายค่าจ้างทั้งหมดให้แก่ผู้รับจ้างซึ่งเป็นบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและมีหน้าที่เสียภาษีการค้าตามประเพณี การค้า ๔. ชนิด ๑ แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ให้ผู้จ่ายเงินหักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายในอัตราตามบัญชีอัตราภาษีการค้า รวมทั้งภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล กฎหมายว่าด้วยรายได้สุขาภิบาลหรือกฎหมายว่าด้วยรายได้จังหวัดด้วย ทั้งนี้ให้นำความในมาตรา ๗๘ บัณส วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

ส่วน ๒

รายรับ

"มาตรา ๗๙ รายรับ หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทนหรือประโยชน์ใด ๆ อันมีมูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร เนื่องจากการประกอบการค้า เว้นแต่

(๑) รายรับจากการค้าประเภทโรงสี หรือโรงเลือย หมายความว่า

(ก) เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทนหรือประโยชน์ใด ๆ อันมีมูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายผลิตภัณฑ์และวัสดุพolloยได้จากการสืบขาวหรือเลือยไม้

(ข) มูลค่าของผลิตภัณฑ์และวัสดุพolloยได้ในวันที่ทำการรับจ้างสืบขาวหรือเลือยไม้เสร็จ ซึ่งผลิตภัณฑ์และวัสดุพolloยได้นั้นมิใช่เป็นของผู้ประกอบการค้า

(๒) รายรับจากการค้าประเภทโรงรับจำนำ หมายความว่า

(ก) ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และ

(ข) เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทนหรือประโยชน์ใด ๆ อันมีมูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายของที่จำนำหลุด เป็นสิทธิ

(๓) รายรับจากการค้าประเทอนาการ หมายความว่า

- (ก) ดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียมค่าบริการหรือกำไรก่อนหักรายจ่ายได้ ฯ
จากการซื้อหรือขายตัวเงิน และ
- (ข) กำไรก่อนหักรายจ่ายได้ ฯ จากการแลกเปลี่ยนหรือซื้อขาย เงินตรา
การออกตัวเงิน หรือการส่งเงินไปต่างประเทศ

(๔) รายรับจากการค้าประเทภประกันภัย

- (ก) ในกรณีการรับประกันชีวิต หมายความว่า ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมหรือ
ค่าบริการในการให้กู้ยืม

(ข) ในกรณีการรับประกันภัยอย่างอื่น หมายความว่า เบี้ยประกันภัยหรือ
เงินอื่นที่ผู้รับประกันภัย เรียกเก็บ เว้นแต่ เบี้ยประกันภัยต้องคืนภายในเดือนที่เก็บได้ และ เบี้ยประกัน
ภัยที่ได้จากการรับประกันต่อซึ่งผู้เอาประกันต่อได้ เสียภาษีจาก เบี้ยประกันภัยตามหมวดนี้แล้ว

(๕) ในกรณีที่อธิบดีได้สั่งอนุเมติตามมาตรา 78 ตรี ให้ถือว่าได้มีการขายสินค้าใน
วันผลิต รายรับ หมายความว่า มูลค่าของสินค้าในวันผลิตหรือวันที่ได้รับอนุเมติ แล้วแต่วันใดจะ
เป็นวันหลัง

(๖) ในกรณีที่อธิบดีได้สั่งอนุเมติตามมาตรา 78 ตรี ให้ถือว่าได้มีการขายสินค้าใน
วันนำเข้าในราชอาณาจกร หรือวันส่งออกนอกราชอาณาจกร หรือในกรณีที่อธิบดีได้ประกาศตาม
มาตรา 78 จัดว่า ให้ถือว่าผู้ประกอบการค้าที่เป็นผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกซึ่งสินค้าตามที่กำหนดได้
ขายสินค้าในวันนำเข้าในราชอาณาจกร หรือวันส่งออกนอกราชอาณาจกร รายรับหมายความว่า
มูลค่าของสินค้าในวันนำเข้าในราชอาณาจกรหรือวันส่งออกนอกราชอาณาจกร และมูลค่าของ
สินค้าในวันส่งออกนอกราชอาณาจกร ให้ถือตามมูลค่า ณ ที่ส่งออกแต่ไม่รวมอาการขาดออก

(๗) ในกรณีตาม (๒) วรรคสองของมาตรา 78 รายรับ หมายความว่า มูลค่าของ
สินค้าตามราคากลางที่ผู้ประกอบการค้าตามที่ระบุในบัญชีอตราภาษีการค้าจะพึงได้รับในวันที่
ผู้ประกอบการค้าตาม (๒) วรรคสองของมาตรา 78 นั้นขายสินค้าตั้งกล่าว

- (๘) ในกรณีการขายสินค้าที่เป็นรถยนต์ รถจักรยานยนต์ น้ำมันแร่ น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเชื้อเพลิงหนัก น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบรค ชีเมนต์ สูรา และสินค้าตามที่อธิบดีได้ประกาศระบุตามมาตรา ๗๘ อธิบดี รายรับ หมายความว่า มูลค่าของสินค้านั้น
- (๙) รายรับจากการค้าประเทกติดตามในกรณีการรับจ้างปูรงอาหาร ให้หมายความรวมถึง มูลค่าของสิ่งใด ๆ ที่ใช้ปูรงหรือประกอบเป็นอาหารไม่ว่าสิ่งนั้นจะ เป็นของผู้ประกอบการค้า หรือไม่ก็ตาม
- (๑๐) รายรับจากการค้าประเทกการให้เช่าทรัพย์สิน
- (ก) ในกรณีการให้เช่าเทป แผ่น หรือสิ่งใด ๆ ที่บันทึกภาพและเสียงแล้ว ให้หมายความรวมถึง เงิน หรือทรัพย์สินอื่นที่เรียกว่า กีบ เพื่อ เป็นการวางแผนประกันหรือวางแผนมัดจำการให้เช่าหรือ เป็นค่าธรรมเนียมสมาชิกในการใช้เทป แผ่น หรือสิ่งดังกล่าว ค่าจ้างบันทึกภาพ และเสียงลงในเทป แผ่นหรือสิ่งดังกล่าว ค่าขายเทป แผ่นหรือสิ่งดังกล่าว ซึ่งผู้ประกอบการค้ามิได้บันทึกภาพและเสียงเอง
- (ข) ในกรณีการให้เช่าทรัพย์สินตามประเทกการค้า ๕. ชนิด ๒ แห่งบัญชีอัตรากำชีการค้า หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์ใด ๆ อันมีมูลค่าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าที่ลงทุน
- ทุนตาม (ข) ให้ถือตามราคคลาดที่ซื้อขายกัน เป็นเงินสด ในกรณีที่ไม่มีราคคลาด ให้ถือราคาอันเพียงได้รับตาม เกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๑๑) รายรับจากการค้าประเทกทรัพย์ ให้หมายความรวมถึงค่าอาหารหรือค่าเครื่องดื่มหรืออย่างอื่นที่เสียให้แก่ผู้ประกอบการค้าด้วย
- (๑๒) ในกรณีที่รายรับด้วยว่ารายรับขึ้นต่ำที่มีการกำหนดตามมาตรา ๘๖ เนยกิจรายรับหมายความว่า รายรับขึ้นต่ำที่เจ้าหน้าที่ประเมินกำหนดหรือที่อธิบดีมีคำวินิจฉัย "มาตรา ๗๙ ทวิ กรณีด้วยไปนี้ให้ถือว่า เป็นการขายสินค้า และให้ถือมูลค่าของสินค้าดังกล่าว เป็นรายรับ

(1) การนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าตามประเภทการค้า 1. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าไม่ว่าเพื่อการใด ๆ

(2) ผู้ประกอบการค้าตามประเภทการค้า 1. และประเภทการค้า 2. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ส่งสินค้าที่ตนประกอบการค้านั้นออกนอกราชอาณาจักร

(3) ผู้ประกอบการค้าตามประเภทการค้า 1. และประเภทการค้า 2. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า นำสินค้าที่ตนประกอบการค้านั้นไปใช้หรือโอนกรรมสิทธิ์หรือโอนการครอบครองซึ่งสินค้าดังกล่าวโดยมิใช่เพื่อขาย

(5) การทำหรือตัดแปลง หรือจดให้ผู้อื่นทำหรือตัดแปลงสิ่งใด ๆ ให้เข้าลักษณะเป็นสินค้าตามประเภทการค้า 1. ชนิด 4 แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าโดยมิใช่เพื่อขาย แต่ทั้งนี้มิให้รวมถึงผลงานของผู้ประดิษฐ์คนกว่า ห้าบุคคลขึ้นไปขาย

(6) ผู้ประกอบการค้าตามประเภทการค้า 1. และประเภทการค้า 2. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า มีสินค้าเกินจากบัญชีคุณสินค้า ขาดจากบัญชีคุณสินค้า หรือมีสินค้าโดยไม่ทำ หรือไม่ลงบัญชีคุณสินค้า แต่ทั้งนี้มิให้รวมถึงสินค้าที่ผู้ประกอบการค้านั้นได้เสียภาษีการค้าแล้ว

(7) ผู้ประกอบการค้าตามประเภทการค้า 1. และประเภทการค้า 2. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า มีสินค้าคงเหลือ ณ วันเลิกประกอบการค้าหรือวันโอนกิจการและผู้ประกอบการค้ายังมิได้เคยเสียภาษีการค้าสำหรับสินค้านั้นมาก่อน

(๙) การที่ผู้ประกอบอุดสาหกรรมนำสินค้าที่ซื้อจากผู้ผลิตซึ่งได้รับการลดอัตราภาษีการค้าตามลักษณะและประเภทของสินค้า และตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดไปใช้ในการใด ๆ ที่มิใช่การผลิตของตนเอง

ในกรณี (1)(4)(๕) และ (๘) ให้ถือว่าผู้นำสินค้าเข้าและผู้ เป็นเจ้าของสินค้าที่ทำหรือตัดแปลงแล้ว และแต่กรณี เป็นผู้ประกอบการค้าตามที่ระบุในบัญชีอัตราภาษีการค้า

ในกรณีผู้ประกอบการค้ามีสินค้าคงเหลือตาม (๗) และต่อมามาได้มีการขายสินค้าคงเหลือนั้นและผู้ขายมีรายรับต่ำกว่ารายรับที่ได้คำนวณเสียภาษีไว้แล้ว ผู้ขายมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่งานประมาณเดือนก่อนที่ได้เสียเงินไปได้ แต่จะต้องยื่นคำร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันขายสินค้าทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ขายนั้นจะเป็นผู้ที่เสียภาษีไว้แล้ว เองหรือไม่"

ส่วน ๓

การจดทะเบียน

"มาตรา ๘๐ ให้ผู้ประกอบการค้ายื่นคำขอจดทะเบียนการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันไข้บังคับนับถ้วนที่บัญญัติในหมวดนี้ หรือวันเริ่มประกอบการค้า แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง

ถ้าผู้ประกอบการค้ามีสถานการค้าหลายแห่ง ให้แยกยื่นคำขอ เป็นรายสถานการค้า"

"มาตรา ๘๐ ทวิ ให้ผู้ประกอบการค้าที่มีรายรับ เอกสารที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ได้รับยกเว้นการจดทะเบียนตามส่วนนี้ คือ

- (๑) มาตรา ๗๙ ทวิ (๑)(๔)(๕) หรือ (๘)
- (๒) มาตรา ๗๙ แบบ
- (๓) ประเภทการค้า ๓. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า
- (๔) ประเภทการค้า ๕. แห่งบัญชีอัตราภาษี ซึ่งให้เช่า เอกสาร เครื่อง เรือนและของใช้ที่ใช้ประจำอยู่กัน โรงเรือนที่ให้เช่า"

ส่วน ๕

แบบแสดงรายการการค้า

"มาตรา ๘๔ ให้ผู้ประกอบการค้ายื่นแบบแสดงรายการการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนด เป็นรายเดือนภาษี ไม่ว่าจะมีรายรับในเดือนภาษีหรือไม่ก็ตาม ผู้ประกอบการค้าที่มีรายรับ เอกสารประเภทที่ระบุในมาตรา ๗๙ ทวิ (๑)(๔) หรือ (๕) ให้ยื่นแบบแสดงรายการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนด เป็นรายครั้งที่มีรายรับ"

"มาตรา ๘๔ ทวิ ถ้าผู้ประกอบการค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาก็ถึงแก่ความตายหรือ เป็นคนไร้ความสามารถหรือ เสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้จัดการมรดก ทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์มรดก ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการการค้า"

"มาตรา ๘๔ จด瓦 ในกรณีผู้ประกอบการค้าอยู่นอกราชอาณาจักร ให้กรรมการผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในโรงงาน สถานการค้า หรือสูกจ้าง ตัวแทนหรือผู้ท่าการแทน อันถือได้ว่ามีสาขาในราชอาณาจักรมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการการค้า"

"มาตรา ๘๔ เบญจ ถ้าบิชท์ผู้ประกอบการค้าควบ เข้ากันหรือโอนกิจการให้กัน ให้บิชท์อันได้ดังขึ้นใหม่ด้วยความ เข้ากันหรือบิชท์ที่รับโอนกิจการ มีหน้าที่ร่วมกันบิชท์ เดิม ที่ควบ เข้ากันหรือโอนกิจการยื่นแบบแสดงรายการการค้าของบิชท์ เดิมที่ควบ เข้ากันหรือโอนกิจการ นั้นแล้วแต่กรณี"

"มาตรา ๘๔ ฉ ถ้าบิชท์ผู้ประกอบการค้าเลิกโดยมีการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชี และกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวัน เลิกบิชท์ มีหน้าที่ร่วมกัน ยื่นแบบแสดงรายการการค้า

ถ้าบิชท์ผู้ประกอบการค้าเลิกโดยไม่มีการชำระบัญชีให้ผู้ เป็นหุ้นส่วนและบุคคลผู้มีอำนาจ จัดการมีหน้าที่ร่วมกันยื่นแบบแสดงรายการการค้า"

"มาตรา ๘๕ แบบแสดงรายการการค้าที่ต้องยื่นตามส่วนนี้ให้ยื่นต่อ เจ้าพนักงาน ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ซึ่งสถานการค้าตั้งอยู่ หรือต่อ เจ้าพนักงานและ ณ สถานที่อื่นที่อธิบดีกำหนด ในการที่ผู้ประกอบการค้ามีสถานการค้าหลายแห่ง การยื่นแบบแสดงรายการการค้า ตามวรรคก่อน ให้แยกยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ซึ่งสถานการค้าแต่ละแห่งตั้งอยู่ แต่ผู้ประกอบการค้าอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดีขอยื่นแบบแสดงรายการการค้ารวมกัน ณ กรมสรรพากร หรือ ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งใดแห่งหนึ่ง เมื่ออธิบดีพิจารณา เห็นสมควรจะอนุมัติได"

"มาตรา ๘๕ ทว เว้นแต่อธิบดีจะกำหนด เวลา เป็นอย่างอื่นแบบแสดงรายการการค้า ที่ต้องยื่นตามมาตรา ๘๔ สำหรับเดือนภาษีใด ให้ยื่นภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป"

ส่วน 7

อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน

"มาตรา 87 ตวี การดำเนินการตามมาตรา 87 มาตรา 87 ทวิ หรือมาตรา 87 จดว่า เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมาย เรียกบุคคลผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการการค้า หรือพยาน กับมีอำนาจสั่งบุคคล เหล่านั้นให้นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นอันควรแก่ เรื่องมาตรวจสอบได้ส่วนได้ แต่จะต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า เจ็ดวันนับแต่วันได้รับหมายเรียก"

ส่วน 8

เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

"มาตรา 89 ให้ผู้ประกอบการค้าเสียเบี้ยปรับในกรณีและตามอัตราด่อไปนี้

(1) กรณีมิได้ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าตามมาตรา 80 หรือ เมื่อถูกสั่งเพิกถอน ในทะเบียนการค้าตามมาตรา 82 ตวี และ ได้ประกอบการค้าโดยไม่มีใบทะเบียนการค้า ให้เสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษีตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามทบัญญัติงกล่าว หรือ เป็นเงินสองร้อยบาทต่อเดือนแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(2) กรณีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการการค้าภายในกำหนดเวลาตามส่วน ๕ ให้เสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษี

(3) กรณียื่นแบบแสดงรายการการค้าไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดทำให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่เสียคลาดเคลื่อน

(4) กรณีผู้ประกอบการค้ามีสินค้าเกินจากบัญชีคุณสินค้า ขาดจากบัญชีคุณสินค้า หรือมีสินค้าโดยไม่ทำหรือไม่ลงบัญชีคุณสินค้า ซึ่งตามมาตรา 79 ทวิ (๖) ให้ถือว่าเป็นการขาย ให้เสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษีจากรายรับของสินค้าที่ให้ถือว่าขายนั้น

เบี้ยปรับตามมาตราหนึ่งดหรือลดลงได้ตามระเบียนที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี"

"มาตรา ๘๙ ทวิ ผู้ประกอบการค้าได้ไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาตามส่วน ๖ ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน หรือ เศษของเดือนของ เงินภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวม เนื้อปรับตามมาตรา ๗๙

ในการที่ต้องจ่ายภาษีภายในกำหนดเวลาชำระภาษี และได้มีการชำระภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือน การคำนวณเงินเพิ่มในสองวรรคก่อน เว้นแต่กรณีการประเมินตามมาตรา ๑๘ ทวิ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นสิบหัวันถดจาก เดือนภาษี

เงินเพิ่มตามมาตรานี้ มิให้เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวม เนื้อปรับตาม มาตรา ๘๙"

"มาตรา ๘๙ ตรี เนื้อปรับและเงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินภาษี"

ส่วน ๙

บทกำหนดโทษ

"มาตรา ๙๐ ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้ว หรือจะไม่ยืนคำขอจดทะเบียนการค้าตามมาตรา ๘๐ ไม่แจ้งการย้ายตามมาตรา ๘๒ ไม่แจ้งการเลิกหรือการโอนตามมาตรา ๘๒ ทวิ ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกที่ออกตามมาตรา ๘๗ ตรี หรือไม่ยอมตอบคำถามของเจ้าหน้าที่มีอำนาจไต่สวนตามหมวดนี้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

หมวด ๖

อากรแสตมป์

ส่วน ๑

การเสียอากร

"มาตรา 107 เว้นแต่ที่บัญญัติในมาตรา 111 ถ้าไม่มีข้อตกลง เป็นอย่างอื่น ผู้มีหน้าที่เสียอากรและผู้มีหน้าที่ซื้อขายให้เป็นไปตามบัญชีท้ายหมวดนี้

ถ้าผู้มีหน้าที่ซื้อขาย เชียนหนังสือไม่เป็น จะให้ผู้อื่น เชียนแทนได้

ถ้าผู้มีหน้าที่ซื้อขายไม่ยอมซื้อขาย หรือไม่มีความยุ่งยากที่จะทำการซื้อขายได้ ให้ผู้ทรงตราสารหรือผู้ถือเอกสารชนชั้นขึ้นแทนได้"

"มาตรา 111 ถ้าตราสารที่ต้องเสียอากรได้ทำขึ้นนอกสยาม ให้เป็นหน้าที่ของผู้ทรงตราสารคนแรกในสยามต้องเสียอากรโดยบิดแสตมป์ครบจำนวนอากรและซื้อขายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับตราสารนั้น ถ้าไม่ปฏิบัติตามนี้ให้ถือว่าเป็นตราสารที่มิได้บิดแสตมป์บริบูรณ์ ถ้ามิได้ปฏิบัติตามความในวรรคก่อน ผู้ทรงคนใดคนหนึ่งแห่งตราสารดังงี้เสียอากรโดยบิดแสตมป์ครบจำนวนอากร และซื้อขายก่อนแล้วจึงจะยื่นตราสารเพื่อให้จ่ายเงิน รับรองลักษณ์ โอนหรือถือเอกสารชนได้"

ผู้ทรงตราสารคนใดได้ตราสารตามความในมาตรานี้ไว้ในครอบครองก่อนพ้นกำหนดที่กล่าวไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ทรงคนนั้นจะเสียอากรโดยบิดแสตมป์ครบจำนวนอากร และซื้อขายก็ได้ โดยมีสิทธิได้เบี้ยจากผู้ทรงคนก่อน ๆ"

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วน ๒

เบ็ดเตล็ด

"มาตรา 114 โดยการตรวจสอบตามความในมาตรา 123 گดี โดยการกล่าวหาแจ้งความของบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานรัฐบาลหรือมิใช่กดี ถ้าปรากฏว่า

(1) มิได้มีการออกใบรับในกรณีที่ต้องออกใบรับตามความในมาตรา 105 หรือ มาตรา 106 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บเงินอากรจนครบ และเงินเพิ่มอากรอีก เป็นจำนวน

๖ เท่าของเงินอกรหรือ เป็นเงิน 25 บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(2) ตราสารมิได้ปิดแสตมป์ริบูรณ์ โดย

(ก) มิได้ปิดแสตมป์โดย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ เรียกเก็บ เงินอกร
จนครบ และ เงินเพิ่มอกรอีก เป็นจำนวน ๖ เท่าของเงินอกรที่ต้องเสียหรือ เป็นเงิน 25 บาท
แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(ข) ปิดแสตมป์อยกว่าอกรที่ต้องเสีย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ เรียกเก็บ
เงินอกรจนครบ และ เงินเพิ่มอกรอีก เป็นจำนวน ๖ เท่าของเงินอกรที่ขาดหรือ เป็นเงิน 25 บาท
แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(ค) ในกรณี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ เรียกเก็บ เงินเพิ่มอกร เป็นจำนวน
๑ เท่าของเงินอกรที่ต้องเสียหรือ เป็นเงิน 25 บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

"มาตรา ๑๑๕ เงินอกรและ เงินเพิ่มอกรที่กล่าวในมาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๔
นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการเรียกเก็บจากผู้มีหน้าที่เสียอกรก่อน ถ้าไม่ได้เงินจากผู้มีหน้าที่
เสียอกร จึงให้จัดการเรียกเก็บจากผู้ทรงตราสารหรือผู้ถือ เอกประโยชน์แห่งตราสารนั้น
ผู้ถูกเรียกเก็บ เงินอกรและ เงินเพิ่มอกรตามความในวรรคก่อนจะอุทธรณ์คำสั่งก็ได้
ทั้งนี้ ให้นำบทัญญตัวว่าด้วยการอุทธรณ์ตามส่วน ๒ หมวด ๒ ลักษณะ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

"มาตรา ๑๑๗ ตราสารหรือหลักฐานตามความในมาตรา ๑๑๖ ที่มีผู้เสียอกรหรือ
เสียอกรและ เงินเพิ่มอกร ถ้ามี ความความในมาตรา ๑๑๓ หรือมาตรา ๑๑๔ แล้ว ให้ถือว่า เป็น
ตราสารที่ปิดแสตมป์ริบูรณ์ ส่วน เงินเพิ่มอกรที่เรียกเก็บให้ถือเป็นเงินอกร"

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวทรรศิน ร่มรื่นสุขารมย์ เกิดวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2497 สำเร็จการ

ศึกษานิติศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 และเนติบัณฑิตไทย จาก
สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 37 ปี พ.ศ. 2528 ปัจจุบันรับราชการ
ในตำแหน่งนิติกร ระดับ 5 กองคดีอาชีวกร กรมสรรพากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย